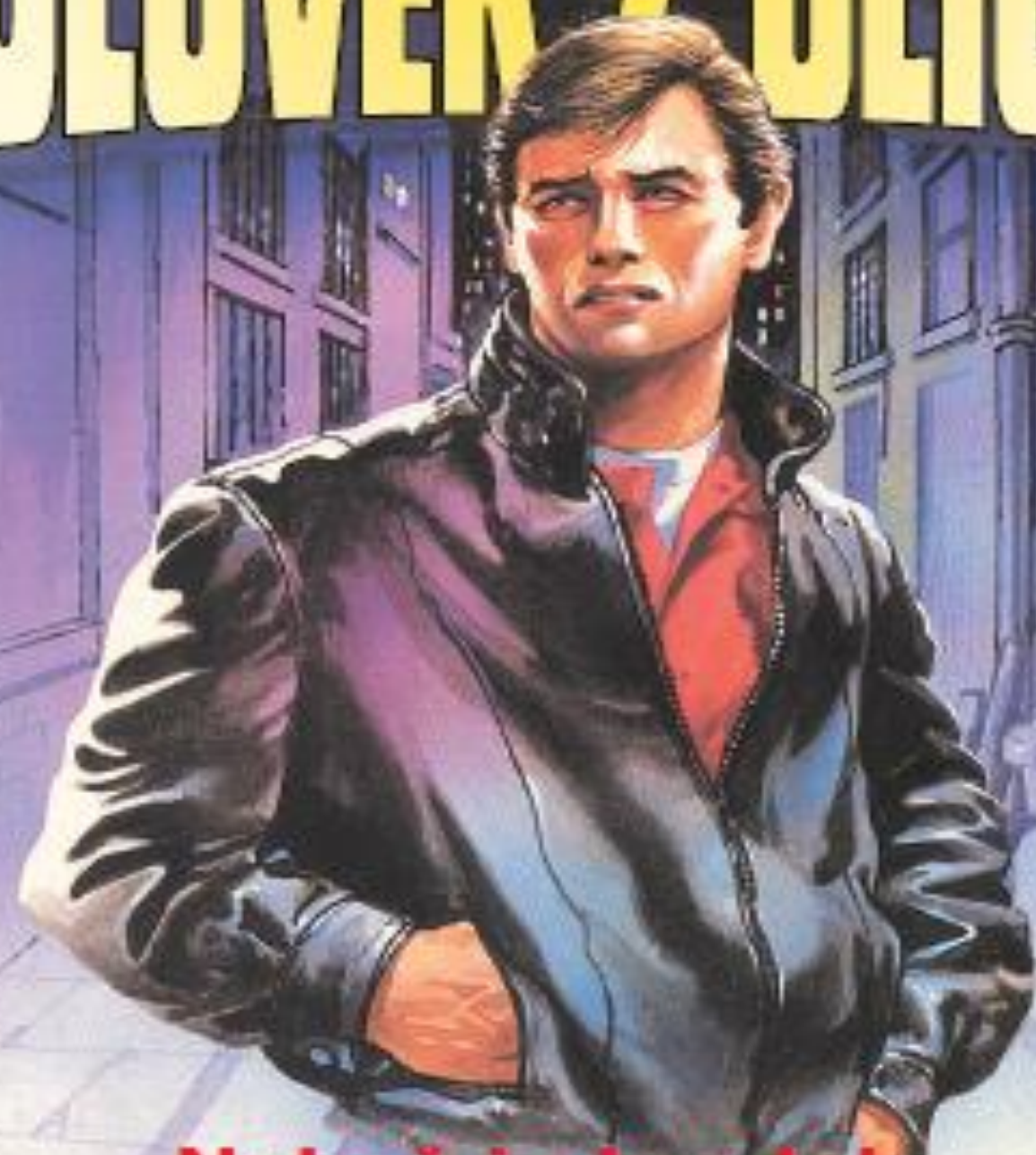

**JOHN GOODFELLOW
IN ANDY BUTCHER**

CLOVEK Z ULICE

**Nekoč je kradel –
zdaj rajši daje**

John Goodfellow in Andy Butcher

Človek z ulice

John je bil trd človek. Na ulicah je bil nasilen,
doma surov. Dekleta so mu pomenila toliko
kot droga – imel jih je za zabavo – alkohol pa
mu je dajal občutek, da življenje nekako teče dalje.
Kmalu je John odkril tudi spretnost za prevare.
Vseeno pa je globoko v sebi hrepenel po resnici.
Ali jo bo našel v vzhodnjaških religijah in okultnih
učenjih nekaterih svojih prijateljev?

Če resnica ne bi prišla iskat njega, bi v njenem
iskanju prepotoval ves svet. Takrat se mu je
življenje začelo spreminjati in ga voditi
nazaj k ljudem, ki jih je prizadel, nazaj
k njegovi družini in nazaj na ulice,
ki jih je tako dobro razumel.

Toda tokrat je iskal priložnost,
da bi kaj dal, ne pa vzel.

Izvirnik:

John Goodfellow with Andy Butcher: *STREETWISE*

Published by YWAM & Kingsway Publications Ltd

Copyright © John Goodfellow and Andrew Butcher 1989

Slovenski prevod:

ČLOVEK Z ULICE

Prva izdaja 1999, druga izdaja 2009, e-izdaja 2013

Izdala: Založba Karis

www.ekaris.net

 KARIS

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
821.111-94(0.034.2)

GOODFELLOW, John
Človek z ulice [Elektronski vir] / John Goodfellow in Andy Butcher ;
[prevod Klemen Vidic in Boštjan Cerkl]. - El. knjiga. - Ljubljana : Karis, 2013

Prevod dela: Streetwise

ISBN 978-961-93001-2-1 (pdf)
ISBN 978-961-93001-3-8 (ePub)

1. Butcher, Andy
269426176

Vse pravice pridržane. Brez pisnega dovoljenja založnika nobenega dela te knjige ni dovoljeno na kakršen koli način reproducirati, kopirati ali kako drugače razširjati. Ta prepoved velja tako za mehanske kot tudi za elektronske oblike reprodukcije (fotokopiranje, snemanje ali prepisovanje na kakršen koli pomnilniški medij).

Vsebina

Spremna beseda.....	7
Uvod: Priznanje.....	9
1. Poulični bojevnik	13
2. Daljni sorodniki.....	22
3. Osamosvajanje.....	31
4. Kako preživeti.....	40
5. Lahek denar	46
6. Na robu	54
7. Tihi krik	63
8. Nad stvarnostjo	71
9. Ujet na razpotju	80
10. Prihod domov	88
11. Prvi koraki.....	98
12. Poravnava preteklosti	106
13. Spet na ulicah	116
14. Veliko se je še treba naučiti	126
15. Terry.....	134
16. Bojno oporišče.....	143
17. Trdni temelji	153
18. Še vedno goreč.....	162
Zaključna beseda.....	173

SPREMNA BESEDA

Knjige, ki je pred vami, ne bi mogel napisati brez molitev, praktične pomoči in podpore nekaterih ljudi, ki so mi zelo blizu.

Najprej bi se rad zahvalil svoji ženi Terry, ki mi je pomagala najti čas za pisanje rokopisa in priskrbelo podrobnosti, ki jih je moj spomin izpustil. Hvaležen sem tudi Mandy Butcher za potrpežljivost, ko je njen mož Andy preživel toliko noči za pisalnim strojem pri urejanju najinih pogovorov. Andy je to delo sprejel, čeprav je bil že zelo obremenjen kot urednik revije *Christian Family*.

Sestra Trish, njen mož Jamie in mama so me vedno pravočasno ohrabрили in mi dajali predloge, ko se je projekt razvijal. Pomagala mi je tudi sestra Joan, ki je skupaj z Myrtle Thompson natipkala del rokopisa.

Končno se zahvaljujem Floyddu McClungu za pobudo, naj primem za pero v upanju in veri, da se bo preko mojega pričevanja Bog dotaknil mnogih ljudi in spremenil njihova življenja, tako kot je to storil zame.

Kjer se mi je zdelo primerno, sem spremenil imena ljudi in krajev, vendar sem jih večinoma ohranil identične. Vse dogodke in doživetja sem zapisal prav tako, kot se spominjam, da so se zgodili.

John Goodfellow

UVOD: PRIZNANJE

Potegnil sem železna vrata za seboj in ko so se glasno zaprla, sem se z roko za trenutek zaustavil na hladni kovini. »Danes se mi zlahka zgodi, da pridem za drugačne rešetke,« sem si mislil, ko sem držal drogove na vratih in zadnjič pogledal hišo. Bom še prišel nazaj?

Možnost, da bi to lahko bilo enosmerno potovanje, je poživila moje občutke, ko sem hodil po tihi ulici v pomladansko hladnem jutranjem zraku. Razgledoval sem se po drugih visokih in lepo opremljenih hišah. Kako dobrodošlo in toplo so bile videti s svojimi osvetljenimi vhodnimi vrati in elegantnimi zavesami. Lepo je živeti v takšnem okolju ... le kako je lahko njegova umirjenost in prijetnost toliko časa bežala pred mano? Za vogalom sem prečkal glavno cesto. Gost promet je tekel v smeri centra, kjer se je začel še en teden, poln prerivanja kolon avtomobilov in preklinjanja ljudi v njih. Moj prvi cilj je bil od mene oddaljen le okoli dvesto metrov. Trebušne mišice so se mi začele krčiti in s približevanjem zgradbam so se moji koraki rahlo upočasnili.

Po mislih so mi divjale slike, ki so me opozarjale, v kaj se spuščam. Tesno me je spremljala misel, da bi enostavno zmečkal spisek, ki sem ga spravil v svoj žep, ga vrgel proč in pozabil na to norost. Nihče ne bi nikoli izvedel. Zmečkan papir bi vrgel v smetnjak in kmalu bi ga odnesli skupaj s praznimi cigaretnimi škatlicami in ribjimi konzervami. Ne bi ga več niti videl niti mislil nanj. Postal bi del odpadkov na mestnem smetišču. Morda bi ga kakšen golob odnesel daleč stran.

Vendar sem vedel, da ni tako enostavno. Smetarji bi lahko odpeljali besede, ki sem jih napisal na list, vendar nič ne bi moglo odstraniti tega, kar so pomenile. Moral sem dokončati nalogo, ki sem si jo zastavil. Potem ko sem si živčno zategnil kravato, sem še enkrat globoko vdihnil ter odprl vrata. To je bilo to.

Ni mi bilo treba dolgo čakati. Nekaj minut po vstopu me je ena od zaposlenih v sprejemnici pozdravila s svojim najboljšim ponedeljkovim nasmehom:

»Dobro jutro, gospod. Vam lahko pomagam?«

»Dobro jutro. Da, prosim. Rad bi govoril z upraviteljem, če je to mogoče.«

»Seveda. Mi lahko poveste, zaradi česa, prosim?«

To me je malo presenetilo. Približno sem si predstavljal, kaj bom govoril, vendar nisem pričakoval, da bom moral tako hitro začeti. Obotavljal sem se. »No, zelo zaupno in pomembno je. Ne bi smelo trajati zelo dolgo ...«

Za trenutek ali dva me je vprašujoče gledala. Vsem mojim prizadevanjem navkljub je bilo preveč očitno, da nisem bil vaje življenja v taki obleki. S svojimi dolgimi lasmi in brado sem komaj ustrezal povprečnemu poslovnemu in najbrž je opazila, da čutim kravato kot zanko, ki mi zateguje vrat. Odšla je v pisarno v ozadju.

Sekunde so se raztegnile v dolge minute in moral sem se upirati porajajoči se želji, da bi se obrnil in hitro odšel. Še vedno ni bilo prepozno, da bi pozabil na ta nori posel. Potem pa se je vrnila. Z novim nasmehom je odprla varnostna vrata in me vodila v upraviteljevo pisarno na drugi strani hrastovih vrat z medenina-stim napisom.

Napol dvignjen izza svoje široke pisalne mize iz temnega lesa me pozdravi z nasmehom in dobro vidno negotovostjo zaradi nejasnega razloga mojega prihoda. Kljub temu hitro nadomesti svoj zadržan pogled z iztegnjeno desnico in me povabi, naj sedem na rahlo zamaknjen stol pred njim.

Prišel je trenutek, da opravi, za kar sem prišel. Čeprav sem prepričan, da delam prav, me obide zla slutnja. Le še sidro današnjega zajtrka zadržuje moj želodec, da se ne obrne in skoči iz mojih ust. Zaradi razburjenosti ne počakam niti toliko, da spet sede.

Stegnem svojo desnico, stisnem njegovo in začnem svoj napol pripravljeni govor.

»Dobro jutro,« rečem in se prepričljivo nasmehnem. »Hvala, da ste me sprejeli. Jaz sem John Goodfellow ...«

Ko besede stečejo, se počutim, kot da bi nekdo pritisnil gumb globoko v meni. Topel občutek varnosti preplavi moje telo. Dobro je, v redu je. Vse se bo dobro izteklo.

»... in ne vem, če se me še spomnite. Nekaj let sem bil vaša stranka.«

Ohrabrujoče me pogleda, a še vedno mu ni jasno, kdo sem. S prsti premika svoj prazen zelen zvezek, ravno pripravljen za nov teden, in čaka, kaj bom povedal.

»No, rad bi, da veste, da sem pred kratkim postal kristjan in da mi je Bog govoril, naj pridem k vam in priznam, da vam dolgujem precej denarja.«

Na njegovem obraz se pokaže zmedenost. Hitro nadaljujem, da bi mu prihranil vprašanje.

»Potem ko sem odprl račun pri vas, sem unovčil mnogo čekov, čeprav sem vedel, da nimam kritja za ta denar. Ko ste mi pošiljali pisma in zahtevali odplačilo, sem vas namenoma ignoriral in nikoli vam nisem nameraval odplačati. V bistvu sem ves ta denar ukradel. Zdaj mi je zelo žal zaradi tega in prosil bi vas, da mi odpustite, gospod.«

Počasi tiho prikima z začudenim obrazom. »In rad bi vam odplačal ves denar, ki ga dolgujem. Upam, da bom kmalu začel delati, tako da vam bom lahko poslal prvi obrok že v kakšnih dveh tednih, če vam to ustreza.«

Zdaj je videti celo bolj živčen, kot sem bil sam pred nekaj minutami, ko sem vstopil v banko. Kljub temu položi roke na mizo in odgovori, kot da bi šlo za povsem vsakdanji posel.

»Dobro, hvala vam,« reče ter zapiše moje ime in naslov. »Kaže, da je vse v redu. Lepo. Cenim, da ste prišli na tak način in pričakujem vaše prvo odplačilo do konca meseca. Hvala vam.«

V nekaj minutah na ulici z olajšanjem in hvaležnostjo spet diham svež zrak. Z večjo gotovostjo se odpravim čez cesto naslednjemu naslovu s svojega lista naproti.

Ob koncu dneva sem bil skoraj izčrpan od hoje in govorjenja. Živčnost me ni povsem zapustila, vendar je bila z vsakim obiskom manjša. Vsakič, ko sem zaprl vrata za seboj in odšel, sem imel boljši občutek.

Od jutra, ko sem se podal na pot, do večera sem obiskal šest krajev po vsem mestu, kjer sem priznal, da sem bil tat in kriminalec. Razlagal sem jim, kako sem kradel njihov denar ali imetje,

čeprav ponekod sploh niso odkrili primanjkljaja. Povedal sem, da mi je žal in da jim hočem vrniti tudi vsak kovanec.

Dal sem jim tudi možnost, da pokličejo policijo, če bi to želeli, čeprav sem že pričakoval razpravo na sodišču zaradi neke druge tatvine in sem vedel, da bi s še eno ovadbo skoraj gotovo za dolgo časa končal v zaporu.

Ta misel me je strašila vse od jutra in usta so se mi nekajkrat osušila, ko sem razlagal namen svojega nenapovedanega obiska ter čakal, ali bodo segli po telefonu. Ko sem se vrnil domov, sem bil pomirjen in vesel, da sem jo tako dobro odnesel.

Še svetleje pa je v meni gorelo navdušenje, da sem lahko nekaterim ljudem razložil, kaj me je pripravilo do tega, da sem se podal na tako očitno tvegano in nepotrebno pustolovščino.

To je zgodba nekoga, ki je obupano poskušal sestaviti koščke svojega razbitega življenja. Vendar je bilo to zanj tako, kot da bi se brez navodil ubadal z zapleteno sestavljanko. Ko se posamezni delci niso hoteli združiti, so rasli občutki jeze, razočaranja in obupa. Razuzdana spolnost, pijača, droga, nasilje, kriminal in okultizem so se združili v nesmiselno zmešnjavo. Ko je že kazalo, da je prepozno in ni več upanja, da bi vse to imelo kakršenkoli smisel, pa je našel način, da postavi vse koščke na pravo mesto.

To sem bil jaz. Srečal sem se z Jezusom Kristusom.

Seznam naslovov v žepu mojega suknjiča je predstavljal prvo polovico mojega življenja, v kateri ni bilo nič upanja in le malo smisla. S svojim novim ciljem pa sem komaj čakal, kaj bom lahko napisal na nov, čist list papirja.

1. POULIČNI BOJEVNIK

Pivo je bilo zastonj, za počitniško dekle pa je bilo treba plačati le polovični kompliment, da je preživela noč s teboj.

Delo v gostinskem lokalu na španski turistični obali je bilo vse, kar so mi obljubljali in kar sem si želel. To je bilo brezkončno menjavanje pijače in svobodnega seksa, ki je vzbujalo še večjo žejo. In če je pospešeni življenjski ritem preveč podivjal, smo imeli na voljo mamila, ki so nam dajala novo moč za nočne zabave.

Pri dnevni svetlobi bi Crazy Horse Saloon verjetno obšli, saj je bil kot eden iz obrabljenih, na hitro posnetih drugorazrednih kavbojskih filmov. Zgrajen iz poceni lesa z veliko verando proti prašni ulici ni povsem ustrezal okolici, saj je bil le nekaj sto metrov oddaljen od plaže Santa Suzanne, manjšega obmorskega mesteca blizu Lorette del Mar.

Ponoči pa se je lokal kazal v privlačnejši podobi. Spremenil se je v eno glavnih nočnih shajališč za mlade izletnike in počitnikarje, ki so preplavljali Španijo. Skupine mladih iz Anglije, Nizozemske in Nemčije so ponoči napolnile lokal, kjer so lahko glasno pili in plesali do dveh zjutraj in naprej.

Za občasnega sleparja s problemi zaradi alkoholizma in rastočega odpora do zidarskega posla v mokrem in hladnem britanskem okolju je bil to pravi raj. Navdušeno sem sprejel povabilo dveh prijateljev, ki sta se pogodila za vodenje gostinskega lokala v poletni sezoni, in se priključil osebju, ki je tu opravljalo delo. Dodatna ugodnost je bila, da smo lahko pili na račun lokala, dokler so nas noge še držale pokonci.

Naš frajerski videz je zaradi nekega nenavadnega razloga napravil dober vtis na dekleta, ki so obiskovala lokal. Po svojih dolgočasnih službah v sivih mestih, kjer so delale od devetih do petih, so pri nas iskale počitniško romanco. Bili smo jim tako blizu, kot so hotele. Po vsaki noči nas je skupina deklet počakala zunaj, kjer so se nam pomanjkljivo oblečene nasmihale, naj si izberemo katero izmed njih. Brez posebnih čustev smo se razdelili po parih

in se odločili, kateri pari bodo šli v majhne, umazane sobe za zaposlene, kateri pa v hotelske sobe deklet mimo nočnega čuvaja, ki smo se mu prepričljivo nasmehnili, ko smo šli mimo njega.

Skoraj vsako jutro, ko sem se zbudil, sem se najprej spraševal, kje in s kom sem bil in kje bi lahko dobil pijačo, da bi se znebil zoprnega utripanja v glavi. Tudi če si z dekletom nisva povedala imen, mi je bilo prav. Nisem je niti želel več videti, katera od njenih prijateljic pa bo tako verjetno na vrsti naslednjo noč. Ko je bila nočna strast končana, sem komaj čakal, da se obleče in ode. Okoli poldneva sem se skobacal iz postelje in se srečal z ostalimi fanti na obilnem kuhanem zajtrku, ki smo ga poplaknili s pivom, da bi spet pognali kri po žilah. Izmenjali smo si zgodbe in komentarje o dekletih ter jih primerjali kot kupci živino na trgu.

Potem je prišel čas za kakšno uro spanja na soncu, za tem pa smo odrinili na vsakodnevni propagandni obhod. Šopirili smo se po plaži, kot da bi bila naša, in raznašali vabila, da se ljudje zvečer oglasijo v lokalu Crazy Horse.

Tega nismo počeli le iz dolžnosti. Več strank je prišlo, več priložnosti je bilo, da jih okrademo ali spimo z njimi ali pa oboje. Tako preprosto je bilo. Veselili smo se, ko smo videli obiskovalce zapravljeni, kolikor so le mogli. Tudi sami smo se jim občasno pridružili na plesišču, se šalili z njimi in se vedli, kot da se resnično zabavamo. Z drugim očesom pa smo ves čas oprezovali za priložnostjo, da bi odrezali neprevidno dekle od njenega kroga prijateljev ali da bi kaj ukradli.

Ugotovili smo, da je eden najenostavnejših načinov zaslužka goljufanje pri vračanju denarja. V poznih urah so ljudje pili še več, lokal je bil še bolj nabit z ljudmi, tako da je bilo lahko za nekaj časa zamuditi s povračilom ostanka denarja. Z enim očesom sem jih spremljal in če so vztrajali, sem jim postregel z nejasnim opravičilom, da sem bil zadržan. Potem sem jim poskusil vrniti premalo in upal, da ne bodo opazili. Največkrat niso in tako se je skriti žep moje delovne halje do konca noči napolnil z ukradenimi bankovci.

V atmosferi, polni alkohola in seksa, nasilje ni bilo nikoli daleč. Vedno smo ga sprejeli z odprtimi rokami in stisnjenimi pestmi kot edino stvar, ki je še manjkala, da bi bila naša radost na

delu dopolnjena. Deloma zaradi tega, ker smo vedeli, da bomo imeli manj težav, če bomo znani kot najmočnejša skupina pretepačev naokoli, deloma zato, ker smo vedeli, da je to naredilo dober vtis na nekatera dekleta, predvsem pa zaradi uživanja v pretepu. Vseh težav smo se lotili na grob in učinkovit način.

Če je kdo povzročal nemir, morda zaradi dekleta, polite pijače ali neprimerne opazke, smo ga brez posebnih obredov odvedli ven in ga na hitro pretepli, še preden smo ga opozorili, naj se odpravi drugam. Največji greh, ki bi ga stranka lahko storila, je bil napad na enega od nas natakarev. To se je zgodilo, če smo prepočasno razčiščevali situacijo ali če smo bili ujeti v goljufanju pri vračanju denarja. S takšnim napadalcem smo po dva ali trije pretepači opravili v nekaj sekundah. Odpeljali smo ga ven, ga vrgli po tleh in zlobno zbrcali. Lomili smo roke, noge in rebra ter se smejali žrtvam, ko so se plazile stran od nas. Dokler nismo motili stanovalcev, španske policije ni zanimalo, kaj se je zgodilo nesrečnemu turistu, ki je malo preveč pil in morda na poti domov nerodno padel.

Nad španskimi obiskovalci nismo bili preveč navdušeni, ker niso zapravljali toliko kot dobro založeni turisti. Če so zasedli del lokala, se nam je promet zmanjšal, vedeli pa smo tudi za pritožbe, da Španci nadlegujejo dekleta. Zato smo jim v glavnem poskušali preprečiti, da bi ostali predolgo – do neke noči.

Bližal se je čas zapiranja in večina ljudi je že odšla. Kot običajno so bila tla polna politega piva, praznih kozarcev in cigaret-nih škatlic, zrak pa je bil poln cigaretnega dima in vonja po cenenem parfumu. Poskusili smo čim hitreje počistiti, da bi se lahko srečali s preostalimi skupinami deklet, vendar je manjša skupina domačinov vztrajala, naj jim še zadnjič postrežemo. Ker jim nismo ugodili, je eden od njih pobral in zavihtel pepelnik ter ga razbil na Daveovi glavi.

To je bilo preveč. Prostor se je napolnil z brcami, udarci in kletvicami. Bili so v manjšini, vendar je vodja izgledal kot bik, ki je pobegnil iz ene od okoliških aren. Štirje smo se morali spraviti nanj, ostali pa so nam pobegnili. Končno smo ga spravili na tla, ga odvedli ven in ga obložili s pestmi in čevlji. Pustili smo ga v

pesku, kjer je tiho stokal. Ko je obležal brez glasu, sem že mislil, da smo ga ubili.

Z zadovoljstvom smo ugotovili, da je še živ, ga popljuvali in se vrnili v lokal. Navdušeni zaradi zmage smo proslavili s pijačo in se imeli za najmočnejšo in najzlobnejšo tolpo naokoli. Uživali smo v svoji razvpitosti in bili zelo zadovoljni, ker so nas stranke vedno bolj spoštovale, ko so se govorice o tem pretepu neprehoma ponavljale in poveljevale.

Dva tedna kasneje nas je dosegla novica, da je bila naša žrtev huje poškodovana. Fant je bil priljubljen v teh krajih, zaradi resnih notranjih poškodb, zlomljene roke, noge in reber pa je obležal v bolnici. Govorilo se je, da načrtujejo maščevalni protinapad.

Grožnjo smo vzeli resno. Izdelali smo si surovo orožje, s katerim bi odgnali morebitne napadalce v času, ko nismo delali. Imeli smo železne cevi, opeko, steklenice in lesene palice s štrlečimi žebli ali povite z bodečo žico. Izdelal sem si približno meter dolgo palico s skrbno izrezano nazobčano obliko na koncu. Ko smo končali, smo se hvalili drug pred drugim, kaj bi naredili, če bi morali uporabiti svoje orožje. Pred fotografom smo se prikazali z delavskimi čeladami in se s palicami v rokah režali kot v neumni parodiji zmagovalnega nogometnega kluba.

Kakšen teden smo bili še posebno pazljivi in pripravljeni. Pikolovsko smo preverjali vsakega obiskovalca lokala Crazy Horse. Potem pa smo zaradi brezplačne pijače in donosnih tatvin postali brezskrbni. Nekega večera me je za roko zgrabil eden od natakarijev, ko sem šel mimo s kopico naročil.

»Johnny, poglej v tisti kot,« je zakričal na moje uho, da je preglasil udarce disko ritma.

»Kam?« sem se obrnil in pogledal v smer, ki mi jo je pokazal. V enem izmed temnejših delov sobe, v kotu, ki je bil odmaknjen od plesišča, je sedelo nekaj znanih obrazov iz tiste noči. Oba sva si natančneje ogledala prostor in zgrožena opazila še dva ali tri mladeniče, ki so sodelovali v tistem pretepu.

Za točilno mizo smo imeli kratek vojni posvet in se odločili, da bo najbolje, če malo prej zapremo lokal. Preko DJ-a smo se opravičili in uspelo nam je spraviti ljudi ven. Vrata smo zaklenili in zapahnili ter se zbrali za zastrtimi okni. Videli smo manjšo

skupino mož, ki je stala na koncu ulice. Volk je zatulil in zaslišali so se bojni kriki, ko smo pograbili orožje, pripravljeno za šankom.

Nekaj minut je bilo vse tiho, potem pa so se pojavili pred vrati. Verjetno so uporabili hlod ali klop, da so si lahko utrli pot skozi težka vrata. Takoj ko so vstopili, smo planili nanje in sledil je krvav pretep v mračnem lokalu. Metali smo stole in vihteli palice. Uspeli smo jih pririniti nazaj do izhoda in kar naenkrat so pobegnili.

Razvneti zaradi boja smo stekli za njimi na ulico. Ko smo jih zasledovali okoli vogala, smo opazili, da smo naredili strašansko napako. Tam nas je čakalo še približno petnajst drugih dobro oboroženih mož s palicami, opeko in drogovi, tako da jih je bilo skupaj več kot trideset. Ostali so nam stopili za hrbet, da nismo mogli zbežati. Vseh nas dvanajst je priteklo naravnost v past.

Strah in sovraštvo se mešata v meni in dajeta moč mojim rokam, da jih divje vrtim okoli glave in sukam svojo palico v vseh smereh. Vsepovsod okoli mene je v sivi mesečini polno slabo vidnih teles, kot megla nasilja. Kriki bolečine in jezno vpitje se mešajo z zamolklimi udarci lesa in kovine po mesu in kosteh. Udarcem sledi stokanje in vpitje.

Ker jih je več, nas uspešno pritiskajo nazaj in sredi boja se mi utrne misel: »Če pade eden od nas, se ne bomo več pobrali. Hočejo nas ubiti!« Zmrazi me do kosti.

Debelejši, skodran mož sune s palico in me skuša zadeti v glavo. Uspe mi odskočiti, nato pa s stisnjenimi zobmi besno zavijam svojo palico, da bi spravil vse svoje nasilje v zamah. Zadenem v polno in mu razbijem čeljust. Otresem si boleče roke, zadovoljno zakričim, stopim naprej in pripravim palico za ponovni udarec. »No, kdo od vas bo naslednji!?«

Strah me je zapustil. Na njegovem mestu je urejeno, umirjeno zadovoljstvo nad tem, da nekoga resno poškoduješ. Soočim se z naslednjim, ki mi prihaja nasproti. Z neusmiljenim zadovoljstvom razmišljam, kam naj ga udarim, da bi bilo najhuje.

Naenkrat se vse umiri, a le za toliko, da zajamemo sapo. Nekaj metrov naprej se soočimo z novo tolpo in ugotovimo, da nas je pretepanje spremenilo v stroje za nasilje. Vsiljuje se mi misel: »Nima smisla, nikoli nam ne bo uspelo ...«

Vonj nasilja pa me je že tako omamil, da sem izgubil občutek za varnost. »Opravimo že s temi umazanci,« zavpijem in se požinem naprej proti presenečenemu sovražniku. V mavrici občutkov se vname bolečina in nekaj toplega se pojavi na mojem obrazu. Kri. Opeka mi je priletela v obraz in ranila kožo do kosti. Razbite steklenice, verige, drogov in drugo orožje znova napolnijo prizorišče.

Napolni me občutek zmage, ko se razkropijo in začnejo bežati. Nekaj časa preteče, preden ugotovimo, da ne bežijo pred nami. Stanovalci, ki jih je zlobna bitka pod njihovimi okni močno prestrašila, so poklicali policijo. Prišla je močna La Garda.

Palico vržem na tla in se nežno dotaknem rane na licu. Pretep je končan in vse, kar si želim, je, da bi lahko pred koncem še koga močno udaril.

Prav nič čudnega ni bilo, da španskim oblastem nismo bili ravno všeč. Vendar domačini, s katerimi smo se zapletli, niso hoteli ostati na prizorišču, da bi razložili, kaj se je zgodilo. Tako smo policiji lahko postregli s svojo zgodbo o obrambi pred poskusom oboroženega ropa.

Mislim, da nam niti za trenutek niso verjeli, toda drugih pričspopada ni bilo. Ni jim preostalo nič drugega, kot da verjamejo naši zgodbici in zaključijo preiskavo.

Pijača, s katero smo proslavili, je kmalu odplaknila nejasne spomine strahu in groze iz krutega pretepa, naš ugled pa je še zrasel. Naslednjih nekaj tednov nam je policija dala celo stražo, da ne bi spet prišlo do »poskusa ropa«.

Policaji, ki so nas ščitili, na srečo niso vstopili v lokal. Če bi se to zgodilo, bi izpuhtela še tista majhna naklonjenost, ki so jo imeli do nas. Španske oblasti niso poznale milosti, ko je šlo za širjenje mamil. Visoke kazni so sledile, če so te dobili, da imaš ali prodajaš mamila.

Vendar nas tudi tveganje zaporne kazni ni moglo zaustaviti. V nekaj tednih hitrega življenja sem izgubil zadnje drobce samokontrole in zadržanosti, ki sem jih morda še imel v sebi. Kmalu sem se zalotil, da jemljem velike količine mamil, čeprav sem si po srhljivi prvi izkušnji prisegel, da se jih nikoli več ne dotaknem.

Zgodilo se je prejšnje leto, ko sem prvič opravljaj poletno sezonsko delo v Španiji. Takrat sem bil bolj neuspešen, saj so bila že vsa dobra dela v lokalih in diskotekah oddana, ko sem prišel. Uspelo mi je najti le začasno delo v manjši točilnici v Lorette del Maru, vendar je bilo tako pusto, da sem se le dolgočasil. Ni bilo vznemirljivosti, ki so mi jo obljubljali. Da bi mi hitreje minil čas, sem se neke noči po zaprtju točilnice sprehodil do diskoteke, kamor so radi zahajali ostali angleški sezonski delavci.

Tam so mi po nekaj steklenicah piva ponudili košček LSD-ja. Ker sem bil malce radoveden, predvsem pa sem se bal, da ne bi izpadel kot strahopetec, sem ga pogoltnil. Ko se je psihedelično mamilo pomešalo z mojo krvjo, sem se znašel na srhljivem potovanju.

Sedel sem za mizo, skušal umiriti podivjana čutila in si početno drgnil oči, ko sem gledal naokoli. Ni pomagalo. Vsi drugi ljudje, ki so pili, plesali, se pogovarjali in se smejali, so imeli prašičje glave. Zdelo se mi je kot v čudni smešni operi in smejal sem se tako glasno, da so me ljudje zaskrbлено opazovali. Bilo je osupljivo, kot na tistih norih vlakcih v zabaviščnih parkih, kjer po vsakem spustu počasi, a zanesljivo pride na vrsto nov šok. Vendar ni bilo načina, da bi vse skupaj ustavil. Moral sem sedeti tam in upati, da bom nekako preživel.

Stene so se začele napihovati in valovati, kot da bi se širile in krčile v ritmu mojega dihanja. Pred očmi so mi začele plesati barve. Čudoviti in bogati odtenki rdeče, rumene, modre in zelene so se kot na veliki slikarski paleti mešali in topili pred mojimi očmi.

Potem sem opazil, da je nekatere ljudi okoli mene obdajala neka čudna svetloba, ki je utripala v ritmu glasbe. Bilo je, kot da bi barve dihale in sence nastajale in izginjale skupaj z mojim vdihovanjem in izdihovanjem zraka. Moj um in domišljija sta bila vso noč zaposlena s prevrati in piruetami. Prav srečen sem bil, ko je iluzija zvoka, vida in vonja začela izginjati in sem se končno lahko zrušil v posteljo.

Te izkušnje so se mi naslednje jutro zdele obupno blizu, a vendarle izven doseg. Čeprav sem ostal nepoškodovan, sem bil preveč prestrašen, da bi tvegaj še en »trip«. Skupinska izkušnja

mojih prijateljev, ki so bili pretreseni od groze, saj so drug drugega videli z odsekanimi glavami in krvjo, ki je škropila iz presekanih arterij, je bila zadosten razlog, da se nisem več spuščal v to.

»Poleg tega,« sem se branil, »mi je dovolj, da kaj spijem in dobim kakšno dekle.« Tako je bilo do mojega prihoda v Crazy Horse Saloon.

Na vrhuncu sezone se je telo začelo upirati. Brezkončno popivanje, pomanjkanje spanja, slaba prehrana in hiter seks so zahtevali svojo ceno. Tako smo nekega večera spoznali »boogaloo« in mislili smo, da bo to odgovor na vse naše potrebe.

Amfetamin, spid, boogaloo ... Več imen, isti učinek. Po kakšni uri me je prvih nekaj tablet spravilo v nekakšno brnenje. Počutil sem se, kot da bi nekdo globoko v meni vključil generator, ki bi vlival več energije v moj organizem. Postal sem divje živahen, hitro sem govoril in se hitro premikal.

Mamilo me je neprestano držalo v akciji. Neudobno mi je bilo stati na mestu, ne da bi se kar naprej prestopal z ene noge na drugo. Z neverjetno hitrostjo smo stregli in nosili pijačo. Okrog polnoči je bil čas za novo dozo, ki nas je držala do treh zjutraj in še dlje, dokler nismo odpravili ali odnesli zadnjih pivcev. Takrat smo bili ponavadi še preveč budni in prepolni energije, da bi šli spat, zato smo se odpravili proti mestu in spet popivali z drugimi Angleži. S toliko boogalooja sem se počutil kot King Kong. Dajal mi je gotovost, ki je v treznem času nisem poznal, in mislil sem, da sem našel, kar sem potreboval za popolno življenje.

Včasih smo obremenili svoja telesa in um do skrajnih meja. Bili smo tako živahni, da se nismo mogli zaustaviti dva ali tri dni skupaj; zabavali smo se, delali, se še naprej zabavali in še delali. Potem smo od utrujenosti popadali po plaži in si vzeli nekaj ur popoldanskega spanja, nato pa vstali, poplaknili naslednjo pest tablet z eno ali dvema steklenicama piva in se s tem pripravili za novo noč v lokalu Crazy Horse.

Ljudi je bilo vedno manj in postajalo je hladneje. Sezona se je približala koncu in po zadnjem pijanskem slavlju je kavbojski lokal zadnjič zapahnil vrata za tisto poletno sezono.

V samo nekaj mesecih je »raj«, za katerega sem mislil, da sem ga odkril, zahteval ogromno ceno. Shujšal sem na manj kot pet-

deset kilogramov. Dlesni in zobje so me boleli in postali rumeni, lasje so mi izpadali in bil sem odvisen od uživanja velikih količin alkohola in mamil.

Zabava je bila končana in dekleta so odšla domov. Pospravil sem svoje stvari in se vrnil v Nottingham. Zaposlitve nisem imel več, od stotin funtov, ki sem jih zaslužil in ukradel, pa sem prihranil le nekaj funtov. Za trenutek sem se vprašal, če se je vse to sploh izplačalo.

Čeprav sem imel mnogo deklet, prijetnega časa in popivanja s prijatelji, sem prišel domov z istim občutkom praznine, kot sem ga imel prej.

2. DALJNI SORODNIKI

Zgodaj sem spoznal, kako je mogoče biti v središču nečesa, pa se kljub temu počutiti odrinjenega. Doma sem imel vedno tak občutek. Naš dom je bil središče hrupa, smeha in zabave, vendar se mi zdi, da sem bil že kot otrok daleč od vsega tega. Vedno je bilo vse videti nedosegljivo in ta nezmožnost me je znotraj boleče stiskala in me držala ob strani.

Moji starši so bili iz prve generacije irskih priseljencev v Angliji in so se radi spominjali svojih korenin. Tako je bila hiša večina koncev tedna polna glasbe in plesa. Povabljenih je bilo mnogo prijateljev, ki so sicer posedali po tamkajšnjih gostilnah. Pri nas so nadaljevali s popivanjem, plesom in spomini na stare čase. Mnogo solza se je pretočilo, ko sta viski in pivo še zatemnila spomine na čase, ki so bili že tako zares težki. Kadar je oživela vročekrvna narava, so sledili še udarci.

Oče je prišel v Anglijo še kot mladenič leta 1930. Bil je rimokatoličan iz Tempa, manjšega kmečkega predela na severni strani meje blizu Enniskillena, kjer so bila že takrat zasejana semena sektaškega sovraštva. Čeprav je bil pripravljen in zmožen opravljati težka dela, ni mogel najti redne zaposlitve. Zato je, podobno kot veliko njegovih prijateljev pred njim, poskusil »na drugi strani vode«, kjer je bilo mnogo priložnosti za njihove razmere dobro plačano, čeprav težko, fizično delo.

Kmalu je začel kopati cestne jarke za firmo iz Kenta, ki je napeljevala cevi. Zaradi svoje višine, odprtosti in talenta za igranje na gosli je kmalu postal priljubljena osebnost med skupinami izseljencev, ki so se zvečer dobivali, nazdravljali in opevali svojo ljubljeno domovino, ki so jo zapustili. Na eni od irskih noči se je Harry Goodfellow, ki so ga poznali pod vzdevkom Paddy, srečal z mlado deklico Bino.

Mlada katoličanka, doma iz Macrooma blizu Corka, južno od meje, je pokazala svoj močan značaj in neodvisnost s petnajstimi leti, ko je pobegnila od doma, da bi našla delo v Angliji. Kot ena izmed osmih otrok je preživela srečno otroštvo, vendar se je od-

ločila, da hoče več od življenja. Starejša sestra, ki se je odselila že pred njo, ji je pomagala najti zaposlitev privatne služkinje v Sevenoaksu.

Preden sta se poročila, si je oče zagotovil boljše delo v mestni pivovarni Fremlins. Nastanila sta se v najetem stanovanju, kjer se je v prvem letu njunega zakonskega življenja rodil moj starejši brat Tony.

Sedem let kasneje je prišla na svet Joan, jaz pa s samo tremi kilogrami tri leta zatem. Družina Goodfellow se je takrat preselila v Nottingham, mesto v osrednji Angliji. To industrijsko središče je lepo raslo in ko so sorodniki ponudili očetu, naj sodeluje z njimi, se je odločil preseliti družino tja. Vodili so podjetje, ki je prevažalo premog po vsem področju. To delo mu je bilo pisano na kožo, saj je združevalo napor in osebno čast. Posel je rasel in kmalu je naš dom postal udoben. Imeli smo lepo hišo in svoj vrt, po čemer so moji starši hrepeneli že od mladih let.

Stranke, kolegi in prijatelji so očeta spoštovali in ga imeli radi, saj je bil brezkompromisen, čeprav tudi preveč natančen s svojimi normami obnašanja. Bil je ponosen, da lahko skrbi za družino, vendar mu je ljubezen do pijače včasih preprečila izpolnitev dobrih namer. Večkrat sem slišal mamo in očeta, kako se prepirata zaradi denarja, ki ga je potrošil pri popivanju s prijatelji. Trdil je, da mora skrbeti za svoje prijatelje, in kričala sta drug na drugega. Včasih sta prekoračila mejo obsojanja in žalitev in začela metati porcelan in okrasne predmete ob steno. Spomnim se, kako sem pokleknil ob steni na vrhu stopnišča, zaprl oči in stisnil zobe v nemočnem upanju, da mi bo uspelo vse to odgnati.

Ko sta se zares sprla, je kazalo, da njun bes ne pozna omejitev. Oče je vedno delal kakšne izboljšave po hiši in za leseni opaz okoli stopnišča je porabil precej časa. Nek večer, kmalu zatem, ko so se gostilne zaprle, sta si skočila v lase, in oče je v nenadzorovani jezi s svojo pestjo sistematično uničil vsak kos lesa, ki ga je bil pripravljen.

Včasih, ko sem šel ponoči spat, nisem mogel zaspati zaradi groze, ki mi je napolnila srce. Ali ga bo resnično zapustila, kot sem jo slišal groziti? Močno sem si želel, da se nehata prepirati, vendar se je zdelo, da so njuna nasilna nesoglasja čudna vrsta le-

pila za ljubezen, ki sta jo imela drug do drugega, a je nista mogla izraziti na nežnejši način.

Čeprav si je oče prizadeval dobro skrbeti za nas, ni družina nikoli prebila veliko časa skupaj. Ali je dolgo delal ali pa je popival s prijatelji v eni od mestnih irskih gostiln. Zato sem komaj čakal, da je prišel domov, ko je bil čas za veliko skodelico čaja. Preden je spet odšel na nekaj steklenic piva, smo Tony, Joan in jaz splezali na kavč ter ga prosili, naj nam pove katero od svojih zgodb iz vojne.

Bil je eden od prvih vpoklicanih, ko se je septembra 1939 začela vojna. Kot topničar kraljeve artilerije je z britansko vojaško odpravo prispel v Francijo in z ostalimi delil prepričanje, da bodo hitro opravili z nemško vojaško predrznostjo.

Osuplo smo ga poslušali, ko nam je pripovedoval, kako je bil v prvih dneh vojne v središču spopadov. Pod močnim pritiskom topovskega ognja se je morala britanska pehota umakniti in kmalu so prodrle tankovske divizije Panzerja. Očetova enota je morala uničiti svoje topove, da jih ne bi dobila nemška vojska in uporabila proti njim. Preden so tudi oni zbežali, so nekaj časa zaustavljali prodor nemške vojske, da bi se medtem ostali vojaki lahko prebili do francoske obale.

Med umikom so morali zaradi obstreljevanja tri noči prebiti v gozdu. Da bi čas hitreje minil, so se v šali dogovorili, da se bo eden od njih prebil do bližnjega vinograda po nekaj steklenic vina. Ko so vlekli slamice, je oče potegnil najkrajšo. Primerno svojemu značaju je igro vzel resno in se kljub tveganju zaradi granat, ki so padale naokoli, splazil iz zgradbe. Nekje na poti je moral zaradi ponovnega napada ležati v zavetju kar pet ur, preden se je lahko nasmejan vrnil z vinskimi trofejami.

»In da boste vedeli,« je vedno dodal, ko smo se gledali s široko odprtimi očmi, »verjamem, da je bila takrat na meni Božja roka.« To prepričanje se je porodilo iz tega, kar nam je povedal, da se je zgodilo kasneje. Ko so oče in prijatelji končno prispeli v Dunkirk, so se znašli sredi pokola in prave zmešnjave. Britanska vojska je imela težke izgube, ko so se reševali z obale v množici majhnih čolnov. Oče in ostali prijatelji so se zakopali v pesek na obali in čakali priložnost, da se vkrcajo na enega izmed čolnov, ki so pluli

gor in dol, kolikor blizu obale so si pač upali priti. Končno so dobili ukaz, da tečejo do enega izmed čolnov. Pognali so se iz peščenih lukenj.

Pritekli so v vodo in dva prijatelja sta ga klicala, naj gre z njima v najbližji čoln, v katerem je bilo prostora za osem ali devet ljudi. Vendar je nekaj očetu reklo, naj ne gre po tisti poti. »Ne, ne v tistega, fanta« je zakričal in ju za roke vlekel nazaj. Obrnili so se na desno proti drugemu čolnu in takoj zatem je direkten izstrelek zadel tisti čoln in može v njem.

Ko so z manjšim plovilom po imenu Narcisa prispeli v Ramsgate, so očetu in ostalim srečnejšem, ki so preživeli, dovolili oditi domov. Ko se je bilo spet treba vrniti v vojsko, se je zgodilo še nekaj, kar ga je prepričalo, da je šlo v njegovem vojaškem služenju za Božje posredovanje.

Hoteli so ga poslati v Burmo, vendar se je na obisku doma zastropil s hrano in je moral več tednov ostati v bolnici. Bilo je tako hudo, da je imel zaradi tega težave z želodcem vse življenje. Preden so ga izpustili iz bolnice, je njegova enota že odšla v Irawodi, kjer je utrpela strašanske izgube v boju z Japonci.

Te izkušnje so očitno naredile nanj močan vtis, saj je o njih pripovedoval z mešanico čudenja in radovednosti. Medtem ko je viski morda povečal čustvenost in dodal sijaj ostalim zgodbam, se spomini na vojno ne glede na njegovo treznost niso nikoli spreminjali.

Ko je bilo očetovega obujanja spominov na tiste čase konec, sem skočil z njegovega kolena in se igral vojaka z dolgo in težko puško, ki jo je prinesel iz Dunkirka. Dobil jo je od vojaka iz belgijske konjenice. Streljal sem v namišljene sovražnike in se spraševal, zakaj bi se Bog, kdorkoli že je, zanimal za mojega očeta. Nikoli mi ni prišlo na misel, da je to ista oseba, zaradi katere je bilo vsak teden toliko nepotrebne hrupa. Če so sobotni večeri pomenili zabavo brez napake, so nedelje pomenile cerkev z živčnimi pripravami.

Ko smo prihajali na zajtrk, so sobe še vedno smrdele po pivu, viskiju in cigaretah. Mama nas je morala obleči, urediti in pripraviti za nedeljsko mašo, poleg tega pa je pripravljala zajtrk in vse potrebno za nedeljsko kosilo. Vsa zaposlena je godrnjala zaradi

nočne zabave in se pritoževala očetu, ki si je lajšal glavobol zaradi pijače ali pa že spet pil.

Nekako nam je kljub vsemu uspelo, da smo se spravili v svoje najlepše obleke in skupaj svečano odkorakali do bližnjega sv. Patricka, velike cerkve iz rdeče opeke. Tu je temno, hladno in zmedeno. Okoli mene so se nakopičili odrasli z resnimi in utrujenimi obrazi, ki sedijo in vstajajo v določenih časovnih presledkih, kot v kakšni zabavni igri. Govorijo z zamolklimi glasovi, brez zanimanja, v jeziku, ki ga ne razumem. Vem, da je zelo pomembno, da smo prišli. Tako sklepam zaradi napora, ki je bil potreben za pravočasen prihod – vendar mi ni jasno, *kaj* je tako pomembno, saj ni videti, da bi kdo užival v tem.

Sam zagotovo ne uživam in kot lahko vidim, tudi odrasli ne. Imajo sive obraze, s svojimi mislimi pa so daleč od dogajanj na tem mestu. Kadar se od dolgčasa začnem prestopati, se očetovi prsti stegnejo in me uščipnejo, da se počutim še bolj neudobno. Koliko ur je že minilo od trenutka, ko smo vstopili in začeli prikimavati v smeri oltarja?

Oče se počuti slabše kot večino drugih nedelj, saj smo prišli malce pozno. Zaradi tega nismo dobili prostora v eni od težkih lesenih klopi. Po eni strani mi to ugaja, ker sem bil v tistih klopeh še bolj nemiren in tako še bolj motil očeta. Po drugi strani pa to pomeni, da smo ostali zadaj, kjer se moramo gnesti z ostalimi, ki so prišli prepozno.

Ozračje je polno vonja po slabem zadahu in nedeljskih oblekah. Počutim se, kot da bi se utapljal v morju krojačevih izdelkov. Nisem dovolj velik, da bi videl, kaj se dogaja spredaj, besede pa donijo nad mojo glavo. Ko se nam približa oče Saul, stegnem glavo naprej. Splača se ujeti malo ostrega vonja kadila, da potlačim ostale manj prijetne vonjave.

Blizu izhoda iz cerkve je slika Jezusa, podobna tistim, ki so doma obešene v vsaki spalnici. Njegov pogled je precej žalosten in zamišljen, v dlaneh ima dve veliki rani, okoli pa je veliko krvi. Povedali so mi, da je umrl zame. Ne vem, kako in zakaj, zato mi ta ideja ni všeč. Včasih se mi zdi, da me gleda obtožujoče.

Čeprav je tu strašansko dolgočasno, je vsaj umirjeno in brez prepira. Že zaradi tega mi je skoraj prijetno. Vendar vem, da bodo

še prekmalu spet vsi zunaj. Čez nekaj trenutkov, ki se zdijo kot dnevi, se na srečo vse čakanje, resnost, vstajanje in sedanje zaključijo do naslednje nedelje. Potem vsi odhitijo ven, mogoče pa si prižgejo in izginejo v cigaretnem dimu.

Nato se oče in njegovi prijatelji prvič po dveh urah nasmejejo in se odpravijo do prve gostilne, otroci pa se z mamo vrnemo domov na kosilo. Ko oče pride domov pijan in prepozen za kosilo, se spet prepirata. Mama začne metati stvari vanj ali v steno, sledi pa kričanje in pretep. Potem oče zaspi, dokler ne pride čas za čaj. Ko se spravim v posteljo, pogledam na sliko, če je mogoče kri že nehala teči. Nikoli ni prenehala.

Samo enkrat se spominjam cerkve brez boja – ko sem bil na svojem prvem obhajilu. Oblečeni smo bili v bela oblačila, povsod okoli nas pa so bili sorodniki in prijatelji. Izbran sem bil, da nosim zastavo v paradi otrok, ki smo prvič sprejeli zakrament, in mama je bila zaradi tega zelo ponosna name. Sledila je zabava s čajem, piškoti in brezalkoholno pijačo na zložljivih mizah na dvorišču za cerkvijo.

Nedelja je kljub vsemu imela tudi svetlo točko. Ko je oče pojedel kosilo, če je bilo še užitno, nas je ponavadi odpeljal v kino na konec ulice. Čeprav je bila stavba že stara, je naredila name močan vtis, saj je bil nedeljski kino ena od redkih stvari, ki smo jih preživeli skupaj kot družina. Sicer se tam nismo mogli pogovarjati in je bilo temno, vendar sem čutil bližino in zadovoljstvo, ko sem sedel v migljajočem okolju in gledal risanke ali kaj podobnega. Želel sem si, da bi te občutke lahko odnesel s seboj domov, vendar smo se morali vrniti v resničnost, ko se je trak odvrtel.

Vsi dobri trenutki so se nekako pokvarili. Zelo smo se trudili, da bi uživali v družinskem praznovanju za božič, za sv. Patricka in za rojstne dneve, vendar je vedno nekaj šlo narobe. Vsakič sem končal dan obupno nesrečen, ker so se visoka pričakovanja in upanja spet končala s prepiri in grenkobo.

Tudi brez obiskovalcev in gostov, ki niso nikoli prenehali prihajati, se je v naši hiši vedno nekaj dogajalo. A kljub temu sem se počutil osamljenega in zavrženega. Sobo sem delil s Tonyjem, ki je bil deset let starejši od mene in ni imel dosti časa za otročjega brata. Včasih me je ponoči plašila misel, da pod mojo posteljo leži

pošast, ki čaka na pravi trenutek, da me s svojo luskavo roko potegne k sebi. Klical sem Tonyja in ga prosil, naj preveri, če sem varen, on pa se mi je le posmehoval in dejal, naj ne bom tako neumen.

Včasih je bil strah tako močno prisoten, da sem si potegnil rjuho čez glavo in šepetal: »Prosim te, Bog, ne dovoli, da me dobijo, ne dovoli, da me dobijo!« Nisem vedel, kdo je Bog, ali me lahko sliši in ali se sploh zanima zame toliko, da bi me poslušal. Vendar sem čutil, da se ne morem obrniti nikamor drugam in moja stiska me je prisilila, da primem za katerokoli rešilno bilko.

S svojimi prijatelji sem se počutil bolj domače kot v svoji družini. Čeprav sta mi bili sestri po letih bližje kot Tony, ni bilo nikoli razumevanja med nami. Vedno smo se prepirali, kaj komu pripada in kdo lahko kaj uporablja. Moji najboljši prijatelji so bili fantje, s katerimi sem se igral na ulici ob naši hiši.

Ko sem začel hoditi v šolo, nismo imeli več lepe in udobne hiše z vrtom. Oče je izgubil vse, ker je posel propadel. Medtem ko je poskušal uspeti s kavarno, smo se preselili v zgornje nadstropje cenene privatne hiše na ulici London Road. To je bila ena najbolj siromašnih nottinghamskih četrti, ki je ležala ob cesti do mestnega nogometnega igrišča. Vedno smo vedeli, kdaj je padel gol, saj so se od rjojenja navijačev zatresla okna.

Naša družina se je stisnila v tri zgornje sobe, kopalnico in kuhinjo pa smo delili z lastnico in njenim sinom Keithom. On je bil eden mojih najboljših prijateljev. Skoraj vse dni sva se skupaj igrala in tekala po ulici, vendar sva morala paziti, da ne bi šla predaleč. Gosto postavljene hiše, ki so se držale druga druge, in poti med njimi so bile skrivališče majhnih tolp. Od naših vrat je bilo le nekaj ulic, kjer je bilo varno hoditi. Če bi odšla predaleč, bi naju dobila tamkajšnja tolpa, ker sva si drznila priti na njihovo ozemlje.

Kljub mnogim težavam je v večinoma irski sosesčini vladal občutek skupnosti. Ta občutek narodnega duha je bil pomemben za moje starše, saj sta bila osredotočena na tisti dan v tednu, ko so se zbrali, obujali spomine in prepevali pesmi, s katerimi so odrasčali. Na vse to sta bila navezana tako močno, da se niti možnost preselitve v boljše stanovanje ni dolgo obnesla.

Ker je imela naša rastoča družina tako slabe življenjske pogoje, je bil oče med prvimi, ki jim je mestna skupnost ponudila hišo v predelu Woollaton. To je bilo novo naselje na drugi strani Nottinghama. Ko smo se preselili v novo hišo, gradbena dela okoli nje še niso bila končana. Da smo prišli do vhodnih vrat, smo morali plezati čez deske, pa tudi glavna cesta je bila še v gradnji.

Čeprav je bila to najbolj opremljena in urejena hiša, v kateri so moji starši kdajkoli živeli, se nista mogla ustaliti na tem mestu. Pogrešala sta lokalne gostilne, občutek sosedstva, hrup in prepir. Že po nekaj mesecih smo se preselili nazaj v revni predel mesta, tokrat v osrčje razvpitega Meadowsa.

Oče je uspel dobiti delo pri gradnji ene od novih elektrarn, ki so rasle v mestu in okoli njega. Delo je bilo zahtevno in nevarno, vendar je bilo očetu pisano na kožo. Postal je delovodja in moral je nadzorovati divje priseljenske delavce, ki so veliko pili. Ta posel je od njega zahteval hitro razmišljanje, hiter jezik in hitre pesti. Vse to je imel.

Ko je nekega dne ugotovil, da je slabo opravljeno zidarsko delo na veliki višini spravilo v nevarnost celo ekipo, je zidarja odpustil iz službe. Jezni delavec, velik in plečat, je prišel v Meadows poiskati očeta. Našel ga je v eni od njegovih najljubših gostiln in ga izzval na dvoboj. Oče je šel z njim ven in ga hladnokrvno položil na pločnik. Ko je malo kasneje prišel na vrsto, da plača pijačo, je šel po možakarja in mu kupil pivo. Postala sta dobra prijatelja.

Ker je oče služil veliko denarja, smo lahko najeli veliko hišo v Wilford Grove ob tripasovnici iz centra mesta, od koder smo imeli razgled na nottinghamski grad, najvišjo točko tega okoliša. Oče je prenovil hišo od vrha do tal in poleg odprtih vrat za zabave ob koncu tedna smo lahko začeli sprejemati irske podnajemnike, ki so delali na gradbiščih in cestah na tem področju.

Med podnajemniki v naši dvodelni hiši je bil tudi bratranec, ki se je neko noč vrnil domov pijan in se nasilno prerekal z mamo. Na koncu je napadel njo in Tonyja, ki ji je poskušal pomagati. Ko se je oče vrnil domov, je moža surovo pretepel in ga vrgel iz hiše.

Mislili smo, da smo s tem rešili problem, toda kasneje to noč je bratranec vdrl skozi vhodna vrata, kričal in preklinjal ter vihtel

strašen mesarski nož. »Vse vas bom pobil,« se je pijano drl. Oče nas je vse spravil v sprednjo sobo in zaklenil vrata, medtem ko je bratranec preklinjal in se drl na drugi strani. Potem je napadel vrata in z grozo sem gledal, kako je nož začel prebijati tanek les.

Na srečo so sosedje poklicali policijo, saj so opazili, da sta hrup in vpitje večja kot ponavadi. Prispeli so pravočasno, ga razorožili, zvezali in odpeljali.

Po teh dogodkih se je oče še dvakrat bolj trudil, da me nauči bojevanja. Učil me je, kako se braniti in kako udariti. Vztrajal je, da sem ponavljal manevre, dokler jih nisem osvojil. Že s hitro brco sem znal spraviti človeka na tla.

»Najboljši način za rešitev prepira, Johnny,« mi je odkrito govoril, »je, da prvi udariš. Kasneje boš poskrbel za pogovore.«

3. OSAMOSVAJANJE

Očetova bojevniška miselnost je zaznamovala mojo mladost. V drugem razredu šole je pretep postal navada, ki se je v naslednjih letih divje razvijala.

Prvi dan v šoli je bil zabaven. V osnovni šoli poleg cerkve sv. Patricka so se vsi potrudili za našo dobrodošlico, in zares sem užival – vendar zadnjič v mojem celotnem šolskem življenju. Kmalu sem spoznal, da se pred menoj ni odprl nov, svetlejši svet. Hitro je postalo očitno, da nisem ustrezal akademskemu načinu življenja.

Mogoče imajo danes za to že posebno ime in oddelke za učence s težavami pri učenju. Takrat pa sem bil že zgodaj enostavno odpisan kot eden tistih, ki ne bodo prišli daleč. Tega niso nikoli povedali naglas, vendar sem dobil tak vtis od učiteljev. Več časa so si vzeli za pametnejše otroke v razredu, moje napore pa so le na hitro preleteli z očmi, včasih pa še to ne.

Občutek odrinjenosti se je iz razreda prenesel tudi na igrišče. Čeprav sva z očetom redno vadila, se v tej gneči nisem preveč dobro počutil. Na fotografijah iz zgodnjih let se vidi, da sem bil med manjšimi, na mojem obrazu pa je bil izraz bolečine, ki je nisem mogel skriti, mešanica osamljenosti in strahu. Bal sem se igrišča, njegove odprtosti in svobode, gneče in prerivanja. Še hujše pa je postalo, ko sem ugotovil, da je šolski tiran, dve leti starejši rdečelasi Mick, opazil mojo negotovost. Neprestano me je zbadal in se norčeval iz mene. Želel sem ga udariti in raniti, vendar je strah pred maščevanjem zaklenil jezo, da je tiho vrela v meni.

Prišel je dan, ko je pritisk tako narastel, da je odneslo zamašek. Pri tehničnem pouku sem vložil ogromno časa v oblikovanje podmornice iz gline. Zaradi učnega neuspeha sem bil toliko bolj zadovoljen, da sem našel nekaj, v čemer sem bil dokaj dober. Komaj sem čakal, da zaključim in izdelek odnesem domov in ga pokažem mami. To je bilo pravo veselje, saj sem bil malokrat pohvaljen za delo v šoli.

Izdelek je bil lepo dokončan in zapečen. Ko pa sem ga po poku previdno nesel domov, sem za vogalom opazil Micka, ki je s svojimi prijatelji pohajkoval po ulicah. Videli so me in se mi približali.

»Kaj imaš tamle, Goodfellow?«

»Nič ... ravnokar grem domov.«

»Lažeš, pokaži nam!« Prisilili so me, da jim odkrijem svoj zaklad, ki sem ga previdno držal. Ko sem ga dvignil, da bi ga videli, je Mick stegnil svojo roko in mi izdelek porinil iz roke. Padel je na pločnik in se razbil na koščke. Glasno se je zasmel, njegovi prijatelji pa so se hihitali.

Vse razočaranje, osamljenost, negotovost in jeza, ki so se nabirali v meni, so se združili v izbruhu čustev. Običajno mu nisem niti odgovoril, tokrat pa sem zakričal nanj: »Ti pokvarjena svinja, zaradi tega te bom ubil!«

Porogljivo me je pogledal. Izraz na njegovem obrazu pa je postal zmeden in prestrašen, ko sem stisnil pesti, začel kričati in divje mahati z rokami. Odskočil je, se obrnil in pobegnil. Vse se je zgodilo v trenutku in občutil sem navdušenje, da ga je moj nekontrolirani izbruh tako prestrašil.

Domov sem se sicer vrnil praznih rok, vendar sem se počutil, kot da bi našel nekaj posebnega. Če bi preprosto sprostil svoje občutke, da bi prevzeli nadzor in se izrazili skozi moje pesti in noge, bi me tudi najhujši nasprotniki morali poslušati. Kmalu sem spoznal, da se mi ni treba nikogar več bati, če poskrbim, da imajo drugi več razlogov, da se bojijo mene.

Ta lekcija mi je dala občutek večje telesne varnosti na igrišču in domačih ulicah, vendar ni odvzela pritiska iz moje notranjosti. Domači prepiri in pretepi, praznina in zmedenost v cerkvi, manjvrednost in osamljenost v šoli so se združevali in me navijali kot vzmet.

Spominjam se le redkih obdobij, kjer je namesto te notranje napetosti v moje življenje prišla umirjenost. Poleti nas je včasih mama peljala na počitnice k svojim sorodnikom na Irsko. Obiskovali smo družinske člane iz Corka in okolice, pri katerih smo stanovali v kočah s slamnato streho, in svobodno smo lahko tekali po poljih in podeželskih poteh. Svež zrak, prostornost in ču-

dovita pokrajina so bili v popolnem nasprotju z umazanimi mestnimi ulicami. Ure in ure smo preživljali z daljnimi bratranci, se učili loviti zajce in pomagali nositi velike košare, v katerih je bilo pripravljeno kosilo za odrasle, ki so na polju pobirali pridelke. Toda prekmalu smo se morali vrniti v staro hišo v Wilford Grove z zabavami ob koncu tedna ter boji doma in na igrišču.

Veliki brat Tony je bil toliko starejši od nas, da se z nami ni dosti družil, še najmanj pa z mano. Tudi s sestrama nisem imel posebno dobrih odnosov. Joan je bila nekaj let starejša od mene in vedno sem jo gledal kot tekmico. Tekmovala sva v vseh stvareh: kdo bo prvi bral tedenski zabavnik, kdo bo dobil najboljši sedež v sobi, kdo bo pomagal pripraviti mizo za kosilo, in kar je bilo najbolj pomembno, kdo si bo pridobil naklonjenost staršev. Kadar je primanjkovalo bližine v družini, sem bil zelo jezen, če sem jo moral deliti še z nekom. Vso sem hotel samo zase.

Vedno sva iskala nove načine, da premagava drug drugega. Kadar očeta in mame ni bilo blizu, se je najino zlobno nagajanje spremenilo v krvave klofute in udarce. Ko je Joan postala starejša, me je dražila vpričo svojih prijateljev, se mi posmehovala in me poskušala ponižati. Zato sem jo naslednjič, ko sva se prepirala, tepel še močneje.

Ko se je rodila Trish, sem že hodil v šolo. Bila je najbolj priljubljena v hiši. Vsi smo pomagali skrbeti zanjo. Včasih sem dobil priložnost, da jo nahranim in ji zamenjam plenice. V tem opraviilu nisem bil preveč vešč, vendar sem se počutil bolj odraslega, ker so mi zaupali resno nalogo.

Ko je Trish odraščala, se je tudi sama vedno borila za prvo mesto, česar se je najbrž naučila od starejšega brata in sestre. Začela sva se pretepati bolj in bolj grobo, celo huje kot z Joan. Ko sta šla oče in mama ven, sva skočila drug v drugega, da so pesti in stopala letela naokrog, dokler nisva obnemogla. V tem času sem se naučil sprostiti svojo jezo. Posledice so lahko bile zastrašujoče. Nobenih zadržkov nisem imel glede svojih sester, tepel sem ju z isto močjo kot nasprotnika na igrišču. Nisem delal razlike, ker sta bili deklici, važno mi je bilo le, da sta dobili, kar sta zaslužili. Toda nekoč sem se še sam prestrašil, ko sem vrgel Trish po tleh, da je z glavo udarila ob lesena vrata. Odvlekel sem jo v

spalnico, odprl okno in jo s pomočjo svežega zraka spravil k zavesti, preden so se starši vrnili domov.

Ko sem se začel zavedati svoje spolnosti, je bil moj odnos do žensk že zelo zmeden, kar se je videlo tudi v odnosu do Joan in Trish. Potreboval bi dobro lekcijo o medčloveških odnosih, da bi popravila moj izkrivljen značaj, a dobil sem le surovo izobrazbo z igrišča.

Moje telo spreletava slasten občutek gnusobe in kurja polt, ko gremo po ulici. Staršem sem rekel, da gremo k prijatelju. Res, da to ni bila laž, vendar tudi cela zgodba ne.

Ona v bistvu niti ni prijateljica. Če bi povedal resnico, bi moral reči, da nas kot oseba sploh ne zanima. K njej gremo zaradi njenega telesa, ki ga je težko zadovoljiti. To nas vse prevzema. Včasih se mi zdi, da ona bolj izrablja nas kot mi njo.

Sprašujem se, kaj bi si mislili njeni starši, če bi izvedeli, kaj počne v njihovi spalnici hči, kadar njih ni doma, čeprav smo pazili, da ne pustimo sledi za seboj. Pravzaprav me to ne skrbi preveč. Počutim se, kot da bi vse druge misli pobegnile ali zmrznile ob srečanju z resničnostjo naših šolskih fantazij.

To je bolj neverjetno, vznemirljivo in mamljivo kot vse zgodbe z ulice in vse revije za moške, ki smo jih pregledovali. Od takrat, ko nam je to postal običaj ob koncu tedna, se trije prijatelji in jaz počutimo dosti starejše kot ostali fantje iz drugega razreda srednje šole (v Angliji se srednja šola začne pri dvanajstih letih, op. prev). Vendar se v naši notranjosti mešajo tudi drugi občutki.

Čeprav se pri vhodnih vratih trudimo izgledati umirjeno, da ne bi imeli težav s sosedi, vem, da bo preobremenitvi čutil v naslednjih dveh urah sledila poplava sramu, obtoževanja, groze in celo samozaničevanja.

Del mene hoče pobegniti od vsega tega, ker so vsa ta čustva pretežka zame, drugi del pa me vleče naprej kot magnet. Upam le, da mi kasneje ne bo treba pogledati mami v oči, ker bi z lahko videla, da so se dogajale grozne stvari.

Straši me tudi spoznanje, kako posmehljivo enostavno lahko ta stvar kontrolira moje življenje. Moj um je noč in dan obremenjen z mislimi o spolni aktivnosti in skoraj ni dneva, da ne bi moje misli ponorele. Včasih je, kot da bi odprl levjo kletko, iz ka-

tere zarjove zver in me hoče požreti. Toda sedaj smo tu in spet sem izgubljen v poplavi pričakovanih občutkov. Zaradi polnosti trenutka pozabim, kakšno praznino bom čutil kasneje.

Ta zgodnja spolna doživetja me niso strašila samo zaradi prihodnjih odnosov, ampak tudi zaradi zadnjih niti, ki so me še vedno, čeprav s težavo, držale v cerkvi.

Že dve leti sem bil ministrant pri oltarju v cerkvi sv. Patricka. Moje razumevanje oziroma nerazumevanje Boga se ni niti malo spremenilo. Še vedno se mi je zdel le nejasna in zmotna ideja v mislih peščice ljudi. Vendar je moje služenje pri oltarju veselilo moje starše, saj so jih v družbi cenili, ker je njihov najstnik dobil takšno službo. Meni je to pomagalo samo toliko, da je nedeljska ceremonija hitreje minila. Če že moram hoditi v cerkev, sem si mislil, čas mine hitreje, če medtem nekaj počnem.

Tako sem se vsako jutro priključil ostalim fantom s počesanimi in polizanimi lasmi. Med seboj smo se borili za najnovejša in najčistejša oblačila, belo srajco in črno haljo. Nadeli smo si čim bolj angelski in nedolžen pogled, ko smo svečano stali v ospredju cerkve in pomagali očetu Saulu pri maši.

Toda po nekaj tednih doživljanja spolnosti mi je postalo služenje v cerkvi zelo neprijetno. Nekoč je dekle, s katero smo se s prijatelji dobivali, prišlo v naš predel Meadowsa in me iskalo. Ko sem slišal, da prihaja, sem stekel v hišo in zaklenil vrata. Nisem prišel ven, dokler ni odnehala in odšla domov. Nisem hotel, da bi kdo vedel, da se družim z njo.

Podobno sem se bal, da me ne bi odkrili v cerkvi. Včasih sem se spraševal, če lahko oče Saul bere moje misli, ko me nežno in zaskrbljeno pogleda. Zgrozil sem se ob misli, da bi izvedel, da sem ga razočaral. Ob sobotnih večerih sem moral z očetom k spovedi, kar je bila zame prava preizkušnja. Ko sem čakal, da vstopim v zastrti prostor, iz katerega je vedno prihajal vonj po mešanici viskija in parfuma, so se mi roke tako močno znojile, da sem jih moral kar naprej brisati ob hlače. Ko sem vstopil, sem se počutil prisiljenega povedati, kaj sem storil, vendar mi je že ob misli na to rdečica preplavila lica. Sovražil sem, da bi moral priznati stvari, v katere so me spravile nenadzorovane želje. Počutil sem se zelo neprijetno in se spraševal, če ni duhovnik morda pre-

poznal mojega glasu kljub vsem mojim prizadevanjem, da bi ga prikril. Še huje bi bilo, če bi me potem zatožil staršem in jim povedal vse, kar sem storil.

Moji poskusi niso bili omejeni le na spolnost. V želji, da bi odrasli in se rešili šolskih pravil, v katerih smo se počutili tako utesnjeni, smo se s prijatelji začeli ukvarjati s stvarmi, ki smo jih imeli za znak zrelosti, ki je presegal naša leta.

Z nekaj drobiža, ki ga je vsak od nas premogel, smo si kupili skupno škatlico petih cigaret znamke Woodbine. Bile so navadne, grobe cigarete, katerih dim je povzročil, da so nas pekle oči, ko smo inhalirali. V prvih poskusih sem se moral z vso močjo truditi, da ne bi zakašljaj. Potrudil sem se obdržati zadovoljen izraz na obrazu, ko sem izdihnil skozi našobljene ustnice.

Nesoglasje občutkov je kmalu odpadlo in komaj sem čakal na naslednjo priložnost, ko smo zbrali pogum in poiskali skrit kotiček šole ali manjšo ulico v domači okolici. Kmalu je moja želja po nikotinu zrasla v potrebo in večina mojega denarja je šla za naslednjo škatlico cigaret.

S preostalim denarjem sem si začel kupovati pijačo. Doma sem bil vedno blizu alkohola, saj je tekel tako naravno kot čaj. Starši nam niso nikoli odklonili požirka iz svojega kozarca, če smo ostali na eni od zabav ob koncu tedna, vendar to ni bilo isto. S prijatelji smo pretihotapili steklenice piva iz zalog svojih staršev in nato skupaj na skrivaj popivali. Trebuh sem že privadil na alkohol, okus pa je hitro sledil.

Vse te uporniške dejavnosti so napolnile moje srce s sovraštvom do avtoritete, ki sem jo videl poosebljeno v vsakomur, ki je bil povezan s šolo. Močan odpor do šole se vsa ta leta ni spremenil, tudi če so bili razlogi drugačni.

Mnogo prerekanja je bilo glede tega, ali naj sploh grem v šolo za fante Trend Bridge. Bila je odrinjena zgradba na robu Meadowsa, v industrijski soseščini blizu reke Trend. Ker so jo ustanovili protestanti, so starši menili, da šola ne bi bila najbolj primer-na zame.

Vsi moji najboljši prijatelji so šli tja, zato sem tudi sam vztrajal pri tem. Oče in mama sta končno popustila in že prvega dne mi je bilo jasno, zakaj je slovela kot ena najhujših šol v mestu.

Čeprav sem se z odkrito jezo že naučil skrbeti sam zase, sem se tu ponovno znašel na dnu jakostne lestvice. Fantje iz višjih razredov so bili višji, širši in dosti močnejši, zato so poskrbeli, da smo novi učenci vedeli, kdo je glavni.

Prvi tedni šole so bili za nas prava preizkušnja. Starejši fantje so nas ujeli pred in po pouku in nas na hitro obdelali, da bi nam pokazali naš položaj. Najraje so nas mučili tako, da so nam zvezali roke na hrbtu in nam jih vztrajno raztegovali čez železno šolsko ograjo, ali pa so nas trije držali, četrti pa nam je s prižgano cigareto opekel kožo na vratu.

Sovražil sem občutek nemoči in negotovosti pred temi tirani. Ko smo bili na šolskem izletu, me je vodja nasilja iz četrtega razreda s posebnim namenom odvlekel iz družbe. Začel je preklinjati in me zbadati. Potem me je odrival stran od majhne skupine, ki se je zbrala, da bi opazovala moje ponižanje.

»Teci, Goodfellow, poberi se, preden te dobro in pošteno ne pretepem,« je sikal in me odrival.

Nekaj v meni se je sprožilo in spet sem izbruhnil. Zaletel sem se vanj, ga zgrabil in vrgel čez bok, kot sva se z očetom učila v nenehnih lekcijah v dnevni sobi. Pristal je na tleh in skočil sem nanj ter mu s koleni pritisnil roke ob tla. S pestmi sem ga začel s hladnokrvnim zadovoljstvom sistematično udarjati po levi in desni strani obraza. Ni se mi mogel izmuzniti, ker sem ga s svojo težo pritiskal ob tla. Z užitkom sem ga mlatil, dokler me niso ostali fantje končno spravili stran.

Izkazalo se je, da je bila to najhujša stvar, ki bi jo lahko naredil. Vsi starejši fantje so se vznemirili, ker je mlajši učenec premagal enega od njihovih najmočnejših sošolcev. Hoteli so mi pokazati svojo moč, zato sem se vedno izogibal nepotrebnih srečanj. Nekoč pa mi ni uspelo pravočasno pobegniti in obkrožila me je skupina fantov.

Telesne bolečine me niti niso tako jezile, čeprav je bilo potrebno precej časa, da so izginile. Sram in ponižanje pa sta zarezala globoko rano v moji notranjosti. Vidnih posledic pretepa mi ni uspelo prikriti, zato sem toliko bolj sovražil tiste, ki so mi jih zadali. Oče si ni delal skrbi zaradi ran, ki sem jih dobil v šoli, čeprav sem večkrat prišel domov s poškodovanimi členki na prstih

ali oteklinami po obrazu. Bolj ga je zanimal natančen potek boja. Želel sem si, da bi včasih izrazil svojo skrb in ljubezen do mene, a spraševal me je le, kako sem se branil, in mi govoril, kaj naj storim ob naslednji podobni priložnosti.

Tudi pri pouku mi ni šlo preveč dobro. Še vedno me je spremljala nesposobnost sprejemanja informacij in samo ljubezen do branja me je s težavo držala v ritmu šolskega življenja. Vendar učitelji največkrat niso imeli časa zame. Njihovo splošno mišljenje je bilo, da ne bo nikoli nič iz mene. Čutil sem, da so me odpisali. »Najbrž boš končal v zaporu, Goodfellow,« mi je eden od njih naravnost povedal.

Ker se niso zanimali zame in ker so imeli avtoriteto, so postali glavna tarča mojega gorečega sovraštva. Sanjaril sem, kako bi se jim maščeval, še posebej, kadar sem bil kaznovan za neprimerno obnašanje. Vsak učitelj je imel svoje metode. Uporabljali so usnjene jermene, bambusove palice in ravnila. Neki učitelj je zahteval, da iztegnemo roko z odprto dlanjo, potem pa nas je po njej udarjal z jermenom. Če smo roko potegnili stran, kar je bila takojšnja boleča reakcija, je enostavno podvojil udarce. Vsi smo ga sovražili.

V zadnjem letniku je pri pouku tehnike moje sovraštvo do avtoritete doseglo vrhunec. Učitelj Marcisniak je bil močan, čokat Poljak, ki je med vojno prišel v Anglijo in se tu naselil. Ponavadi me je med poukom enostavno ignoriral, tokrat pa se mi je približal, da pogleda, kako mi gre. Poskušal sem izdelati medeninasto posodo, vendar mi ni uspelo narediti dobre oblike, čeprav sem si močno prizadeval. Vsaj s papirjem in svinčnikom se mi takrat ni bilo treba boriti.

Marcisniak me je začel kritizirati. Rekel mi je, da delam vse narobe in da naj takoj začnem vse od začetka. »Malo se zberi, fant. Ne bodi no idiot vse svoje življenje!« je hrnel.

Že to, da sem bil kljub najboljšim prizadevanjem pred vsemi prijatelji obtožen neuspeha, je bilo dovolj slabo. Učiteljevo norčevanje pa je izbilo sodu dno.

»Ne govori mi, da sem idiot!« sem mu vrnil.

Učitelj se je stegnil in me močno udaril po glavi, ker sem mu odgovarjal. Naslednja stvar, ki se je spomnim, je pretep sredi

učilnice. Vpil je in brcal, ko sem ga poskušal vsaj enkrat pošteno udariti po obrazu, vendar je bil premočen zame in me je premagal s pomočjo še enega učitelja, ki je prišel pogledat, kaj se dogaja, ko je zaslišal vpitje na hodniku.

Odvlekla sta me do ravnatelja, kjer so me ohladili in mi zagrozili z možnostjo takojšnje izključitve. Tudi če bi me vrgli iz šole, bi mi bilo vseeno, vendar sem se branil s tem, da me je Marcisniak napadel in da imam v razredu priče, prijatelje, ki so videli, kar se je zgodilo.

Novica o dogodku se je hitro razširila in še bolj sem si želel čim prej zapustiti šolo in obrniti svoj hrbet avtoriteti.

Zadnji šolski dan je ravnatelj zbral vse petnajstletnike, ki smo zapuščali šolo, in nam očetovsko govoril o našem odhodu v veliki, širni svet, kamor se bomo kot mladi možje podali s prihodnostjo pred seboj. Spominjam se, kako zadovoljno sem opazoval njegovo čebljanje in se veselil, da mi do konca življenja ne bo več treba videti njegovega prevzetnega obraza. Ko smo popoldne še zadnjič odhajali iz šole, se mi je zdelo, kot da bi bil izpuščen iz zapora. Nenavadno, navdušeno svobodnega sem se počutil.

»To je to,« sem si mislil, ko sem se sprehajal po ulicah proti domu, »Končno mi je uspelo. Nič več: Da, gospod učitelj, ne, gospod učitelj. Nihče več mi ne bo preprečeval, da delam, kar hočem. Od zdaj naprej naj ljudje raje pazijo, da se mi ne postavijo v napoto!«

4. KAKO PREŽIVETI

Še preden se je zavedel, kaj se dogaja, sem ga trikrat močno udaril po obrazu. Sledila je še cela serija udarcev in upal sem, da se bo kmalu kdo vmešal in prekinil boj, preden bom v težavah.

Bil sem starejši najstnik in meseci dela v gradbeništvu so me fizično tako utrdili, da so bile moje mišice trde kot moje srce. Toda z Daveom se nisem mogel primerjati. Okoli deset centimetrov je bil višji od mene in imel je preko dvajset kilogramov več. Vedel sem, da pretep z njim pomeni prositi za težave, vendar me je bolj kot nevarnost telesne poškodbe skrbelo, da bi izgubil ugled.

Do težav je prišlo, ker so tesarji mislili, da so vrednejši od nas, ki smo polagali opeko, kot da bi bilo njihovo delo bolj umetniško. To je bil prikrit snobizem, ki je od časa do časa izbruhnil v besede in nasilje, kot sem ga bil deležen tega jutra z Daveom.

Do sedaj sva skupaj vedno delala dovolj dobro. V prvem nadstropju zgradbe v centru sem mu držal težko torbo z orodjem. Moral se je spustiti na tla po material in me pustil čakati. Toda niti moje močne roke niso mogle dobro držati težke torbe in prijem je popustil. Nekaj orodja je padlo iz torbe na kup opeke na tleh.

Ko je Dave to opazil, se je jezno zadrhl: »Ali ne moreš ničesar storiti tako kot je treba, slabič? Prosil sem te le, da mi za nekaj minut primeš torbo. Kakšen zidarček pa si?«

Njegova žalitev je bila kot rdeča zastava za bika in odvrnil sem: »S kom pa misliš, da govoriš, ti debeli umazanec?« Ko sem ga gledal iz višine, je situacija izgledala dokaj varno, vendar me je zbiranje fantov, ki so prisluškovali najinemu prepiru, prisililo, da splezam dol, kjer je moje soočenje postalo bolj očitno. Ne da bi čakal na običajno prerekanje, obsojanje in preklinjanje, ki je napovedovalo boj, sem se zapodil vanj s pestmi. Popolnoma sem ga presenetil in na srečo se je moja tvegana igra izplačala. Preden se je lahko Dave zbral, da bi mi vrnil, so se vmešali gledalci in naju odvedli narazen, pomirili Davea in tako rešili situacijo.

Pripravljen sem bil fizično trpeti, ker sem se odločil, da obdržim občutek pomembnosti, ki sem ga prvič odkril, ko sem začel delati v gradbeništvu. Ljudje so videli moje zmožnosti in spoštovali so moj značaj, zato sem bil za ta položaj osebne veljave skoraj pripravljen ubijati. Nisem dovolil, da me ljudje ponižujejo ali žalijo pred drugimi, ne glede na njihovo velikost.

Delo je bilo težko, a čutil sem, da mi ustreza. To je bilo zame novo doživetje, ki ga doma, v cerkvi ali v šoli nikoli nisem izkusil. Cenil sem občutek namena in položaja, še posebno zaradi svojih prvih izkušenj po odhodu iz šole, ki so razblinile moje sanje o delavskem življenju.

Kljub svojim akademskim neuspehom sem si nekako uspel zagotoviti delo pripravnika za nadzornika v majhni sivi tovarni na drugem koncu mesta dvajset minut avtobusne vožnje od doma. Kmalu mi je postalo jasno, da sem spet postal majhna, nepomembna riba v velikem bazenu. Na živce mi je šlo, da so se starejši možje norčevali iz mene in me imeli za novinca.

Tudi moj delovodja je kmalu ugotovil, da nisem bil sposoben zapomniti si vseh stvari, ki bi jih kot nadzornik v tovarni, ki izdeluje na tisoče medeninastih obročkov, moral dobro vedeti. Čez nekaj tednov sem bil brez ceremonij premeščen na delovno mesto za stružnico. Bil sem osramočen in ponižan v prepričanju, da so vsi vedeli, da nisem bil sposoben za delo, ki mi je bilo prvotno zaupano – čeprav večina ni vedela niti, kako mi je ime, še manj pa jih je zanimala moja premestitev. Kmalu se je pokazalo, da je tudi delo na stružnici pretežko zame. Zato sem dobil rjavo delovno obleko in metlo. Pristal sem na dnu in moral sem opravljati najslabše delo: čistil sem tla, premikal težke kose kovine po tovarni in kuhal čaj.

Tako hiter padec je potrdil vse moje največje strahove. Počutil sem se nevrednega, neumnega in preziranega. Še težje pa je bilo, ker tega nisem mogel zaupati nikomur, niti staršem. Še vedno so mislili, da sem nadzornik. Na njihova občasna vprašanja o delu sem odgovarjal nejasno in takoj poskušal spremeniti temo pogovora. Nisem mogel priznati poraza in bal sem se očetovega zaničevanja, ker mi ni uspelo.

Tako sem preživel celo leto. Čez dan sem razmišljal o seksu ali o maščevanju nad vsemi ljudmi, za katere sem mislil, da se norčujejo iz mene. Vse te fantazije o nasilju in strasteh so mi svet naredile še bolj nevzdržen.

Končno sem pustil to delo in uspel prepričati mamo in očeta, da zame ni perspektive v tako majhnem podjetju. Dobro, da nista poznala resnične zgodbe!

Nekaj mesecev sem iskal novo zaposlitev. Ko sem bil še v šoli, sem se igral z idejo, da bi sledil poti svojega brata Tonyja. Vedel sem sicer, da je delo pod zemljo lahko nevarno, saj je Tony precej časa preživel doma zaradi zdravljenja poškodovane hrbtenice. Toda zamisel, da bi postal rudar, mi je bila všeč – vsaj dokler se nismo s šolo odpravili na izlet v jamo, kjer so delali. Ustrašil sem se vročine, umazanije in teme več sto metrov pod zemljo in ko smo se vrnili na površje, sem pozabil svoja romantična razmišljanja o črnih nahajališčih.

Potem sem nekega dne poskusil v zidarstvu in tam našel svojo novo identiteto. Sprejeli so me v podjetju Costain & Sons, ki je imelo pogodbo za gradnjo v velikem razvojnem področju v središču Nottinghama. Kmalu sem videl, da sem končno našel nekaj, kar mi gre od rok. Na nek čuden način sem se prvič počutil svobodnega.

V hladnem jutru se sapa iz mojih ust odvali stran kot oblak, ko si pihnem v roke. Dobro polaganje opeke je prava umetnost. Veliko je odvisno od dotika in občutka, zato so rokavice neuporabne. V nekaj tednih se prsti utrdijo in navadijo na mraz, čeprav včasih temperatura tako pade, da moramo zjutraj odstraniti led, ki se je čez noč nabral na opeki.

Z višjih nadstropij imamo lep razgled na mesto. Kar pogreje me, ko se sprehodim do roba visoke zgradbe in pogledam dol na množice ljudi, ki hitijo na svoja delovna mesta v pisarne. To je človeški svet, težak in neusmiljen. Dobro se počutim, ko lahko sodelujem v grobih šalah in krohotanju, kadar mlado dekle zardi in pohiti stran zaradi našega žvižganja z vrha zgradbe.

Zadovoljen sem, ker sem nekaj dosegel, saj mi to s knjigami in nalivnikom nikoli ni uspelo. Všeč mi je moja spretnost pri polaganju opeke, ko zajamem debel sloj malte in jo vržem na vrh

opeke, da se razprši po dolžini več kot pol metra. Enakomerno jo razmažem in previdno položim naslednjo vrsto opeke. Nato pride na vrsto nanašanje malte med opeke, da se sprimejo skupaj.

Pravijo, da lahko dober zidar položi tisoč opek na dan, meni pa je uspelo prekoračiti to število. Vem, da me cenijo, ker mi vedno dajejo najboljša opravila, in močno se trudim, da ostanem najboljši. Rad sem nad drugimi in rad imam občutek pomembnosti, da sem nekdo!

Dolge ure plezanja, stegovanja in nošenja so ojačale moje telo, zato uživam tudi v občutku moči in trdnosti. Sposobnejši in močnejši sem kot kdajkoli prej in s to samozavestjo sem še hitreje pripravljen koga udariti. Ne morejo se mi več kar tako posmehovati. Fantje, s katerimi delam, so dobri ljudje, kot nekakšna nenavadna družina smo. Preklinjamo in se pretepamo, vendar je med nami skoraj vedno občutek poistovetenja. Rad sem del nečesa. To je zame nekaj novega.

Moji delodajalci so kmalu prepoznali moj naravni talent za to delo in me določili, da delam skupaj z enim od najbolj izkušenih delavcev. Starejši sodelavci so se na moje napore prijazno odzvali in me na nek način vzeli pod svojo zaščito.

Moje pripravništvo je vključevalo štiri leta praktičnih predavanj v mestni šoli. Na koncu bi moral dobiti zidarsko diplomu, vendar sta svoboda in uspeh, ki sem ju našel pri delu na zgradbah, le povečala mojo izgubljenost v razredu. Po osemnajstih mesecih so me vrgli iz šole, ker sem bil preveč uporniški in prepirljiv. Eden od njihovih argumentov je bil pretep z mladim vajencem, ki si je ob neki priložnosti drznil kritizirati moje praktično delo.

Ker sem si s svojimi sposobnostmi pridobil ugled pri starejših delavcih, z menoj niso bili tako trdi kot z ostalimi začetniki. Na zgradbi so obstajali točno določeni položaji in vsak je branil svojega z grožnjami, pa tudi z nasiljem, če je bilo potrebno. Med delavci je bilo tudi dosti takih, ki so ravnokar prišli iz zapora in so v prepire prinašali še več jeze in agresivnosti. »Notri se naučiš, da nikomur ne popuščaš,« mi je eden od njih nekoč povedal.

Oče je prvič pokazal spoštovanje zaradi mojega dobrega položaja pri delu. Vendar je to izrazil na nenavaden način – podobno

kot je obvladoval svoje podrejene. Kakorkoli že, končalo se je s pretepom.

Veliko prepira in bojevanja je že bilo doma, zdaj pa se je že nekaj časa pripravljaj še bolj resen spopad. Po nekaj mesecih dela sem se odločil, da me oče in mama ne bosta več mogla prisiliti, da grem z njima v cerkev vsako nedeljo zjutraj. Ko je očetov glas prigrmel do moje sobe, sem se, namesto da bi vstal in se oblekel, obrnil na drugo stran in spal naprej.

Nekaj minut kasneje je pridrvel gor, vstopil v sobo in zarohnel: »Johnny, rekel sem ti, da vstani. Cerkev se bo kmalu začela in ne bomo zamujali, za božjo voljo ...«

Obrnil sem se, pogledal izza rjuh in mu odkrito rekel: »Oče, jaz ne grem več.« »Kaj si rekel?!« je izbruhnil. »Ne misli, da mi lahko govoriš, kaj boš in kaj ne boš delal ... Takoj pridi dol!« S temi besedami je zapustil sobo in odhrumel po stopnicah. Še naprej sem ležal in se pripravljaj na ponovno soočenje z njim, vendar sem nekaj minut kasneje zaslišal, da so se vhodna vrata zaprla. Mama, oče in dekleti so odšli v cerkev sv. Patricka.

Z očetom nisva nikoli govorila o tem, vendar me je pri kosilu vedno srepo gledal, ko sem se po dolgem poležavanju končno le pojavil. Poleg tega, da mi ni bilo več potrebno prenašati nevzdržnega dolgčasa in zadušljivega občutka krivde, ki me je obremenjeval v cerkvi, sem se tudi na skrivaj veselil upora proti očetu, ki mi ni mogel nič. Čutil sem, da je to začetek konca njegovega vladanja nad menoj.

Tudi on se je zavedal tega premika v najinem odnosu, saj me je, odkar sem polagal opeko, večkrat poskušal izzvati na dvoboj, še posebej, ko je spil več kot običajno. Ko je prišel domov, me je poskušal izzvati: »Pridi, Johnny, prijatelj, da vidimo, iz česa si narjen.« Z zamahom levice me je povabil naprej, desnico pa je v boksarskem položaju držal ob bradi.

Ponavadi sem šel iz sobe ali pa odmahnil z roko in dejal: »Daj no, oče, nočem se tepsti s teboj. To je neumno ...«

Nekega večera me je vztrajno vabil in ko je stal blizu vrat, me je dražil: »Ali se me bojiš ali kaj?!« Nisem imel časa, da bi mu odgovoril. Naenkrat sem ležal na kuhinjski mizi, pred mojimi očmi

pa je bila galaksija svetlih zvezd. Oče me je poslal počivat z udarcem desnice pod brado.

Notranje varovalke so mi spet pregorele in s krikom sem se postavil na noge. V izbruhu surove jeze sem ga zgrabil za ovratnik in ga pritisnil ob steno, tako da sem ga skoraj dvignil od tal. Potem sem ga vrgel na stol, mu porinil glavo nazaj in zabrusil v obraz: »Če boš to storil še kdaj, te bom ubil!«

Resno sem mislil in tudi on je to vedel. Jeza, bolečina in zagrenjenost, ki se je nabirala vsa ta leta, je prišla na dan v tej enostavni grožnji. Nekaj trenutkov je bila v njegovih očeh negotovost ali celo strah.

To je bil sladek trenutek grenkobe.

5. LAHEK DENAR

Ogaben vonj se je prikradel v moje nosnice in spolzel po grlu, kjer se je naredila kepa, ki me je silila v kašelj. Želel sem si, da tega ne bi prepoznal.

Počasi sem napol odprl eno oko, da ne bi spustil skozi preveč neusmiljene svetlobe.

Z mesta, kjer sem ležal, sem zagledal prazno sivo steno in ... vzrok moje tegobe ... vsepovsod je bilo človeško blato. Zastokal sem in stisnil zobe, da bi preprečil želodcu, da se upre temu ogabnemu začetku dneva.

Moji počasni napor, da ugotovim, kje sem in kaj delam tukaj, so bili nepričakovano zaustavljeni, ko je začela svetloba izginjati. Pred mojimi očmi se je pojavilo nekaj velikega in postopoma sem iz kvadrata razpoznal človeško glavo. Smrdljiv zadah je pihal v moj obraz, ko me je ta neobrita in umazana pojava opazovala od blizu.

»Zakaj so te pa zaprli?« je vprašal zamolkel glas.

Vprašanje je postavilo vse delčke informacij na svoje mesto. Ta človek je z menoj delil jetniško celico, v katero sem bil vržen prejšnjo noč po neuspelem poskusu pobega pred policijo. Ta ugotovitev je globoko v meni še povečala bolesten občutek.

»Hmm ... tatvina ... dobili so me pri ropu draguljarne v mestnem središču ... Pa ti?«

»Posilstvo.«

Šokiran sem se dvignil, se naslonil na steno ob pogradu in poskušal prikriti, da me je njegov odgovor vznemiril. Imel sem boljši občutek, če si je mislil, da sem tu pogosta stranka, surov in trd človek, ki je navajen skrbeti zase v zaporu.

Na srečo me je škripanje težkih železnih vrat rešilo nadaljnje- ga pogovora. Počasi so se odprla in policaj je prinesel vrček čaja, ga položil na manjšo raztegljivo mizico, me nezainteresirano pogledal in odšel. Vrata so se premaknila in zaprla. Naredil sem požirek toplega, šibkega čaja in si s prsti potegnil skozi neurejene lase.

Moja prej lepa modra obleka je bila zmečkana in zgubana, v ustih sem imel občutek, kot da bi črvi prenočili v njih, želodec pa se mi je obračal kot zamašek na valovih. Grozen vonj se je držal moje obleke in las. Tako se je končalo moje življenje na visoki nogi ob petkih zvečer.

Začel sem kot mnogi drugi, poln upanja za nekaj ur divjega navdušenja. Poleg tega, da sem si zaslužil spoštovanje pri delu na zgradbah, sem spoznal tudi, kaj pomeni imeti dovolj denarja, da ga lahko razmetavaš naokoli. Ko sem delal tako trdo, da sem položil tisoč in več opek na dan, sem kmalu prinesel domov veliko denarja. Majhna rjava kuverta, ki so mi jo vsak četrtek položili v čakajočo dlan, je bila vedno zadovoljivo polna. Vsaj nekaj časa je bilo tako.

Alkohol je postal moja druga narava in brez težav sem se pridružil starejšim možem, ki so ogromno pili. Ponavadi smo popili eno ali dve steklenici pri kosilu in še nekaj vsak večer v lokal, toda pravo popivanje se je začelo ob koncu tedna.

Hitro sem spil veliko skodelico čaja, se umil, preoblekel in vsak petek zgodaj zvečer odšel ven. Sprehodil sem se do sosedov in popil nekaj steklenic z njimi, nato pa si popravil kravato in odhitel v enega dobro obiskanih barov blizu mestnega središča. Flying Horse je bil najbolj priljubljen. Tam je bilo vedno več ljudi in hrupa, kot bi ga dopuščalo udobje. Polno je bilo smeha, pijače, dobrih zgodb in še več pijače.

Fantje so se zbirali, si pripovedovali, kaj se je dogajalo pretekli teden ter razpravljali o obetih za žensko družbo na plesišču. Kasneje smo se odpravili v vinoteko Yate's Wine Lodge, ki je bila primerno mesto za resno popivanje. Tla so bila pokrita z žagovino, na stenah so bila zrcala, na stropu pa kovinske plošče. Videti je bilo, kot da bi bili na palubi ladje, ki se ji bliža neurje. Ko je alkohol razvezal jezike, roke ter pesti in so se zvrstili mnogi pretepi, to niti ni bilo daleč od resnice. Starejše Irce, ki so s svojimi ženami sedeli v kotu in si pripovedovali še starejše zgodbe o svoji domovini, smo ignorirali. Stali smo v krogu na sredini sobe, praznili steklenico za steklenico in izzivali vsakega, ki je poskusil priti do točilne mize mimo nas.

Za konec smo odšli še v Locarno ali katero drugo veliko plesno halo s točilnimi mizami od stene do stene in ogromnim plesiščem z glasbeno skupino v ozadju. Na robu plesišča so se zbirala dekleta in čakala, da jih ogovori kateri od moških, ki so neodločno opazovali njihove talente.

Prav nič presenetljivo ni bilo, da je tak način življenja presegal celo mojo dokaj dobro plačo. Ker sem ponoči v lokalih Meadowsa tako pogosto kvartopiril in bil nenasiten za pijačo in ples, nikoli ni zdržala ves teden, včasih je zadostovala le za nekaj dni.

Takole je bilo prejšnjo noč. Iz lokala sem se odpravil nekaj po drugi uri zjutraj in ker sem imel v žepu le še drobiž, mi ni preostalo drugega, kot da prepešačim osem kilometrov do doma. Glasba in pijača sta še vedno hrumela po mojih žilah, ko sem pijano pohajkoval skozi glavno nakupovalno področje. Opazoval sem izložbena okna in se smilil samemu sebi, ker nikoli nisem imel dovolj denarja. Godrnjal sem, da si ne morem privoščiti niti plašča. Z grenkobo sem svojo tanko jakno pritisnil še bližje k telesu, da me ne bi premrazil sveži zrak zgodnjega jutra.

Že prej sem posegal po zločinu, da sem lahko vzdrževal svoj način življenja, brez občutka krivde. To je bilo najlažje na plesišču. S prijateljem sva si izbrala dekleti za pogovor in ko sta nasmejani odšli na plesišče, sva jima preiskala torbici in vzela denarnici. Potem sva odhitela na stranišče, pobrala denar, vrgla denarnici v školjko, potegnila vodo in izginila v drug del kluba. Računala sva, da bova deklet vsaj okradla, če že ne moreva spati z njo.

Prepričan sem bil, da imajo drugi ljudje več, kot potrebujejo, jaz pa nisem imel dovolj. Tako enostavno je bilo vse in vseč mi je bil občutek, da sem dobil nekaj zastonj. Poleg tega sem čutil, da se na ta način maščujem svetu, ki je bil proti meni.

Še bolj veselo je, kadar sta kraja in nasilje združena. Z Bobom prazniva zadnjo steklenico v starem Meadows lokalu. Zmanjkalo nama je denarja, do plače pa je še precej pivskih ur, zato predlagam, da izprazniva kozarce in zunaj poiščeva nekoga, na čigar račun bova pila.

Nekaj ulic stran, nedaleč od mojega doma, se skrijeva v sence okoliških zgradb. Slišiva le svoje rahlo dihanje, ko napeto čakava

zvok bližajočih se korakov. Nekdo prihaja ... Zakašljal je. Verjetno je moški, ki se vrača iz lokala, kjer je mirno popival s prijatelji. Ali pa prihaja iz službe po nadurnem delu. Kakorkoli že, v njegovih žepih mora biti nekaj denarja.

Napeta in vznemirjena zaradi drznosti svojega početja čakava do zadnjega trenutka in nato grozeče skočiva predenj. »Daj nama denar, drugače boš imel težave.« Toda tokrat tarča ni lahka. Tresk! Bob je dobil udarec. Slabo se je začelo. Svojo učinkovitost podvojiva zaradi strahu, da naju ne bi kdo prepoznal. Z združenimi močmi ga obvladava in zvali se v prah ob poti.

Kriči in vpije na pomoč. Kar naježim se ob misli, da lahko vsak trenutek pride polovica soseščine pogledat, kaj se dogaja. »Utihni, človek!« zarenčim in s konico čevlja brcnem v njegov obraz. To ga utiša. Zvije se kot črv in se drži za razbit obraz.

Obrneva ga in jezno preiščeva njegove žepe. Niso ravno polni, vendar nimava več časa. Šele ko pretečeva nekaj ulic, preštejeva svoj plen. Dva funta. Dovolj za nekaj steklenic za vsakega. Ko vstopiva nazaj v lokal, v katerem sva bila pred pol ure, v daljavi zaslišiva sireno reševalnega avtomobila.

Nasloniva se na točilno mizo, naročiva dve steklenici najboljšega piva in uživava v še svežem okusu nasilja. »Kako to misliš, če je vse v redu?« vprašam enega od starejših prijateljev, ki naju začudeno gleda, odkar sva prišla nazaj. Le zakaj sprašuje?!

Sledim njegovemu pogledu in se ozrem navzdol. Na sprednjem delu mojih hlač so še sveži madeži krvi.

»Ah, to ni nič hudega. Na ulici sva imela manjše težave. Kajne, Bob?«

»Oh, da, res je. Le manjše težave. Vendar sva vse uredila. Kajne, Johnny?«

»Seveda, na zdravje!« In se smejeva skozi peneče svetlo pivo.

Moja umska kolesca so spet podivjala, ko sem prišel do velike draguljarne izza vogala. Galaksija prstanov, nakita in ur je zijala vame z osvetljenih polic. Še preden sem se dobro zavedel, kaj delam, sem skočil do gradbišča poleg prodajalne, vzel težko rdečo svetilko in začel z njenim kovinskim ohišjem udarjati po debelem izložbenem steklu.

Dvakrat, trikrat sem udaril z vso močjo. Pri četrtem poskusu se je steklo zdrobilo in razsulo po tleh. Hitro sem odvrigel svetilko in skočil v izložbo. Nisem se zmenil za glasen alarm, ki je začel tuliti takoj, ko je steklo počilo. Žepe sem si polnil z vsem, kar mi je prišlo pod roke.

Iz izložbe sem razburjeno pulil prstane, kravatne sponke, ure, uhane, zapestnice, broške in verižice ali pa jih odrival stran, da sem vzel tisto, kar sem hotel. Vznemirljivo je bilo grabiti dragocene predmete in vedeti, da so zdaj moji.

Iz polnih žepov so že gledale verižice, vendar sem pograbil še nekaj stvari in jih stisnil ob prsi. Skočil sem iz izložbe, zavil na desno in stekel po ulici. Med tekom so od mene padali kosi nakita in zadovoljno sem se smejal iz vsega srca. Bil je čudovito. Vsi prejšnji zločini so bili dolgočasni in neznatni v primerjavi s tem. Že sem načrtoval svoj naslednji vlom.

Vendar to ni dolgo trajalo. Samo nekaj sto metrov sem pretekel, ko sem za svojim hrbtom zaslišal dobro znano sireno policijskega kombija, ki se je zaustavil pred trgovino. Panika! Kljub previdnemu opazovanju pred napadom na draguljarno sem očitno spregledal nočnega sprehajalca, ki je videl moj zločin.

»Po tisti ulici je šel ... Tamle je!« Krik mi je pognal adrenalin po žilah in z vso hitrostjo sem stekel do konca ulice. Tam sem zavil okoli nizkega zidu na široko dvorišče cerkve sv. Nicholasa, ene najstarejših cerkva v mestu.

Navdušenje je zamenjal hladen strah. Skril sem se za velikim črnim nagrobnikom, srce pa mi je divje udarjalo v prsih. Vse se je zgodilo prehitro. Kako to, da je policija prišla tako kmalu? Uničili so moj trenutek!

Lovil sem sapo in odvrigel nakit, ki sem ga držal v rokah, da se je cingljaje razsul po nagrobnih kamnih.

Skrit za nagrobnikom sem opazoval okolico. Na srečo v bližini ni bilo nobenih uličnih svetilk in sem bil v senci. Dobro sem videl policijski kombi, ki se je ustavil ob cesti, in policaja na sopotniškem sedežu, ki je napeto strmel skozi okno.

Previdno sklonjen, da me ne bi opazili, sem se odplazil od nagrobnih kamnov in spomenikov do zidu na koncu cerkvenega dvorišča. Prišel sem do stopnic, ki so se strmo spuščale do ulice

dobrih deset metrov nižje, kjer bi bil verjetno že na varnem, toda zaslišal sem lajež psov in vpitje: »Tamle je! Hej, ti, stoj!! Policija.«

To me je presenetilo in ko sem se obrnil, sem stopil v prazno, se skotalil po stopnicah in se potolkel po glavi ter si strgal obleko. Vendar je strah deloval kot anestetik, da sploh nisem razmišljal o bolečini, ampak sem se na dnu pobral in se pognal skozi prehod med hišami na drugo ulico.

Mislil sem že, da se jih bom znebil, a nekaj sto metrov naprej po ulici sem spet zaslišal krik za seboj: »Hej, ti, stoj, ali pa izpuštiva pse.«

Ustavil sem se in glasno sodel. Vedel sem, da nima smisla bežati pred policijskimi psi, zato sem se prestrašen, razočaran in jezen obrnil proti svojim preganjalcem. Telesni napor mi je v teh nekaj minutah očistil možgane od večine alkohola, da sem lahko precej jasno razmišljal. Kaj sem storil? V kaj sem se spustil? Še nikoli prej me niso ujeli. Kaj bodo rekli starši? Kako bom živel, če ljudje to izvejo?

Policajema lovljenje ni bilo všeč. Prvi je prišel do mene, me udaril po prsih, pritisnil ob steno in dejal: »Ti neumni mulec, kaj za vruga misliš, da počneš, a? Za tole boš zares nastradal, ti povem!«

Obrnil me je, mi porinil glavo proti grobem zidu in mi na hrbtu uklenil roke v lisice. »Menda nisi mislil, da boš lahko pobegnili s tem, kaj? Samo še poslabšal si vse skupaj.«

Jezno sta preklinjala in me odvedla v zadnji del kombija, kjer sem bil ločen od psov le z žičnato pregrado. Na poti do policijske postaje so psi še bolj lajali in renčali name. Zaradi strahu pred njimi in jeze zaradi sebe in policajev sem tolkel s pestmi po notranji steni za voznikovo glavo.

»Spustite me ven, svinje!« sem kričal. »Sovražim vas, policaji, sovražim vas!«

Precej grobo sta me spravila iz kombija, me popisala in zaprla v eno od umazanih celic pod nottinghamskim magistratom. Z opozorilom, da so si zapomnili moj obraz in naj se pazim v bodoče, je policaj zaloputnil vrata in me pustil v temi. Ujet in besen sem še nekajkrat udaril po steni, preden sem se zleknil na pograd, se pokrtil s tanko staro odejo in padel v težak, obupen spanec.

Takoj ko sem si obudil zmeden spomin o dogodkih iz prejšnje noči, je pokukal noter drug policaj: »Goodfellow, pridi ven. Tvoj stari čaka zgoraj.«

Negotovo sem mu sledil. Bil sem umazan, lačen in slabo sem se počutil. Upal sem, da je uredil stvari in me prišel odpeljat domov. Takoj ko sem na vrhu stopnic stopil v manjšo sobo za obiske, sem videl razlog njegovega prihoda.

Z drugega konca sobe se je zaletel vame in me začel tolči. »Kaj pa misliš, da delaš, fant?« je besnel. »Nikoli te nisem vzgajal, da postaneš mali lopov! Ali je to tvoje plačilo za materin trud v vseh teh letih?«

Oče se je še naprej drl in kričal, ko so ga trije policaji spravili na stol in prosili, naj se umiri in zbere, češ da se bo vse uredilo. Pogledal me je z jezo in sramom v očeh in se zvil. Nagnil se je naprej, spustil glavo med roke in začel jokati: »Oh, sin, oh, sin.«

Stal sem na drugem koncu sobe in od zadrege gledal v tla pred seboj. Ni se mi smilil, vendar mi je bilo strašno nerodno. Nisem vedel, kaj je bilo huje: da me je oče hotel preteptati, namesto da bi me odpeljal domov, ali da je izbruhnil v jok.

Še trije dnevi so minili, preden so me pogojno izpustili na prostost. V tem času sem se že navadil na smrad in umazanijo, nisem pa hotel razumeti, da sem bil tako kaznovan za svoj zločin. Zoprno mi je bilo, ker me je policija dobila.

Prihod domov je bil grozen. Oče je spet kričal in preklinjal, mama pa je planila v jok in stiskala pesti. Ta scena se je ponovila tudi kasneje, ko so me obsodili na denarno kazen in dve leti pogojne prostosti. Sodba je bila izrečena na mestnem sodišču in objavljena v tamkajšnjem časopisu, da so lahko vsi sosedje prebrali.

Za nekaj časa me je soočenje z zakonom pomirilo. Svoja pohajkovanja sem omejil na dva do tri tedenske obiske klubov, kjer sem s starejšimi ljudmi igral domine ali kartal. Toda kmalu sem prišel na stara pota in spet ugotovil, da denar, ki sem ga zakonito zaslužil, ne zadošča. Odločil sem se za zločine, pri katerih je manjša verjetnost, da me dobijo.

Vrnil sem se na avtomobile, ki so bili ena mojih najbolj priljubljenih tarč. Ni bilo težko, ko sem se ponoči sprehajal po ulici in sem ter tja preizkušal kljuke na avtomobilskih vratih. Osupljivo

veliko voznikov je pozabilo zakleniti svoje vozilo, preden so odšli. Pogosto sem naletel na odprta vrata, vstopil in odnesel plašč, kasetofon ali kakšno orodje. To sem prodajal prijateljem za nekaj funtov in imel za novo popivanje.

Neko noč sem odšel na začasno parkirišče v zapuščenem predelu blizu mestnega središča in preverjal vse avtomobile. V enem sem zagledal cel kup popolnoma novih kavbojk. Verjetno je bil voznik potujoči trgovec in to so bili njegovi primerki. Vsa vrata so bila zaklenjena, zato sem s pomočjo opeke razbil zadnje steklo in odnesel kavbojke v primerni torbi, ki je bila tudi v avtu.

Bilo je okoli tretje ure zjutraj, ko sem s svojim plenom prišel na železniško postajo. Na drugi strani me je s pločnika opazoval policaj. Da mu ne bi izgledal sumljiv, sem se hitro domislil, da stopim do njega in ga vprašam, kdaj gre naslednji vlak v Derby. Mladenič v tanki modri srajci s polno torbo na praznih ulicah v ranih jutranjih urah bi mu lahko bil sumljiv, vendar ga je moja odprtost očitno razorožila.

»Oh, okoli šeste ure gre,« mi je razločno povedal.

»Hvala, gospod. Bom šel kar noter,« sem odgovoril.

In šel sem. Po dveh urah spanja sem ujel vlak do Derbyja, najbližjega industrijskega mesta v središču dežele. Vedel sem, da tam lahko brez vprašanj prodam vso svojo zalogo in torbo za lep denar. Še isti dan sem se vrnil v Nottingham praznih rok, toda s polno denarnico in bil sem ponosen na svoj podvig.

Ozrl sem se po drugih ljudeh v vagonu: mlada mamica, šolar, nekakšen odvetnik, nekaj prodajalk. Kar na smeh mi je šlo ob misli na njihovo varno in spoštovano predmestno življenje. Ko bi vedeli, kaj vse se dogaja meni!

6. NA ROBU

Vrnil sem se s svojega prvega potovanja po Španiji. S prijateljem sva sredi poletne počitniške sezone prekinila s polaganjem opeke in odpotovala na celino, da preveriva trditve, ki sva jih slišala o življenju na Costa Bravi. Bila sva malce prepozna, da bi dobila kakšno dobro delovno mesto in že po dveh tednih sva se vrnila v Anglijo. Vendar sva bila v Španiji dovolj dolgo, da so se mi odprle oči za nove priložnosti, tako da se mi je polaganje opeke zdelo strašno dolgočasno, ko sva se vrnila domov.

Užival sem v popivanju in najraje sem zaključil noč s pretepom, vendar se nikoli nisem bal, da bi izgubil kontrolo. Potreboval sem več razburljivosti kot povprečneži v svojem dolgočasnem svetu, kjer se dela od devetih do petih. Zato sem, ko me je poklical star prijatelj in me vprašal, če bi se rad priključil delu na stolpih in popravilu dimnikov, takoj zgrabil priložnost.

V bistvu je bilo polaganje opek plačano bolje, vendar se je tu delalo na večjih višinah. Podjetje, ki sem se mu priključil, je imelo pogodbo za popravilo in vzdrževanje industrijskih dimnikov v osrednjem delu dežele. To so bili veliki prsti iz rdeče opeke, ki so segali od petindvajset do šestdeset metrov v nebo.

Zdelo se mi je fantastično. To je bilo razburjenje, ki sem ga iskal, navdušenje, ki me je izpolnjevalo vse do večera, ko smo spet odšli v lokale. Svoje pripravništvo sem opravljal pri Tedu, ki je bil eden najbolj izkušenih delavcev. Kmalu me je usposobil, da sem plezal gor in dol po dimnikih, kot da bi to počel že vse življenje. Prinašal in odnašal sem njegovo orodje in trimetrške lestve, ki jih je potreboval, da je položil plezalno pot ob dimniku. Ko je prišel čez polovico narejene poti, se je obrnil in s hrbtom držal ravnotežje ob lestvi. Potem je z rokami segel navzdol, vzel naslednji del lestve iz mojih rok, si ga zavihtel čez glavo in ga pritrdil ob dimnik. Za to je potreboval ledeno hladne živce in mačje ravnotežje, vendar je delo opravljal s tako lahkoto, kot da bi obešal perilo. Všeč mi je bil njegov brezbrizen slog in veselil sem se prihoda na vrh.

Na vrhu dimnika je bilo vedno treba zamenjati obrabljeno ali uničeno opeko. Zato sva si morala narediti oder, na katerem sva sedela. Ko sva spravila stran opeko, je bilo potrebno odstraniti snop žic, ki je držal dimnik skupaj. Tudi najboljši delavci so globoko zajeli sapo, preden so se lotili tega dela, ker ni bilo mogoče zagotovo vedeti, kaj se bo zgodilo z železnim trakom, ko bo presekán. Lahko bi se odbil nazaj in te porinil z majhnega sedeža.

V mesecih, ko sem delal s Tedom in sva potovala po vsej deželi, spala v prenočiščih z zajtrkom in uživala v dramatičnem delu visoko nad obzorjem, se je ponesrečilo nekaj delavcev v podjetju. Nekdo se je poškodoval, ker ni dobro pritrdil naslednjega dela lestve, nekdo je celo umrl, ko je padel z najvišje točke tovarniškega dimnika.

Tudi taka poročila me niso odvrnila od dela. Samo še poudarjala so nevarnost dela, ki sem ga opravljal in ga z veseljem opisoval svojim prijateljem po gostilnah. S tem sem jim hotel pokazati, kako pogumen in brezskrben sem. Do nekega dne ...

Delala sva na petindvajset metrov visokem dimniku poleg bolnišnice in prišla sva do vrha. Ker so dimnik še vedno uporabljali, sva lahko videla vroč zrak, ki se je kotalil iz luknje – znamenje, ki smo ga vsi delavci sovražili. Zaradi velike širine luknje na vrhu sva si lahko naredila le manjša sedeža na verigah, ki so bile razpete čez odprtino in na drugi strani pripete na ozek rob.

Z nasprotne strani sem začel previdno drseti proti robu. Ko sem prišel do polovice, sem izgubil občutek varnosti in gotovosti, kot da bi mi kdo spodmaknil tla pod nogami. Zdelo se mi je, kot da se mi z leve strani približujejo tla, z desne pa me nekaj vleče v črno luknjo. Začutil sem vročino, ki se je vzdigovala ob meni, in stresel z glavo, ko se je v moje misli naselila slika padca v luknjo z glavo naprej. Otrpnil sem in se bolj trdno kot kdajkoli oprijel vzdanih opek. Zaprl sem oči in si želel priti na tla, na varno.

Mojo tišino je razbilo jezno vpitje od spodaj. Ted je bil besen, ker je mislil, da namenoma zavlačujem. Jeza zaradi njegove brezbrčnosti in mojega neuspeha me je spravila v gibanje. Obrnil sem se, odpel verige in nastavke in jih vrgel na tla. Nato sem brez pomišljanja stopil na lestev in se spustil na tla. Ted me je čakal z rokami oprtimi v boke in z ostro besedo na jeziku.

Ignoriral sem ga. »Dovolj mi je. Odhajam. Danes. Zdaj,« sem mu povedal, se obrnil in odšel stran od dimnika. Vseeno mi je bilo, če nikoli več v življenju ne vidim lestve.

Ugotovil sem, da so boljša vznemirljiva doživetja na račun drugih, zato sem se spet posvetil lokalom in pločnikom v poznih urah. Moral sem prebiti le še dobra dva meseca do ponovnega odhoda v Španijo, kjer me je tokrat čakalo delo za vso sezono.

V Crazy Horse Saloonu sem dobil vse, kar sem iskal. Pijače, preteprov in seksa je bilo, kolikor sem hotel, pa še zastonj je bilo in nikomur mi ni bilo treba odgovarjati. Med vsem tem pa sem na skrivaj spravljal čim več denarja. Včasih sem se spraševal, če mi ga bo uspelo pod umazano žimnico na svojem pogradu stlačiti še kaj, ne da bi komu postal sumljiv. Zanašal sem se na to, da so bili tudi ostali fantje preveč utrujeni, pijani ali zadeti, da bi imeli kaj časa za preiskavo.

To poletje je bila točka preobrata. Prej se mi je uspelo kljub vsemu divjanju po vrnitvi domov toliko obvladati, da sem lahko nadaljeval z vsakdanjimi opravili, sedaj pa sem se v Nottingham vrnil popolnoma odbit. Poletno pretiravanje me je onespodobilo za normalno vsakdanje življenje. Najprej sem bil užaljen, ker sem moral plačevati svojo pijačo! Po uživanju poletja, v katerem sem imel vedno dovolj brezplačnega piva in Bacardija, nisem opazil, kako dramatično se je povečala moja poraba in kaj je to pomenilo za moj žep. Prihranki, s katerimi sem se vrnil, so kmalu izhlapeli v lokalih in klubih.

Tudi moje telo je bilo v slabem stanju. Težko popivanje in slabo prehranjevanje sta pustila svoje posledice in izgubil sem vso zdržljivost, ki sem jo dobil pri delu na zgradbah. Že po nekaj urah upogibanja, vstajanja in nošenja opeke sem bil izčrpan. Še celo dopoldne sem imel mačka, zgodnje vstajanje, da bi ob osmih lahko začel z delom, pa se mi je zdelo kot strašna kazen.

Za kosilo sem odšel v najbližji lokal in se tam poskušal z nekaj steklenicami okrepiti za delo. Pogosto se je to sprevrglo v popoldansko popivanje in se zato nisem vrnil na delo. Med delovodji sem bil na slabem glasu, odsotnost z dela pa mi je stanjšala kuverto ob koncu tedna.

Kot po nekakšni spirali sem padal vedno nižje, vendar sem vse to pripisoval organiziranemu načrtu zoper mene. Nisem si hotel priznati, da sem poleg tega, da sem bil alkoholik, postal tudi narkoman. V Španiji sem potrošil tako velike količine spida in hašiša, da moje telo ni več zdržalo brez tega. Uspelo mi je vzpostaviti nekaj stikov v zanikrnih nottinghamskih barih, vendar droga tukaj ni bila tako lahko dostopna kot v Crazy Horse Saloonu.

Kadar mi ni uspelo dobiti droge, ki sem jo obupno potreboval za sprostitve, sem padal v temne in globoke depresije. Niti v najboljših časih nisem bil posebno družaben, zdaj pa sem se še toliko bolj zapiral vase. V takšnih obdobjih sem tudi najbolj običajne poskuse pogovora imel za fizični napad. Izogibal sem se stikov z ljudmi; v lokalih sem pil na samem, doma pa izginil v svojo sobo.

Družinski odnosi so se po mojem prihodu še poslabšali. Domači so bili resno vznemirjeni in zaskrbljeni zaradi mene, vendar se nisem hotel pogovarjati z njimi in jim razlagati, kaj se je zgodilo. Njihov dom sem uporabljal le kot hotel, mesto, kjer sem lahko prespal, preden sem šel naslednji dan po nov požirek ali novo dozo mamila.

Ponudba za delo v Švici je bila zame kot rešilni jopič utapljajočemu, ki je tiste jeseni prišel kot strela z jasnega. Dobil sem pismo od prijateljev, s katerimi smo delali v Crazy Horse Saloonu. Poznali so nekoga, ki je odprl hotel v modernem smučarskem središču Hoyt Nandes blizu Siona. Spraševali so me, če bi se jim pridružil kot natak.

Hotel Bluesy ni bil niti slučajno podoben Crazy Horse Saloonu. Bil je lepo zgrajen, okusno opremljen in okrašen, zato je vabil izbrane in bogate ljudi. Kmalu po prihodu sem se začel učiti francoščino, da je moj slog strežbe bolj ustrezal urejeni uniformi. Nisem bil vajen takšnega načina življenja, vendar sem začel na nek način uživati v tem zame povsem novem svetu. Naučil sem se, kako vprašati monsieurja za njegovo izbiro vina in kako na najboljši način postreči madame s kosilom.

Poleg strežbe v manjši restavraciji so me zaposlili tudi za šankom. Ta odgovornost mi je bila pisana na kožo. Kljub temu, da sem užival v novem poslu, sem poskušal kar najbolj okraستي svojega delodajalca. Ker mi je zaupal, je bilo zelo enostavno prinesiti

steklenico vrhunskega rdečega vina, zaračunati stranki, potem pa nekako pozabiti prinesiti denar v blagajno. Kmalu sem si v sobi nabral lep kupček denarja.

Načrtoval sem nakrasti, kolikor se je le dalo v precej kratkem času, potem pa enostavno izginiti. Toda preden sem izpeljal vse stvari do konca, se je na hotelskem parkirišču ustavil obtolčen in obrabljen kombi za kampiranje. Iz njega sta prišla dva Američana, ki sta potovala skozi deželo.

Harvey in njegov prijatelj sta bila študenta, ki sta si vzela nekaj časa za ogled Evrope. Ker so jima zaloge denarja pohajale, sta iskala začasno zaposlitev. Moja prijateljca sta zapustila hotel, ker se jima je zdelo tu preveč mirno, zato sem bil sedaj odgovoren tudi za vodenje diskoteke in restavracije. Harveya in sopotnika sem takoj sprejel v kratko delovno razmerje.

Ko sva se tistega večera s Harveyem pogovarjala v moji sobi, je odprl svojo torbo in enega za drugim privlekel iz nje lepo zavite pakete. Besede so se mi posušile na ustnicah in na široko sem odprl usta. To je bilo največ hašiša, kar sem ga kdajkoli videl, dovolj, da bi preprodajalec v Angliji nekaj let živel na visoki nogi. Sline so se mi cedile, ko sem zagledal drogo in moral sem si obrišati usta, ko je odvil plastičen ovitek okoli zelenorjave vsebine in se nasmehnil: »Si že kdaj poskusil tole Johnny?«

Potem je odlomil velik kos, ga zdrobil in zvil v nekaj cigaret. Preostanek noči sem preživel v čudovitem oblaku toplih, žametnih občutkov, ko je droga tekla po moji krvi kot dobrodošel stari znanec.

Vzorec je bil sestavljen. Kmalu sva kadila za zajtrk, kosilo, malico in večerjo in zdelo se je, da dnevi izginjajo v meglici poznih noči z dolgimi pogovori, smehom in kajenjem. Pohitela sva skozi dolgočasna dnevna opravila, da sva se lahko srečala ob hašišu. Poleg telesnega užitka sem čutil, da sem na robu nečesa novega.

Modro sivi dim jointa se leno vije proti stropu. Zasanjano ga opazujem in razmišljam, kako hašiš odstranjuje zamašek znotraj mene in se notri kaže nekaj bogatega, redkega! Zadnjih nekaj dni se počutim, kot da nenadoma odkrivam eno največjih in najbolj prikritih skrivnosti na svetu. V življenju je še nekaj več!

Počasi in globoko potegnem hašiš prav do palcev na nogi. Sladkost je prava beseda za to stvar. Počutim se sproščeno, toplo in udobno kot stari copati. Ko iz kasetofona kristalno jasno prihaja glasba, se počutim svobodno in ustvarjalno.

»Vidiš, fant, ...« Sledi dolga, razmišljujoča tišina. »... Gre za to, da se najdeš. Moraš se najti, vedeti od kod si prišel in kje se dogajajo stvari. Ali veš, kaj mislim?« z enim očesom poškili vame skozi dim.

»Da, Harvey,« pokimam. »Mislim, da razumem. Povej mi še kaj.« Nisem popolnoma prepričan, da vem, kaj misli, vendar me iskrenost njegovega govorjenja prepričuje, da ima prav. Dobro se sliši, da obstaja nekaj, česar zdaj še ne poznam, nekaj, čemur lahko pripadam, ne da bi bil zavržen. Nekaj, kar lahko najdem in postanem del tega. Ta pričakovanja me navdušujejo bolj kot popivanje, pretepanje in poležavanje. Želim si, da bi ta privlačen občutek trajal čim dlje.

Potem pa se to razpoloženje razgubi in začneva se smejati vsakdanjim neumnim dogodkom. Droga prinaša na površje vsa moja čustva na način, ki ga do sedaj nisem poznal. Drugače je kot pri jezi, užaljenosti, ljubosumju, besu in agresivnosti. Počutim se, kot da bi kdo zamašil odtok v koritu in pustil, da voda teče. Voda narašča in narašča, dokler se naenkrat ne razlije čez rob.

Včasih so moji čuti za okus ponoreli in ustvarili neusmiljen apetit. Po prstih sva se odpravila v hotelsko shrambo in iz nje odnesla deset ali še več čokolad, nato pa se vrgla nanje in se naslajala v njihovi lepljivi sladkosti. Naslednje jutro sem imel manjši glavobol in slabost, vendar nisem vedel, ali je bila vzrok hrana ali droga. Raje sem mislil, da so bile krive sladkarije, ker nisem hotel verjeti, da bi me lahko nekaj, kar me je tako čudovito sprostito in pomirilo, potem tako trdo pritisnilo ob tla.

Ker so bile tako velike zaloge pri roki, je najin apetit po hašišu prešel vse meje in kmalu sva bila skoraj neprenehoma zadeta. To je bilo največ, kar sem lahko storil, da sem zbral svoje misli za opravljanje vsakdanjih stvari, kot je bila strežba v lokalu in pravilno vračanje drobiža gostom – če sem vedel, da ni možnosti, da bi jih ogoljufal. Izvedel sem, da sta Harvey in njegov sopotnik, ki se je po kratkem času v hotelu Bluesy odpravil na lov za novimi

dogodivščinami, tu brez posebnega uspeha poskušala prodajati svoj hašiš. Švica ni odprto sprejemala ne trdih ne mehkih drog.

Po nekaj tednih sva se odločila, da greva naprej. Odpovedal sem službo, zadnjič slekel delovno obleko in se priključil Harveyu na potovanju po Evropi. Z denarjem, ki sem ga zaslužil na pošten in nepošten način, sva bila dobro preskrbljena, zato sva dva meseca lahko uživala po mladinskih hotelih, dobro jedla, pila in se zakajala, medtem pa ves čas govorila o vedno večji potrebi »iskanja samega sebe«.

Šla sva v Atene, na Krf in končno tudi na Kreto, kjer sva najela nekaj sob in se naselila v njih z dvema dekletoma, ki sva jih srečala v enem od pristaniških barov. Z denarjem, ki sem si ga nakopičil, sva si lahko vsak dan privoščila cele zaboje piva. Življenje je bilo dolga zabava. Končno je prišel maj in s tem čas za novo poletno sezono v Crazy Horse Saloonu. S Harveyem sva popila še zadnji steklenici, si veselo pomahala v nasvidenje in nadaljevala vsak svojo pot v iskanju nečesa, v kar še sama nisva bila prepričana. Včasih se sprašujem, če še vedno išče.

V Santa Suzanni je bilo vse kot preteklo leto. Celonočne zabave v baru, postelja z dekleti, ki so v poznih urah postajale naokoli, in dopoldnevi, prebiti v iskanju načinov lajšanja posledic dejavnosti prejšnje noči.

Vendar sem nekako izgubljal željo po vsem tem. Bilo je kot predolgo odprta steklenica kokakole, ki je izgubila ves okus. Vse sestavine so bile tam, vendar brez vsakega učinka. Vedno manj prijetne so mi bile misli o zagorelem turistu, ki poln vodke išče zabavo. Celo bojevniški duh me je zapuščal, delno zaradi rastoče potrebe po drogi, ki je upočasnila moje reakcije, delno pa zaradi vedno večjega občutka, da pogrešam nekaj bolj pomembnega. Sem in tja sem se o teh stvareh poskusil pogovoriti s prijatelji v baru, a so se le posmehovali.

»Povejte mi, ali se kdaj sprašujete, v čem je smisel življenja,« sem jih včasih vprašal ob steklenici piva na zajtrku.

»Kaj hočeš reči, Johnny? Ženske in pijača, kajne? Kaj več bi si še lahko želel?« sem dobil odgovor. Nekdo drug je še dodal: »Pa ja ne misliš postati menih, Johnny? Samo zato, ker ti sinoči ni

uspelo!« Tako so moja vprašanja potonila v morju posmehovanja, hihitanja in praznih pločevink piva.

Vendar se nisem mogel otresti notranjega nemiru. To me je skrbelo celo, ko sem bil najbolj zaposlen s sprejemanjem naročil, strežbo in obvladovanjem vinjenih gostov. Opazoval sem mlade turiste, ki so prihajali v svojih najboljših poletnih oblačilih. Preveč so pili, se odmajali ven v zgodnjih jutranjih urah, se smejali in se drli. Vse to se mi je zdelo bolj in bolj prazno. Gotovo mora biti v življenju še kaj več kot to, da petdeset tednov na leto opravljaš nek dolgočasen posel zato, da lahko prideš sem in ležiš na soncu, dokler te ne začne boleti glava, sem premišljeval.

Končno sem postal tako nemiren, da sem vedel, da moram nekaj storiti. Nekega dne sem na hitro zaključil svoje delo in se podal na iskanje odgovorov na vprašanja, s katerimi me je spodbudil Harvey.

Odšel sem v Marakeš, vroče in prašno mesto v Maroku, kjer sem se nastanil v cenenem hotelu. Začel sem obiskovati bare in počitniške domove, kjer so se zbirali mladi popotniki iz vse Evrope ter si delili drogo in svojo lakoto po resničnosti. Včasih sem zaužil več, kot je celo moj s hašišem prepojen organizem bil zmožen sprejeti. Takrat nisem mogel storiti nič drugega, kot da sem ležal v svoji postelji, buljil v razpokan strop, poslušal brenčanje muh in glasove z ulice pred hotelom ter tiho upal, da bo kdo prišel do moje sobe in mi razložil, kaj se mi vendar dogaja.

Potem so prišle globoke depresije. Prekrili so me veliki črni oblaki. Čutil sem se pritisnjenega ob tla, kot da bi pričakoval neko negotovo, a veliko katastrofo. Hrana in umivanje sta se mi zdela popolnoma nepomembna. Ostali popotniki so mi postali sumljivi, misleč, da hočejo moj denar ali drogo. Kamorkoli sem šel, sem se neprestano obračal nazaj, da bi videl, ali se mi ni kdo prikradel za hrbet.

Ta paranoja me je kmalu prisilila, da sem odšel iz Maroka v Gibraltar. Zaloge so mi pošle, zato sem se za nekaj dni lotil polaganja opeke pri gradnji verige hotelov. Poleg tega sem v dragi trgovini na kredit vzel dva fotoaparata in kasetofon, nato pa čez nekaj dni odšel iz države. Vrnil sem se v Crazy Horse Saloon in komaj čakal, da povem ostalim fantom o svojih potovanjih in

doživetjih. Ostal sem dva tedna, vendar me to delo ni več privlačilo. Odšel sem v Lorette, kjer sem stanovanje delil s fantom, ki sem ga spoznal v baru. Skupaj sva uživala velike količine hašiša in ga preprodajala po mestu.

Ko se je sezona končala in je prišel čas, da se vrnem v Nottingham, me ni bilo veliko več kot kost in koža, zaprt sem bil vase in nezaupljiv do vseh okoli sebe. Veliki turi v ustih so mi povzročali take bolečine, da včasih kljub lakoti nisem mogel jesti. Razpokane ustnice so me bolele in v želodcu so me stiskali krči.

Nekako mi je uspelo priti do domače hiše. Bil sem tako bolan in izčrpan, da me celo mama, ko je odprla vrata, ni prepoznala.

Zdaj nisem bil več sposoben za delo. Dvakrat sem še poskusil s polaganjem opeke, vendar so bile časovne in fizične zahteve prehude zame. Zjutraj sem večkrat dolgo poležaval, nato pa se nekako spravil do enega od lokalov, kjer sem celo popoldne popival.

Uspelo mi je vzpostaviti dovolj potrebnih povezav, da sem lahko potešil svojo lakoto po drogi, vendar si je doma nisem upal kaditi. Zato sem se preselil nekaj ulic stran v zanemarjeno enosobno stanovanje. Tu je bila postelja z umazanimi odejami, stara omara za obleko, polomljen stol in umivalnik. Poleg tega, da so me mamila umirila, so tudi zmanjšala mojo željo po seksu. Pa tudi ko sem se odpravil ven, da si najdem kakšno žensko družbo, so jo moja neurejenost, neobrit obraz in pomanjkanje umivanja držala stran od mene.

Nekega jutra sem bil sklonjen nad umivalnik v svojem vlažnem podstrešnem stanovanju in se pogledal v ogledalo. Zagledal sem svoj prezgodaj postaran obraz in se spomnil trenutka, ko sem delal na dimniku in skoraj padel v črno luknjo. Zdaj sem bil v podobni situaciji.

»Propadaš, Johnny,« sem si rekel. »Resnično si na robu, fant. Če ne boš previden, boš padel v ogenj.«

Najbolj me je skrbelo, da je obraz, v katerega sem strmел, dajal vtis, da mu je vseeno.

7. TIHI KRIK

Pripravljaj sem se za polet v povsem novo življenje, zato sem se od veselja napil. Z londonskega letališča Heathrow bom s skupino zidarjev poletel v Kanado v novo in svetlejšo prihodnost.

Spoznanje, da dobesedno hiram, me je nekega dne močno zadelo v mojem zanikrnem stanovanju. Nisem se mogel otresti panike, saj se je stanje samo še slabšalo. Ker sem vsak kovanec potrošil za pijačo in mamila, sem kar precej zaostajal s plačevanjem najemnine. Vedel sem, da prihaja lastnik, ker sem jasno slišal lajež njegovih dveh zoprnih psov z ulice. Ugasnil sem radio in luči, tiho legel na posteljo ter počakal, da je nehal trkati in odšel. Slišal sem, kako je zaklel in brcnil v steno, ko je odhajal.

Ko sem se nekega dne ravno odpravil ven, pa me je lastnik ujel in mi odkrito povedal: »Hočem, da se izseliš, Goodfellow. Dolguješ mi denar in same težave so s tabo. Izseliti se moraš.«

Starši so mi dovolili, da se vrnem v svojo staro sobo. Tudi če jih je skrbelo zame, niso hoteli reči ničesar. Zaradi prihoda domov sem znova poskusil z delom in se za kratek čas vrnil k polaganju opeke. Med nekim odmorom za kosilo sem v okrepčevalnici pobral zadnjo izdajo časopisa, ki ga je poleg mene pustil eden od sodelavcev. Pregledal je seznam tekačev in ker ni opazil pomembnih imen, se ni odločil za stavo.

Ravnodušno sem obračal liste, dokler nisem prišel do oglasov. Eden od njih mi je padel v oči: »Kanada ... Visoke plače za zidarje ... Brezplačen letalski prevoz ... Za nadaljnje informacije se prijavite takoj.« Pil sem naprej in podrobneje bral o denarju, ki v prelepem okolju Kanade čaka, da ga nekdo zasluži. Slišalo se je čudovito – dobrodošel oddih od hladnega in vlažnega dolgočasje osrednje Anglije.

Morda je to tisto, kar potrebujem. Novo okolje. Novi prijatelji. Nova pričakovanja. Priložnost, da prekinem s preteklostjo in zgradim novo prihodnost. Včasih sem se lahko discipliniral, da sem trdo delal, in zdaj se mi ponuja nova priložnost za to. Lahko mi uspe. Če se zares potrudim, se lahko rešim popolnega propada.

Potrebujem le nekaj odločnosti, truda in močne volje. Glasno sem prebral oglas delavcem, ki so sedeli naokoli, vendar sta le dva pokazala nekaj radovednosti. Previdno sem ga iztrgal iz časopisa in ga spravil v žep.

Zavrtel sem številko iz oglasa in po pogovoru v Birminghamu so me sprejeli v službo. Potem sem moral čakati le še na izdajo vseh potrebnih dokumentov. Na letališču sem se priključil ostalim zidarjem, med katerimi sta bila tudi dva sodelavca iz Nottinghama. Zaradi trikrat večjih plač kot v Angliji, svežega zraka in dobrega življenja, ki nas je čakalo, smo od vzleta do pristanka letala nazdravljali. Letalsko zabavo sem doživljal kot neke vrste slovo od starega načina življenja.

Čez deset dni sem bil že v Kanadi. Bil sem odločen, da bom v dneh, ki so pred menoj, spravil stvari v red.

Imeli smo pogodbo za delo na glavnem stanovanjskem gradbišču v St. Johnu, New Brunswick, na vzhodni obali Kanade. Domači delavci niso marali hudih zim; dovolj denarja so zaslužili že v poletni sezoni, zato se je pojavila potreba po britanskih rokah, da se je delo lahko nadaljevalo. Prvi teden smo se nastanili v udobnem mestnem hotelu, v tem času pa smo si morali sami najti streho nad glavo. V prenočišču blizu gradbišča sem najel apartma z zložljivo posteljo. Bilo je čisto, prijetno in priročno. Kmalu sem se počutil, kot da sem našel nov dom.

Delo je bilo težko, vendar sem se ga lotil z odločnostjo, da začnem znova. Včasih je bilo zjutraj tako hladno, da smo morali v vseh nadstropjih vključiti velike grelne naprave, ki so preprečevale, da bi malta zmrznila in razpokala, še preden bi jo lahko uporabili. Temperatura je kakšen dan padla tudi več kot deset stopinj pod ničlo. Bilo je sicer hladneje kot v Nottinghamu, vendar tudi bolj čisto, zato sem z užitkom vdihaval svež jutranji zrak.

Malo sem govoril, da sem lahko trezno mislil in trdo delal. Hotel sem čim hitreje priti do čim več denarja. Iskal sem dom, ženo in družino in ugotovil sem, da mi lahko uspe, če se zberem in resnično potrudim. Zato sem se močno discipliniral in nehal z mamili, ponočevanjem in popivanjem.

Konec dneva sem bil že precej izčrpan, saj se moje telo še ni povsem navadilo na težko delo. Utrujen, a zadovoljen sem se vr-

nil v svojo sobo, se umil, preoblekel in odšel v najbližjo restavracijo. Tam sem užival svoj prosti čas ob zrezku in veliko zelenjave, vse skupaj pa sem poplaknil s štirimi ali največ petimi pločevinkami lahkega piva. To je bil le požirek v primerjavi s starimi časi. Potem sem se odpravil nazaj v prenočišče, se spravil v posteljo in zadovoljno zaspal, ker sem dobro izpolnil dan in ker je tudi za naslednjega lepo kazalo.

Tako je minil kakšen teden ali dva, vse do nekega petka zvečer. Ko sem šel po hodniku proti svoji sobi, sem se nehote zaletel v človeka, ki mi je šel nasproti. Bil je visok, širok, bradat francoski Kanadčan, ki se je vselil v sosednjo sobo. Ko sva stopila naražen in se pogledala, sem izmrmral opravičilo.

Nekaj sekund me je gledal, potem pa kar naravnost vprašal: »Ali kadiš drogo?«

»Seveda jo,« sem hitro in navdušeno odgovoril, medtem ko je drugi del mene stopil stran in zgroženo gledal, kako so lahko tako hitro propadli vsi moji trdni sklepi in načrti. Ko sva se obrnila in krenila proti njegovi sobi, me je prešinjal strah, ker se bodo moja prizadevanja zdaj zdaj zrušila v nič. Toda ta občutek je preplavljala močna želja po čudoviti svobodi, ki je tekla skozi mene, kadar sem potegnil joint. Ko sva zaprla vrata, sem upal, da ima dobro robo.

Res je bila dobra, abstinenca pa je še povečala užitek. S Frankyjem sva se usedla in si pripovedovala zgodbe, medtem ko je vzel hašiš iz skrivališča, ga zažgal nad srebrno folijo in nato zvil v dva velika jointa. Znana ostra sladkost me je prisilila, da sem se prijel za nos, ko sem močno povlekel dim vase.

Nekaj ur sva prebila skupaj, preden sva popolnoma zadeta odšla v mesto. Po barih in diskotekah sem zapravil večino denarja, ki mi ga je v tem kratkem času uspelo zaslužiti v Kanadi. V svoji sobi sva se vrnila s praznimi žepi, toda vsak s svojo žensko. Ostali sta čez noč in do jutra smo izmenoma kadili in spali. Naslednji dan je bila sobota, vendar sem moral priti na gradbišče, ker smo delali šest do sedem dni na teden.

Nisem šel. Vsi štirje smo ostali v svojih sobah in popivali in kadili preko vikenda. V torek zjutraj sem se zbudil z glavobolom ... in poražen. Vse zadovoljstvo zadnjih nekaj dni je izpuhtelo, ko

sem spoznal, da se je ves moj trud izničil. Spet sem bil tam, kjer sem začel, in vse je kazalo, da ne morem storiti ničesar.

Tako se je začel vedno hujši boj, ko sem se trudil zjutraj priti pravočasno na delo, čeprav sem ponoči spet užival divje življenje. Včasih smo popivali in plesali do treh zjutraj, preden sem se vrnil za nekaj ur težkega spanca. Moral bi vstati ob pol sedmih zjutraj, vendar sem kmalu izostajal že več kot vsak drugi dan. Pojavil sem se le dvakrat ali trikrat na teden, ravno toliko, da sem s plačo lahko pokrila stroške stanovanja, pijačo in mamila.

Tega nisem mogel zaupati svojim domačim v Angliji. Moja prva pisma ob prihodu so bila vesela in polna navdušenja. Opisal sem jim, kako lepo je v Kanadi in kako dobro se stvari odvijajo. Ko sem zdrsnil nazaj na stare poti, so moja sporočila postajala krajša in redkejša, dokler nisem povsem prekinil s pisanjem pisma. V zadnjem sem napisal samo še to, da se bom poročil.

Neko noč sem v diskoteki srečal Corinne in takoj sem se zaljubil vanjo. Bila je lepa francoska Kanadčanka s polnim obrazom, temnorjavimi očmi in dolgimi črnimi lasmi. Povabil sem jo na pijačo in tako se je začel odnos, ki se je v naslednjih dneh razcvetel.

Čeprav je bila po naravi tiha, je tudi ona rada uživala zabavno nočno življenje. Po popivanjih v barih in klubih sva se odpravila v moj apartma s steklenico viskija in nekaj hašiša. Po nekaj tednih sem jo zaprosil za roko in sprejela je. V nekaj mesecih sva se nameravala poročiti in si skupaj urediti dom. Corinne me je osrečila in zmanjšala občutek razočaranja zaradi neuspeha pri prekinitvi z mamili in pijačo. Z njo sem lahko delil svojo ljubezen do mamil in pijače, pri tem pa mi je pomagala, da sem vse skupaj za silo držal pod kontrolo. Mogoče mi vendarle lahko uspe tudi po srednji poti ...

Ugotovil sem, da se s Corinne počutim drugače, kot sem se z drugimi ženskami. Bilo je dosti žensk, ki so bile zame stvari, ne ljudje. Nikoli se nisem rad pogovarjal z njimi ali razmišljal o njih kot o ljudeh s potrebami, čustvi in bolečinami. Zanimalo me je le, če gredo z menoj v posteljo in kako bi se jih zjutraj brez težav znebil. Bal sem se, da bi me ženska zavrnila pred mojimi prijatelji, zasmehovanja in kasnejših občutkov zavrženosti. Zato jih nikoli nisem spustil preblizu, razen v postelji. Vedno znova sem bil

zmeden, ker sem si jih obupno želel dobiti, ko pa sem jih enkrat dobil, se jim nisem znal približati. Resnična intimnost me je strasila.

Ko sem bil s Sharon, je kazalo drugače. Pri osemnajstih sem jo srečal v nottinghamskem klubu. Bila je vitka svetlolasa tajnica iz urejene srednjerazredne družine. To se je zgodilo, še preden sem resnično podivjal, in začela sva z odnosom, ki je bil videti stabilen in zadovoljen. Nekega dne, ko sva se srečala po delu, mi je vsa bleda rekla: »Johnny, ne boš verjel: noseča sem!«

Šok naju je zbližal. Strah naju je bilo, kaj bodo rekli starši, vendar nisva videla nobenega izhoda. Ko sva povedala, kaj se je zgodilo, sva se soočila z dvema paroma tihih in žalostnih staršev. Najprej sva načrtovala poroko, ko pa so načrti postali bolj resni, me je začela grabiti panika. Namesto da bi razmišljal o Sharon in najinem dojenčku, sem videl le svojo svobodo, ki mi bo vzeta, ko bo moral mladenič z vso prihodnostjo pred seboj obtičati doma z ženo, otrokom in premnogimi odgovornostmi. Ti obeti so me tako vznemirili, da sem ji v čustveni sceni povedal, da se ne grem več. Potem sem se obrnil, odšel iz njenega življenja in se osredotočil na svojega. Če se še prav spomnim, sem najprej odšel na pijačo.

Spomini na neuspeh odnos so se mi začeli vračati, ko sva s Corinne ugotovila, da pot do oltarja ne bo gladka. Čeprav je v začetku njena prisotnost omejila moj velik apetit po mamilih, je postopno ta zavora začela popuščati. Močno sem se ga zadel ali pa se napil kot klada, potem pa sva se zaradi tega prepirala. Moje izgubljanje kontrole nad samim seboj jo je strašilo, čeprav se je tudi sama rada zadela.

Neurejen delovni urnik je tako zelo zmanjšal mojo plačo, da sem se moral iz udobnega apartmaja preseliti v manj prijetnega v revnejšem predelu mesta. Ko sva neko noč privijugala v mojo novo sobo, ji je prekipelo.

Zvrnem se na posteljo in buljim v golo žarnico, ki visi s stro-pa. Svetloba žge moje oči, toda ostra zbadajoča bolečina, ki jo povzroča, je dobrodošel napad na vse večjo otplost, ki jo čutim v prsih in trebuhu.

Lahko slišim izginjajoče Corinneine korake po hodniku, ko odhaja. Vem, da je nikdar več ne bom videl, da ne bova imela niti hiše z vrtnicami poleg vrat niti nasmejanih otrok. V obupu zaloputne vrata in odide.

Ne vem, kako naj se počutim. Kot da bi bil buden, a še vedno pod vplivom anestetika. Zavedam se telesa in tega, kar se je ravnokar zgodilo, toda ničesar ne čutim. Zadnji utrinek upanja, ki sem ga imel pri iskanju novega življenja, je izginil in enostavno ne vem, kako naj reagiram.

Voda besno kaplja v razpokan rjav umivalnik v kotu in okoli gležnjev čutim piš hladnega zraka, ki zavija v razpokah med nepokritimi lesenimi deskami na tleh. Negibno buljim v strop in si z jezikom, prepojenim z alkoholom, obliznem ustnice. Misel prešine moj um, razločna in neposredna.

Popolnoma sem izgubil kontrolo nad svojim življenjem.

Najprej je to samo neizogibno dejstvo, ki mu ne morem oporekati. Potem pa odpre zaklenjena vrata in dovoli poplavi čustev, da prihrumi na površje. Val hladnega, ostrega strahu me strese, ko pogledam v prihodnost in opazim, da tam ni ničesar več, niti najšibkejše bilke upanja, ki bi se je lahko oprijel. Počutim se, kot da bi se utapljal v morju svojega lastnega neuspeha.

Vsaka naslednja ugotovitev udari vame kot nov val v pristaniški zid. Nihče ne ve, da ves osamljen ležim v tej umazani sobi. Nimam prijateljev, na katere bi se lahko obrnil po pomoč. Moje pitje je povsem neobvladljivo. Ne morem zaužiti dovolj mamil, da bi potešil svojo lakoto. Nisem sposoben pokazati ljubezni nekemu, ki ga tako ljubim. Jutrišnji dan je videti kot velika črna luknja. Kot da bi bil spet na vrhu dimnika.

Slišal sem, da ljudem, ki umirajo, njihovo življenje zdrvi pred očmi. Očitno se je moj čas približal, saj buljim v osebno produkcijo življenja Johna Goodfellowa – serijo burnih, a praznih dogodivščin. Prestrašen sem, šokiran in obupan. Ne morem se premakniti s te stare polomljene postelje.

Nenadoma se odrinem naprej v sedeč položaj, se boleče zvijem, iz mojih ust pa bruhne strašen tih krik. Glasu ni, toda zobje so goli in usta široko odprta, ko v notranjosti kričim v grozi. Kot da bi bruhal obup.

Padem nazaj na posteljo in zaprem oči pred zbadajočo bolečino. V dobrodošel pijan spanec tonem v upanju, da se zjutraj ne bom več zbudil. Ne vem, če bi se še lahko soočil z naslednjim dnem svojega brezciljnega, brezupnega življenja.

Naslednje jutro sem se zbudil premražen, s krči in glavobolom. Zavedal sem se, da se je pred nekaj urami zgodilo nekaj strašnega in čudnega. Niso bila samo mamila in pijača, še nekaj drugega je grabilo moje srce. Vendar nisem bil razpoložen, da bi se s tem ukvarjal. Vedel sem le, da moram ven iz te sobe in ven iz Kanade, kolikor hitro morem.

Zadnji razlog, da ostanem tu, je skupaj z mojimi upi v nov začetek propadel. Ker je Corinne odšla iz mojega življenja, ni bilo več možnosti, da bi ostal v Kanadi, tudi če bi hotel. Dva meseca pred tem sta zgodaj zjutraj dva uradnika iz kanadske vlade obiskala gradbišče.

Bila sta uslužbenca iz urada za priseljence. Njihova preiskava je odkrila, da je kar nekaj britanskih zidarjev, vključno z menoj, posredovalo napačne informacije, da bi dobili potrebne dokumente za vstop v državo. Prikril sem, da sem bil obsojen zaradi vloma v draguljarno. Ko so to izvedeli, so zahtevali, da zapustim Kanado. Rešila me je zaroka s Corinne, ker poroka s kanadskim državljanom avtomatično prinese tudi dovoljenje za stalno prebivališče v Kanadi. Sedaj pa se bo brez mojega prstana na njeni roki moje ime kmalu pojavilo na vrhu seznama v uradu za priseljence.

Če bi se nekaj tednov prej počutil tako ogroženega, bi odgovoril v slogu starega nasilnega Johnnija. Neke noči se je tako tudi zgodilo, čeprav sem se močno trudil brzdati svoj temperament in pesti. S Frankyjem sva popivala. Ko sva se z dvema ženskama napotila domov, sta mimo prišla dva moška. Eden od njiju, visok z dolgimi lasmi, oblečen v usnjeno jakno, se je nerodno zaletel v mojo ramo. Nagonsko sem zaklel in mu zagrozil, naj bo naslednjič bolj previden.

Jezen se je obrnil in začela sva si izmenjavati udarce kar sredi ulice. Dobro sem ga obvladoval, dokler ni njegov prijatelj, ki se je boril s Frankyjem, stopil nazaj, segel v žep, potegnil zlovešč zložljiv nož in nama začel groziti z njim ter se režati.

Prenočišče ni bilo daleč, zato sem se obrnil in stekel noter. Zgrabil sem kuhinjski nož, se hitro vrnil na ulico, da se soočim z njima, ter se drl in kričal kot blaznež.

Nekaj dolgih trenutkov smo si stali nasproti. Čakal sem, da onadva naredita prvo potezo, in bi planil nanju z nožem, vendar sta se z zadnjim jeznim pogledom obrnila in odšla.

Zdaj pa sem se počutil, kot da bi me vsa ta nasilnost zapustila. Toda razlog ni bil notranji mir ali samoobvladovanje – bil sem stolčen in polomljen kot star pes. Počutil sem se, kot da bi me pretepla cela tolpa in me pustila napol mrtvega ležati ob cesti.

Zjutraj po Corinneinem odhodu sem vedel, da moram oditi. Z malo denarja, ki sem ga prihranil, sem si kupil vozovnico do Anglije in naslednji dan odletel domov. Ko sem prišel na letališče Heathrow, si nisem upal pogledati dlje v prihodnost kot do carinske kontrole. Če je še obstajalo neko upanje ali smisel, sem vedel, da je izven mojega dosega. Vlekel sem se v vrsti proti izhodu in zdelo se mi je, da se carinik posmehuje mojemu obupu, ko sem mu rekel: »Nič za prijaviti.«

8. NAD STVARNOSTJO

Nikoli me ni nihče vprašal, kaj se je zgodilo z mojimi načrti za novo, svetlejšo življenje. Ni jim bilo treba, saj je en sam pogled name razodel celotno zgodbo neuspeha. Bil sem suh in bolehen, brez vsakega zaupanja vase, ki sem ga morda še imel, preden so ga doživetja v Kanadi do konca uničila. Bil sem plah in tih; vedno sem se poskušal izogniti pogovorom z ljudmi, ker se preprosto nisem več mogel soočiti s poskusom komuniciranja.

Doma nisem zdržal, zato sem se odvlekel do enega od barov, kjer sem si kupil pločevinko in sedel zaprt vase v kotu ali za šankom. Srkal sem svoje pivo in gledal, kako se ostali zabavajo in smeji. Počutil sem se, kot da bi bil na drugi strani ogledala. Občutki oddvojenosti so se vrnili, a še močnejši. Življenje je postalo mehansko kolesje, ki se je začelo s poznim kobacanjem iz postelje, preganjanjem dneva do odprtja lokalov in tihega popivanja do odhoda domov, kjer sem padel v posteljo in čakal, da spet začnem nesmiselno rutino.

Potem sem neko noč naletel na Alana. Pestoval sem kozarec pijače v kotu kluba Flying Horse in gledal popivanje in druženje ljudi okoli sebe, ko sem opazil nekoga, ki se mi je zdel znan iz šolskih dni. Ko je čakal na postrežbo, sva začela pogovor in izkazalo se je, da je bil Alan, ki sem ga nekoč poznal. Toda spremenil se je. Ko sva bila v šoli, sem bil zaradi svojega temperamenta in talenta za pretepanje poznan kot eden glavnih, on pa je bil miren. Bil je le eden od mnogih, visok, suh in pegast. Zdaj pa sem bil jaz zaprt vase in popolnoma negotov, medtem ko je Alan doživel ravno obratno spremembo.

S svojim elegantnim jopičem je bil videti samozavesten in prepričljiv. Z gesto običajne radodarnosti mi je kupil steklenico piva in omenil, da je pred lokalom parkiral svoj športni avtomobil. Dobil sem vtis, da mu gre dobro, čeprav je bil malce nejasen, ko sem ga vprašal, s čim se preživlja. Karkoli je bilo, očitno je bilo dovolj uspešno. Takoj sva se spoprijateljila, se spomnila starih časov in se spraševala, kaj se je zgodilo z ostalimi fanti, ki sva jih

poznala. Proti koncu sva se dogovorila, da se naslednji večer spet dobiva in skupaj pokadiva nekaj droge.

V nekaj tednih sva postala dobra prijatelja. Popivala sva, dokler niso zaprli barov, nato pa sva se odpravila v njegovo stanovanje na drugem koncu mesta, kjer sva kadila drogo in končno za nekaj uric zadremala. Kmalu sem ugotovil, da je Alan le izgledal uspešen. Bil je brezposeln, avto TR7 pa je vzel na kredit in imel je še precej neplačanih obrokov. Čutil sem, da se tudi Alan na nek način počuti praznega navznoter.

Ko sva nekega večera zleknjena sedela v njegovem cenenem stanovanju, vlekla joint in se pogovarjala s posebnim lenim zadovoljstvom, ki ga da le droga, je Alan prekinil pogovor in me nepričakovano vprašal: »Ali kdaj razmišljaš o duhovnih stvareh, Johnny?«

Skozi dim sem poškilil vanj, se popraskal po obrveh in vprašal: »A? Duhovne stvari? Ne vem, kaj misliš.«

»No, veš, življenje. Ali se nikoli ne vprašaš, v čem je smisel življenja, zakaj smo sploh tukaj in vse to? Saj veš, prihodnost in smrt in vse to?«

Srce mi je začelo razbijati, ko je začel govoriti, a nisem si upal priznati, da sem tudi sam razmišljal o teh stvareh. Bal sem se odpreti in razgaliti, kar je bilo resnično v meni, vse te grozne občutke praznine, osamljenosti in negotovosti. Zato sem odgovoril neiskreno: »Ne, že leta nisem razmišljal o teh stvareh.« Ker pa nisem hotel, da se zaustavi, sem dodal: »Zakaj sprašuješ, Alan?«

Hitro je vstal in odšel do omare. Po kratkem brskanju je potegnil ven veliko črno knjigo in se vrnil. Usedel se je na kavč poleg mene in jo položil na mizo.

»Spraševal sem se, če te morda zanima kaj takega,« je pokazal na knjigo. Pogledal sem platnice.

Z velikimi zlatimi črkami je pisalo: »Skrito in prepovedano znanje«.

Vzel sem knjigo, da jo na hitro prelistam, saj sem zaznal, da hoče Alan z menoj deliti svoje navdušenje nad nečem. Obračal sem liste in si ogledoval slike in članke o vseh vrstah okultnih fenomenov in izkušenj. Pisalo je o tarot kartah, astrologiji, astralni projekciji, jasnovidnosti, črni magiji ... Tu so bila tudi navodila za

magične seanse, načrtovanje pentagramov in drugih okultnih simbolov.

Knjiga se je v mojih rokah zdela vedno težja. Tu je bilo to, kar sem iskal! Mogoče pa vendarle obstajajo odgovori na nekatera vprašanja, ki sem si jih zastavljal. Navdušeno sem pregledoval strani, ko se mi je pred očmi odkrival povsem nov svet z vsemi svojimi možnostmi za namen in smisel. Morda je to manjkajoči del, ki sem ga iskal, sem razburjeno razmišljal.

Ko sem kasneje tisto noč zapustil Alanovo stanovanje, sem imel s seboj »Skrito in prepovedano znanje«.

Naslednjih štirinajst dni sem skoraj ves čas preživel zakopan v knjigo, jo znova in znova prebiral in preučeval z nenavadnim zagonom. Vsega nisem razumel, vendar sem med vrsticami zaznal, da gre za zelo pomembne stvari. Šlo je za moje življenje in to bi bil lahko odgovor.

Od takrat z Alanom nisva govorila o ničemer drugem. Skupaj sva prebiralala odlomke iz knjige in razpravljala, kaj pomenijo določene stvari in kako jih lahko uporabiva v svojih življenjih. Posebno naju je pritegnila astrologija in ideja, da je naše življenje v nekakšni povezavi z razporeditvijo planetov in zvezd.

Ta ideja me je privlačila in hkrati odbijala. Dala mi je upanje, da so bili vsi trenutki, ko sem izgubil nadzor v nasilju, mamilih in seksu, izven moje odgovornosti. Po drugi strani pa sem se zgrozil ob misli, da moje življenje usmerja dogajanje na nebu. Morda me v bodoče čakajo še hujše stvari.

Vsak dan sem bral, kaj pravijo časopisni astrologi o Vodnarju, vendar sem kmalu ugotovil njihovo nepomembnost. Z Alanom sva v okultnih knjigarnah kupila še več literature in začela ugotavljati, da so stvari v tem popolnoma novem svetu, ki sva ga odkrila, veliko globlje, kot se večina ljudi zaveda.

Sarah, Alanovo prijetno svetlolaso dekle, je imela s prijateljico Jenny v najemu stanovanje. Vsi štirje smo preživljali dolge večere v pogovorih o temah, ki smo jih preučevali. S pomočjo psiho-kineze sva z Alanom poskušala premikati predmete in bili so trenutki, ko sem bil prepričan, da se je vrček na mizi pred menoj tresel zaradi moči, ki sva jo sproščala iz svoje notranjosti.

Očaralo naju je tudi branje o astralni projekciji. To so bila mistična doživetja izven teles, ki so jih ljudje doživljali v transu. Njihovo notranje bitje ali duh je bil osvobojen telesa, da je lahko potoval na druga mesta in v druge dimenzije ter spoznaval nove skrite resnice o življenju. Z Alanom sva bila zelo razočarana, ker se kljub vedno večji količini mamil nisva mogla podati na eno takih neverjetnih potovanj.

Dekleti sta imeli pri tem več uspeha, toda ustrašili sta se. Sarah nama je nekega večera povedala, kako je prejšnjo noč zapustila svoje telo in jo je potegnilo v astral. Nenadoma se je znašla pred ogledalom v kopalnici, vendar je iz njega vanjo buljil drug obraz. Obrnila se je nazaj proti spalnici ... in videla svoje telo na postelji. To doživetje jo je globoko pretreslo in nikoli več ni hotela potovati na tak način. Z Alanom sva bila navdušena nad njenim doživetjem, vendar naju je zato še bolj motilo, ker nama ni uspelo doseči podobnih stvari.

Čutila sva, da se bližava nečemu, česar ne pozna –vendar gre za življenje ali smrt.

Kot da bi dobila dovoljenje za vstop v skrivnost, ki je prevelika za ostali svet ... Opazujeva ljudi, ki odhajajo na delo s svojimi kovčki, sendviči in dežniki in naju imajo za dva običajna človeka, kakršni so tudi sami. Toda oni ne vedo. Midva sva na robu nečesa tako pomembnega, da je lahko to zaupano le peščici ljudi.

Vse stvari naokoli, hiše, avtomobili, otroci, ki se igrajo v parku, vse to je za ljudi resničnost. Ko bi le vedeli! Spoznavava, da je vse okoli naju na nekakšen nor način neresnično in da obstaja večja stvarnost, ki je oddaljena le za las. Tako vabljivo blizu je, a hkrati ravno izven dosega. Tam so ključi. Ključi do razumevanja in moči, ki bo odklenila veselje. Tako pomembni so, da jih navedni ljudje ne morejo spoznati – razen tistih, ki so lačni nečesa višjega.

Alan in jaz sva del poklicanih, ki so bili izbrani, da se jim odkrijejo te resnice. Nekateri od teh so ustanovili skupine, ki prinašajo skrivna sporočila skozi glasbo, ki jo igrajo. Za naju so skupine Hawkwind, Pink Floyd in Jethro Tull glasbeni preroki, ki govorijo o globokih rečeh. Ure in ure porabiva pri preiskovanju vsake fraze in tona, da najdeva zakodirana sporočila.

Razburljivo je in grozljivo obenem. Počutim se, kot da bi lahko vsak trenutek padel s tega planeta in se odvrtil v najbolj oddaljeno vesolje brez vrnitve – ali pa bi bil izbran za kralja celotnega sveta. Življenje in smrt skupaj plešeta v moji notranjosti in se vrtita hitreje in hitreje. Glasba se bo kmalu končala in eden od plesalcev se bo moral pokloniti pred drugim. Sprašujem se, kdo bo to.

Z raziskovanjem sva postala tako obsedena, da nisva nikoli govorila o ničemer drugem. Čutila sva, da sva izbrana za raziskovanje skritih strani življenja in da to znanje posredujeva še drugim. Pivskim prijateljem v gostilnah in klubih sva poskušala pojasniti, da je svet na robu katastrofalnih dogodkov in da morajo ljudje najti ključ, ki bodo odklenili preteklost, sedanost in prihodnost. Niso naju zaustavili niti njihovi prazni, nerazumevajoči pogledi niti vzdevek »preroka pogubljenja«, ki sva si ga kmalu prislužila. Globoko v sebi sva vedela, da je najina naloga preveč pomembna, da bi jo lahko preprečilo pomanjkanje razumevanja pri ljudeh.

Alan je menil, da bi nama pri iskanju lahko pomagal nasvet najboljšega astrologa v državi. Prebrala sva že vse njegove uspešnice na to temo. Morda nama bo pripravljen pomagati, če vidi najino globoko predanost iskanju resnice. Odkrila sva, da vsako sredo organizira srečanja v Londonu, kjer razpravljajo o astroloških temah. Navdušeno sva odpotovala v hotel, kjer so se dobivali.

To je bilo popolno razočaranje. Pričakovala sva človeka s hipnotično privlačnostjo, močnega voditelja. Toda tam sva se srečala z majhnim, tihim in neopredeljenim človekom, ki naju ni mogel niti v oči pogledati, ko sva se mu predstavila. Ostali člani skupine, ki bi po najinih pričakovanjih morali biti najpomembnejši posvečenci, polni modrosti, so se nama zdeli navadni srednjerazredni predmestni ljudje v srednjih letih, ki se za konjiček ukvarjajo z astrologijo.

Počakala sva do začetka. Starejši moški z velikimi, košatimi obrvmi je blebetal o nekem čudnem vidiku astrologije. Obupana sva odšla. Najina visoka pričakovanja so strmoglavila. Počutila

sva se ogoljufana, a strinjala sva se, da je, medtem ko se oni igrajo s tem, najino raziskovanje smisla življenja smrtno resno.

To razočaranje je na nek način še izostrilo najino željo, da najdeva resnico. Vse več časa sva prebila zaklenjena v sobi, kjer sva poslušala acid rock glasbo in poskušala pasti v trans, da bi našla kakšno vodstvo in sporočila. Najino iskanje je zahtevalo vse najine dneve in noči. Vztrajala sva do zgodnjih jutranjih ur, dokler naju ni utrujen spanec končno premagal.

Sedaj sem delal kot samostojni zidar, zato mi zjutraj ni bilo treba vstajati, če nisem želel. Denar, ki sem ga zaslužil, ko sem odšel na delo, je zadostoval za dneve, ko nisem delal.

Kadar sem ostal doma, sva se z Alanom dobila na kosilu in se pogovarjala o svojih idejah in preučevanju, odšla v lokal, kjer sva pila in se pogovarjala, dokler ga niso zaprli za popoldansko malico. Potem sva se odpravila k Alanu ali k meni domov (preselil sem se, kar je bilo moji družini v olajšanje in hkrati skrb, in najel ceneno sobo v stavbi, kjer sta stanovali Sarah in Jenny), kjer sva pokadila še nekaj droge. To naju je držalo do večera, ko je prišel čas za naslednji krog popivanja, mamil in pogovorov o »ključih«.

Zaradi nerednega dela sem se pridružil skupini samostojnih zidarjev, med katerimi je bil tudi Mac. Bil je velik, plečat, z ostrimi potezami, rad je popival in ženskaril, in vedno je bil razpoložen za zabavo. Poznal sem ga še iz časa, ko sem delal v Španiji in Kanadi. Ko je slišal o najinem iskanju resnice, se nama ni smejal ali izginil po naslednje pivo. Začel naju je spraševati, kaj delava in postopoma se je vključil v nočna srečanja ob preučevanju, pijači in mamilih.

Z njim je prišel Gary, ki sem ga prav tako poznal iz pivskih zabav. Bil je nižji od Maca, imel je goste, skodrane črne lase, poročen, a ločen od svoje žene. Vedno je imel veliko denarja, toda nihče ni vedel, od kje. Najbolje je bilo, če ga nismo spraševali.

Med nami štirimi je bilo vse, kar je svet lahko ponudil mlademu človeku. Toda ko smo skupaj posedali, pili, govorili, kadili in spet govorili, smo se vsi strinjali, da je po prav vsakem dejanju v naših življenjih globoko v nas še vedno ostala praznina. Bili smo šele v zgodnjih ali srednjih dvajsetih letih, a počutili smo se kot starci, ki nimajo več kaj pričakovati. Edino upanje za nas je bilo,

da obstaja še nekaj drugega, nekaj izven nas, v čemer bi lahko našli smisel.

Neko noč smo se stiskali v mojem umazanem stanovanju in kadili drogo, ko sem nenadoma začutil, da so se oblaki v moji glavi razmaknili in sem lahko jasno videl pot naprej.

»Veste kaj, fantje – Boga moramo najti!«

Pogledali so me in počakali, da nadaljujem. »Glejte, vsi vemo, da obstaja nekaj več, kot lahko ljudje tam zunaj vidijo, kajne?« sem pokazal na cesto pod oknom. »Torej mora obstajati neke vrste vzvišena moč ali bitje, ki upravlja z vesoljem, kajne? In če ga lahko najdemo, potem nam bo on ali ono, ali karkoli že je, lahko pomagal, da razumemo sebe, in nam razodel vse skrivnosti, ki jih iščemo.«

Alan se je strinjal: »Tako je, Johnny! Vsi verjamemo, da obstaja neko vzvišeno bitje. Zato mora biti način, da ga najdemo – in takrat bomo dobili odgovore.«

Vsi smo se smejali in si prikimavali. Navdušeni smo bili, ker smo čutili, da smo odkrili nekaj pomembnega. Zbasali smo se v Alanov avtomobil in se odpeljali v mesto praznovat v hrupno vinsko klet Frodo. Tisto noč smo se ga zares napili. Ko so nas ljudje spraševali, kaj praznujemo, smo se smejali in jim odgovarjali, da gremo poiskat Boga.

Evforični občutki so nas ponesli preko naslednjih nekaj dni, ko smo se pogovarjali, kako bi lahko začeli iskati Boga. Vsi smo se strinjali, da bi bilo najbolje, da poiščemo pomoč pri svetih ljudeh, ki bi nam lahko pomagali priti na pravo sled. Na cerkev še pomislili nismo. Vsi smo imeli podobne izkušnje brezplodne vere, ki je govorila o ljubezni in se posmehovala iskrenosti. Krščanstvo smo zavrnil, ker se nam je zdelo prav tako prazno kot vsi tisti obredi, pri katerih smo sodelovali v otroštvu.

Dokler smo govorili o nadnaravnem svetu, so se nam pivski prijatelji le posmehovali. Bolj zaskrbljeni pa so postali, ko smo začeli govoriti o iskanju Boga.

»Ali ne mislite, da ste šli malo predaleč v tej stvari, fantje?« so nas občasno spraševali. Nekaj jih je celo previdno predlagalo kateremu od kolegov, ko so na samem govorili z njim, da bi Johnny morda potreboval zdravnika.

Ko sem v knjigi iz knjižnice prebral o skupini mistikov, globoko duhovnih nomadov, ki so živeli v odmaknjenih gorah v Iranu in izvajali starodavne rituale v druženju s svojimi bogovi, sem vedel, da sem našel pot, po kateri je treba kreniti. Še ostale sem seznanil s temi guruji na konjih in rekel: »To so ti ljudje. To so tisti, ki nam lahko pomagajo najti Boga. Moramo jih poiskati.«

Ko smo zbrali svoje majhne prihranke, nam je postalo jasno, da nimamo dovolj denarja, da bi si lahko privoščili takšno potovanje. Toda strah pred prihodnostjo me je gnal v akcijo. Moral sem raziskati ta megleni svet duhovnih stvari, vendar sem se bal to početi sam. Zato sem navdušil in prepričal ostale, da se priključijo. Zaradi svoje obupne želje, da najdem smisel življenja, sem prevzel vlogo vodje in začel razmišljati, kako bi prišli do Srednjega Vzhoda. Po nekaj neprespanih nočeh mi je uspelo in sklical sem vojni koncil, da predstavim načrt.

Povedal sem, da potrebujemo nekaj denarja za začetek, zato mora vsak od nas s prevaro priti do lahkega denarja. Vedel sem, da nam to ne bi smelo delati težav, ker sem nekaj takšnih tatvin že izvedel. Z denarjem, ki bi ga dobili, bi potem kupili kombi in odpotovali preko celine. Če bi nam med potjo zmanjkalo denarja, nam štirim ne bi bilo težko najti žrtve, ki bi pokrila primanjkljaj.

Alan, Mac in Gary so prikimali v znak strinjanja: »Dobro se sliši, John, toda kje bomo vse to izvedli?«

Nisem se obotavljal z odgovorom, čeprav nisem vedel, kaj bo priletelo iz mojih ust, ko jih bom odprl: »Amsterdam. Šli bomo v Amsterdam in tam začeli.«

Takoj ko sem to rekel, se mi je zdelo pravilno, čeprav nisem vedel zakaj. V Amsterdamu sem bil samo enkrat, pa še takrat sem komaj čakal, da ga zapustim.

Bilo je v prvih tednih mojega iskanja »stvari«, s katerimi me je seznanil Harvey. Toliko sem že slišal o Amsterdamu. Bil je kot izvir pretoka droge, ki se je vil preko Evrope do Srednjega vzhoda in naprej. Na ulicah so povsem odkrito prodajali vse vrste mamil. Nekateri bari so celo imeli na oknih znak marihuane lista, za šankom pa so marihuano prodajali v vrečkah ali zamešano v pecivu. Rekli so mi, da enostavno moram to

sam doživeti, ker je tako svobodno in lahko, tako sproščeno, tako čudovito.

S polnimi žepi dobička iz Crazy Horse Saloona sem prispel na glavno mestno postajo. Toda skoraj takoj, ko sem se iz velike železniške postaje podal proti mestu, me je ohromil občutek strahu. Vsepovsod okrog mene je bilo polno nasmejanih zadrogiranih obrazov; skupinice mladih v kavbojkah so se okoli kitar zbirale po ulicah; grafiti so klicali »ljubezni, ne vojne« – toda počutil sem se skrajno neprijetno.

Hitro sem se sprehodil po mestu in potem odšel v enega od večjih parkov, ki obkrožajo center. Čeprav sem imel dovolj denarja za sobo v najbolj sijočih amsterdamskih hotelih, sem bil preveč prestrašen, da bi šel tja. Raje sem se zvil na klopi v parku in preživel noč v nemirnem spancu, naslednje jutro pa sem se odpravil na prvi vlak iz mesta.

Spomini tega neprijetnega obiska so se mi vrnili, vendar sem iz nekega neizrazljivega razloga vedel, da moramo svoje iskanje Boga začeti v Amsterdamu.

Doma smo se nerodno poslovili, ko sem jih prišel obiskat in jim na hitro razložil, da smo se s prijatelji odločili, da gremo za nekaj časa na potovanje. Malo sem jim povedal tudi o svojem zanimanju za nadnaravno, a jih ni preveč zanimalo. Ko sem odhajal, je Trish rekla mami: »Mislim, da Johnnija ne bom več videla.«

Na nenavaden način je imela prav.

Ko sem na letališču East Midlands srečal Alana, Maca in Garyja in smo se vkrcali na letalo, smo bili polni energije ob misli, da se je naše romanje začelo. »Amsterdam, prihajamo,« sem si mislil, ko nas je pospešek letala pri vzletu pritisnil na sedeže.

Nisem se zavedal, kakšno razpotje bo Amsterdam zame.

9. UJET NA RAZPOTJU

Zavetišče je bilo kot nekakšen križ med vojaškimi barakami in bolnišnico. V tej trinadstropni zgradbi v eni od stranskih ulic precej neprijazne četrti centra Amsterdama je vladala čistoča, urejenost in rutina. Živahna prijaznost teh prostorov nas je hkrati privlačila in odbijala, ko smo v sobi odložili svoje potovalne torbe poleg pogradov. Sem so nas pripeljali nasveti ljudi, ki smo jih na ulicah spraševali za najugodnejše prenočišče. »Zavetišče je najčistejše in najcenejše v mestu,« so nam vsi govorili. Tako smo vijugali po ozkih tlakovanih ulicah in obokanih mostovih nad tridelnimi kanali, dokler nismo našli zgradbe, na kateri je majhen znak ob vratih naznanjal, da je to Krščanski mladinski hotel.

Že ta kratek sprehod od glavne postaje, kamor nas je pripeljal letališki avtobus, nas je povedel v osrčje amsterdamskega uličnega življenja. Na poti smo srečevali množice mladih, ki so se s svojimi svetlimi oblekami in torbami premikali kot reka barv. Opazili smo tudi tiste na robu ulice, ki so bili videti kot smeti, naplavljenе na obalo. Odvisnost od heroína je kričala iz njihovih temno sivih kolobarjev okoli oči, shujšanih teles in zanemarjenih oblačil.

Heroína se tudi v svojih najbolj obupnih dneh nisem dotaknil, ker me je strašila njegova uničevalnost. Ko sem hodil mimo izgubljenih mladoletnikov, ki so ležali ali čepeli ob zidovih vsakih nekaj metrov, so mi bili kot grožnja, kje lahko končam, če se naše romanje ne posreči. Ta misel me je prestrašila, zato sem močnejše zgrabil potovalko, pospešil korak in spodbudil ostale tri.

Mimo množic, preprodajalcev in uporabnikov mamil smo prišli do središča mestne četrti »Rdeča luč«, ki je znana po vsem svetu po tem, da je v njej vse dovoljeno. V Amsterdamu dobiš za vsakogar vse. »Zadovoljiš lahko kakršnakoli seksualna nagnjenja, če plačaš ali pa opazuješ druge.« Hodili smo po ulicah ob kanalu, kjer so na majhnih rdeče osvetljenih oknih sedele prostitutke. Pomankljivo oblečene ali gole so vabile mimoidoče moške, da vstopijo, nato pa so spustile zaveso in obrnile znak na vratih.

Včasih bi bil ta odkrit in pogumen prikaz svobode zame težka preizkušnja. Odzval bi se kot mali deček, ki so ga spustili v slaščičarno. Toda zdaj je bil v mojih mislih samo naš cilj: moramo najti Boga! Zato sem le tu in tam malo obrnil glavo in radovedno pogledal, kaj se dogaja okoli nas, ko smo s hitrimi koraki sledili navodilom, ki smo jih dobili o poti do Zavetišča.

V prvem nadstropju Zavetišča so nas povedli v veliko spalnico, polno pogradov v dveh vrstah, dovolj za nastanitev približno štiridesetih ljudi. Izbrali smo si postelje, preverili žimnice, vzeli odeje in zaklenili svoje imetje v omarice na drugi strani sobe. Nato smo raziskali druge dele stavbe in opazili lesena tla in zidove iz zelene opeke, okrašene s plakati in slikami o miru in ljubezni. Tu je bilo dosti mladih popotnikov, vendar je vladalo skoraj nenaravno tiho vzdušje, podobno tistemu iz čitalnice v knjižnici.

Dobro smo se naspali in se sestali pri zajtrku. Stole smo premaknili bliže drug drugemu in se s komolci na mizi nagnili nad vročo kavo. Še enkrat smo tiho pregledali načrt in od časa do časa pogledali čez rame, da se prepričamo, da nihče ne prisluškuje.

Ključ je bil v preprostosti. To je umetnost dobre goljufije. Manj, kot je zgodba zapletena, manj verjetno je, da te bodo ljudje preverjali. To so dokazovali moji prejšnji kriminalni podvigi; enega od njih sem uspešno izvedel v Angliji. Z vlakom sem potoval proti Londonu in po prihodu v Euston sem se pretvarjal, da sem izgubil vso prtljago. Ko sem se vrnil v Nottingham z na mestni policiji prijavljenim »zločinom«, sem zahteval odškodnino pri zavarovalnici, kjer sem zavaroval svojo prtljago, obleko in drag kasetofon za čas počitnic. Imel sem dober izkupiček, saj nobena od teh stvari ni obstajala.

Tako tatvino smo nameravali izvesti tudi za financiranje našega potovanja na Vzhod. V Nottinghamu smo plačali počitniško zavarovanje, vendar vsak pri svoji zavarovalnici, da ne bi bili sumljivi. Iz Amsterdama smo nameravali odpotovati v štiri različne smeri – Alan v Belgijo, Gary v Nemčijo, Mac v Francijo – in vsak na svojem koncu prijaviti krajo prtljage. Potem bi se skupaj dobili v Amsterdamu, pobrali denar in odpotovali.

Zaradi želje, da pokažem ostalim, kako preprosto je to storiti, sem se odločil, da grem prvi. Priganjal pa me je tudi nemir in neprestan občutek teže, ki sem ga čutil v Amsterdamu. Zato sem takoj po zajtrku odšel iz Zavetišča nazaj na glavno železniško postajo, kjer je bila množica mladih, ki so po skupinah sedeli, ležali, govorili in kadili. Iz kitar in kasetofonov je zvenela rock glasba in v hladnem januarskem zraku sem lahko prepoznal vonj po marihuani.

Vstopil sem na postajo, kjer so se v podhodu, ki je povezoval različne perone, nizale trgovine. Našel sem prazno fotografsko kabino in vstopil. Vložil sem kovance, se usedel in hladno gledal v zrcalni ekran, da je naprava blisknila vame.

Ko so bile slike gotove, sem odmaknil zaveso, stopil ven in navidez zgroženo dvignil roke. »Moje torbe, izginile so! Nekdo je ukradel moje torbe!« sem kričal. Ves iz sebe sem začel gledati naokoli, teči po postaji in povsod iskati svoje izmišljene torbe. Popotniki so se zaustavljali in me začudeno gledali, ko sem tekal naokoli in vpil: »Pomagajte mi, prosim. Nekdo je ukradel moje stvari!«

Gotovo sem izvedel prepričljivo predstavo. Opazil sem policaja in mu z lažnim obupom na obrazu pritekel nasproti. »Moje torbe so izginile. Odložil sem jih pred fotografsko kabino in izginile so, medtem ko sem se slikal!« sem mu glasno potožil.

Skomignil je z rameni, kot da bi šlo za nekaj samoumevnega. »Kaj drugega pa bi lahko pričakoval v Amsterdamu?« je odgovoril. Presrečen sem bil, da je sprejel mojo zgodbo. Usmeril me je do najbližje policijske postaje, kjer sem spet odigral svojo zgodbo in se trudil prikazati nekoga, ki je obupan in pretresen zaradi izgube vsega svojega imetja.

Ko sem skrbno prijavil »krajo«, sem se vrnil na železniško postajo. Poklical sem zavarovalnico v Nottinghamu in svojemu glasu previdno dodal ton panike, ko sem jim opisoval, kako je ta kraja preprečila moj izlet v Španijo. Pričakoval sem sporočilo, da je ček na poti, namesto tega pa so mi povedali, naj vse to prijavim v njihovi podružnici v Amsterdamu.

Za trenutek se je moj načrt zamajal ob misli, da so me morda dobili pri goljufiji. Vendar me je takoj zatem preplavila nezau-

stavljava želja, da začnemo svoje duhovno iskanje, zato sem se odpravil na naslov, ki sem ga dobil preko telefona. V enem od privlačnih turističnih predelov ob kanalu je stala urejena staromodna nizozemska hiša. Takoj ko sem vstopil skozi vrata, sem začutil, da moja obrabljena modra srajca, debel puli, dolgi lasje in brki niso dajali ravno primerne videza.

Moj strah je bil potrjen, ko je uradnik že tretjič preletel mojo prijavo in rekel: »Počakajte samo nekaj minut, prosim.« Pustil me je sedeti v sprejemni sobi in odšel v drugo pisarno. Bal sem se, da je odkril mojo laž in šel zato poklicat policijo.

Malo kasneje se je vrnil z drugim človekom. Oddahnil sem si, ker ni nosil uniforme, in se ponovno vznemiril, ko se je predstavil za preiskovalca odškodninskih zahtev. Nekako moram spraviti to do konca, sem si mislil. Še enkrat sem počasi in previdno opisal svojo zgodbo in se trudil, da ne bi spremenil česa in se tako ujel v past. Uro in četrta sta mi zastavljala vedno nova vprašanja, sam pa sem poskusil izgledati karseda umirjen in nedolžen.

Končno sta poklicala še mojo mamo, da preverita mojo zgodbo. Lahko bi jo poljubil! Ni vedela dovolj, zato je le potrdila, kar sem jima že povedal. Odgovorila je, da je njen sin odpotoval po Evropi in da ima nekaj prijateljev v Španiji, ki jih bo morda obiskal. Preiskovalec je odložil slušalko in se z nasmehom obrnil k meni.

»Torej, gospod Goodfellow, žal mi je, da smo vas zadrževali tako dolgo. Vse je na svojem mestu.« Pripravil je ček, mi ga izročil in v opravičilo dejal: »Veste, danes se ne da biti preveč previden.«

V znak, da sprejemam njegovo pripombo, sem zamahnil z roko in dejal: »Že v redu. Popolnoma vas razumem. Prepričati se morate, kadar gre za take reči.«

Ko sem prišel ven, sem se moral upreti želji, da bi ček kar poljubil. Vtaknil sem ga v notranji žep in odšel v Zavetišče, da poročam o uspešnem zaključku prvega dela štiridelne goljufije.

To jih je ohrabilo in naslednje jutro so Alan, Gary in Mac z vlakom odšli vsak v svoje tuje mesto, da uprizorijo tatvino, jo prijavijo in se vrnejo v Amsterdam. Čakal sem jih z naraščajočo nepotrpežljivostjo in neugodjem. V Amsterdamu je bilo nekaj, kar

mi je lezlo pod kožo. Slutil sem, da se bo kmalu zgodilo nekaj grozno pomembnega ali pomembno groznega.

Še huje je bilo, ko je postalo jasno, da ostale tri zvijače ne bodo šle tako gladko. Njihove zavarovalnice niso imele oddelkov v tujini, čekov s tako veliko vsoto pa jim niso hoteli poslati po pošti, dokler ne opravijo vseh administrativnih postopkov. Vsaj teden dni bo preteklo, preden bodo poslali čeke v Amsterdam.

Vdali smo se čakanju. Dolge ure smo preživljali na sprehodih po ulicah, ob pivu v majhnih temnih »rjavih barih« vzdolž ulic s kanali in ob drogi, ki smo jo kupili od nekaterih mladih popotnikov. Tak način življenja je bil drag in vedno bolj sem bil zaskrbljen in napet, ko sem videl, kako hitro zapravljamo denar, ki sem ga pridobil.

Ko smo se neko noč spuščali po stopnicah v Zavetišču, da zunaj prebijemo nekaj ur pred spanjem, so moje oči ujele majhen oglas na steni recepcije: »Brezplačna glasba na Barki!«

Odločili smo se, da gremo in raziščemo ponudbo.

Reka Ij, ki ločuje severni del Amsterdama od južnega in se izliva v Severno morje, udarja ob stene пристanišča pri železniški postaji. Voda celo zveni hladno, ko se to ledeno črno zimsko noč zaletava v rečni breg, ob katerem hodimo.

Barka je sestavljena iz dveh starih bivalnih ladij. Zasidrana je na koncu vrste plavajočih domov, najbolj oddaljena od postaje. Te ladje čepijo v vodi le malo nad gladino in dajejo odbijajoč videz. Toda ko se približamo, zaslišimo tople in prijetne glasove.

Na vratih je mož z dolgimi belimi lasmi, razdeljenimi po sredini, in z velikim nasmehom sredi prav tako snežno bele brade. Sežemo v žepe, kot da bi hoteli plačati vstopnino, pa se nam še bolj široko nasmehne in nas povabi noter: »Že v redu, zastonj je. Dobrodošli na Barki!«

Sklonimo glave in vstopimo v glavno sobo na ladji. S konca sobe, ki je dolga kakšnih deset metrov, prihaja večina hrupa: rock'n'roll skupina igra sodobno glasbo. Okrog nizkih miz sedi okoli štirideset mladih popotniških obrazov. Z mislimi preiščem sobo in takoj opazim, kaj manjka, da bi bilo vse skupaj bolj normalno. Niti ene steklenice piva ne najdem. Vidim tudi, da se le na nekaj mestih v zrak dviga cigaretni dim, pa še ta me ne zbode v

nos, kot se to zgodi pri drogi. Zmeden sem, ker so stvari drugačne, kot sem jih bil vaje.

Ko pripeljem svoje prijatelje v sobo, se mi približa dekle. Manjša, svetlolasa, s svežim obrazom in nasmehom, ki se ujema z nasmehom človeka na vratih. Toda njene oči mi odvzamejo pogum. Velike in modre gledajo naravnost vame, prav v moje srce, ko me prijazno pogleda. Počutim se tako neprijetno, kot da bi lahko videla vse, kar sem kdaj storil. Nehote povestim pogled, ko reče: »Živijo!«

V primerjavi z menoj je videti majhna in občutljiva, vendar sem jaz tisti, ki je preplašen ob srečanju. Za nekaj trenutkov zavladava čudna tišina in vsi stari občutki negotovosti in strahu spet oživijo.

Predstavi se kot Sherry in pove, da živi tukaj na ladjah v krščanski skupnosti z drugimi ljudmi iz deset ali več različnih držav. Lahko slišim besede, vendar jih nekako ne zaznam. Letijo nekje nad mojo glavo.

»Ja, to je super ... Hm, kje je pivo?«

»Oh, takih stvari tukaj ne počenjamo,« mi preprosto odvrne. »Ni se nam treba več opijati.«

Še en žarek upanja: »No, kaj pa tablete? Katere imate?«

Nežno se nasmehne in reče: »Ne, ne razumeš. Vidiš, mi smo kristjani ...« In začne mi razlagati, kako ona in njeni prijatelji zdaj pripadajo Jezusu.

Nenadoma me prevzame strašen občutek dušenja. Ne vem, o čem govori, vem le, da moram zdaj, ta trenutek ven, da ne umrem. Skoraj čutim debele, močne prste, ki me tiščijo okoli vratu. Moram ven iz tega čudnega in nenavadnega prostora in stran od te čudne, mirne, a močne mlade ženske. Obrnem se nazaj do svojih prijateljev, ki stojijo nekaj korakov za mano in si med mojim srečanjem s Sherry ogledujejo sobo. Na srečo ne opazijo moje vznemirjenosti in občutkov strahu in ranljivosti.

»Fantje, tu ni niti droge niti piva. Ničesar za nas. Poiščimo si nekaj drugega,« jim rečem. Obrnemo se in odidemo ven, nazaj na trdna tla.

Paradiso je bil pravo zavetje v primerjavi z Barko. Bil je poln zadetih ljudi, gostega dima, piva, tablet in preglasne acid rock

glasbe. Dobili smo mizo in se ga napili. Želel sem sprati neugodne občutke iz našega kratkega obiska ladijskih domov.

Nekaj ur kasneje smo popadali po tleh in pustili, da nas preplavlja glasba, kakor valovi, ki zalivajo obalo. Spomnil sem se tiste noči v Kanadi, ko mi je pred očmi zdrvelo celo moje življenje. Spet sem pomislil, da mora biti konec zelo blizu.

V Zavetišče smo se vrnili zelo pozno in vznemirili oskrbnika, ker je moral vstati iz postelje. Neslavni Paradiso, razvpit po vsej Evropi, me je pomiril le za nekaj ur. Ko sem se zjutraj zbudil, je name bolj kot kdajkoli prej pritiskal občutek grozečega pogubljenja.

Nisem več mogel čakati. Povedal sem ostalim, da moramo še ta dan nekaj storiti. Po telefonu smo pritisnili na zavarovalnice, naj čim hitreje pošljejo denar. Mac je poznal nekoga, ki je živel v majhnem mestu nedaleč stran. Tam bi lahko ostali, dokler denar končno ne prispe. Vsaka ideja je bila dobra, le da čim prej zapustimo to zoprno mesto!

Ravnokar sem stopil iz telefonske kabine na postaji, potem ko sem se dogovoril za novo nastanitev. Ko smo se sklonili, da dvignemo potovalke in gremo na avtobus, smo zaslišali: »Živijo! Se me spomnite? Jaz sem Sherry. Sinoči smo se srečali na Barki. Se spomnite?«

Obrnil sem se in jo zagledal. Nasmeh je imela še vedno tako širok, niti malo ni bila videti užaljena, ker sem prejšnjo noč nespoštljivo prekinil najin razgovor, ko sem se obrnil in sredi njenega stavka odkorakal stran. »Videti je, da odhajate. Kaj ste počeli tukaj, fantje?«

Nezainteresirano sem dal nekakšen polovičen odgovor, vendar to Sherry ni vzelo poguma. Živahno nam je povedala, da je na Barki pozabila denarnico in nas je zagledala, ko se je vračala tja ponjo. »Morate mi dovoliti, da vam vsem kupim vsaj hamburger in kavo, preden odidete iz Amsterdama.«

Še preden smo se zavedli, smo ji s potovalkami sledili do mestnega boljšjega trga, kjer se nas je v precej polni kavarni vseh pet stisnilo okrog majhne mize. Nismo govorili, toda vsi smo bili podobno presenečeni zaradi Sherryjine živahne topline in odprtosti. Poleg tega zaradi pomanjkanja denarja nismo mogli zavrniti

ponudbe za brezplačen obrok. Ko sem ugriznil v hamburger, nisem mogel kaj, da ne bi razmišljal o njeni samozavesti, da si je upala hoditi s štirimi takimi grobijani, kot smo bili mi. Zavidal sem ji njen mir.

Ko nam je povedala še malo več o tem, kaj dela v mestu, nas je ponovno vprašala: »Kaj vas je torej prineslo sem?«

Nekaj minut smo vsi tiho žvečili. Končno sem se odločil, da ji kar naravnost povem. Pogoltnil sem. »Torej, Sherry, potujemo na Vzhod. Odšli smo na pot, da najdemo Boga.«

Smeha, ki sem ga napol pričakoval, ni bilo. Namesto tega je pokazala iskreno zanimanje. Razložil sem ji več o naših doživetjih in razgovorih, drugi trije pa so sem in tja še kaj dodali. Pripekljali smo jo prav do zaključka: »... in tako smo se znašli na romanju, da odkrijemo Boga.«

Sherry je bila prva oseba, s katero smo se pogovarjali, ki nas ni zavrnila kot čudakov. Zares je bilo videti, da nas razume. V naslednjih dveh urah smo popili še nekaj skodelic kave, medtem ko nam je Sherry govorila o svojem iskanju Boga, resnice in smisla, in kako se je vse izpolnilo, ko je našla »Gospoda«.

Vse moje navdušenje nad tem, da govori v nam sorodnem duhu, je izhlapelo, ko nam je razložila, da je kristjanka, Jezusova učenka; da je on Bog in da ga ljubi. Kako žalostno, sem si mislil. Nasedla je vsem tem pravljam in neumnostim, ki sem jih pustil zaklenjene v cerkvi sv. Patricka.

Po nekaj skodelicah kave je rekla, da mora oditi, vendar nas vabi na večerjo na Barko, če bomo prosti. Rekla je, da bi jo veselilo, če bi se še pogovarjali.

Z očmi smo ji sledili, ko nam je prijateljsko pomahala v slovo in odšla. Mislim, da smo se vsi na nek način zaljubili vanjo. Naenkrat smo se začeli pogovarjati o tem neverjetnem dekletu. Resnično se je zanimala za nas, prepoznala je naše notranje hrepenenje, ni se nam posmehovala in ni se nas bala, ampak nas je sprejela takšne, kot smo bili – čeprav je bila žalostno zaslepljena glede Boga. Kaj jo je naredilo takšno?

Nihče od nas ni znal odgovoriti na to, vendar smo vedeli dvoje: ne gremo še iz Amsterdama in zmenek imamo na Barki.

10. PRIHOD DOMOV

Popoldne nam kar ni hotelo miniti dovolj hitro. Razmišljali smo, zakaj si je to prijetno, nedolžno dekle vzelo čas, da se spoprijatelji z nami. Le za kaj gre? Odločili smo se, da se ne bomo dotaknili ne alkohola ne drog, da ne bi razočarali Sherry, ko bi se prikazali z možgani v vesolju in visokoletečimi nasmehi.

Kljub navdušenju, ker se je poistovetila z našo notranjo lakoto, sem ostal previden. Čeprav sem verjel, da ima nek odgovor zame, se nisem čutil sposobnega, da bi ga lahko sprejel. Bal sem se, da bi kaj takega razkrilo mojo notranjost in me naredilo ranljivega in slabotnega v očeh ostalih. Zato sem se, ko smo prispeli do Barke, trudil igrati običajno nezanimanje. Pri tem sem bil približno tako uspešen kot lisica, ki se ji ponuja kokoš. Če človek na vratih, isti bradati mož kot prejšnjo noč, ni prepoznal moje maske, je to dobro prikril. Spet se nam je le na široko nasmehnil in nas povabil noter.

Sherry je bila nasmejana in zadovoljna, da nas vidi. Vodila nas je do druge ladje, ki je bila pritrjena k prvi. Stopili smo naprej in navzdol v veliko kuhinjo, kjer se je skupina dolgolasih kuharjev sukala okoli štedilnika, polnega ponev in loncev. Dobro je dišalo. Od tam nas je Sherry vodila v glavno jedilnico, kjer je stala velika miza, okoli katere je bilo prostora za približno štirideset ljudi.

»Tukaj bomo jedli,« nam je povedala in nas vodila do stolov. »Na tej ladji živimo. Spodaj so spalnice, sem pa povabimo ljudi, da se družijo z nami.« Nerodno smo sedeli, malce živčni zaradi vseh drugih nepoznanih obrazov okoli nas. Sherry nam je predstavila mladeniča, ki je sedel poleg nas: »To je Peter Gruschka. Tudi on živi na Barki.«

Smeh in pogovor sta utihnila in sledil sem pogledu ostalih proti koncu mize. Nisem mogel povsem verjeti svojim očem. Tam je stal največji človek, kar sem jih kdaj videl. S širokim nasmehom se je razgledoval po sobi. Mislim, da je presegal dva metra, nizek ladijski strop pa ga je naredil še večjega. Zdelo se mi je, da

se lahko udari v glavo, če prehitro vstane. Prav tako presenečen sem bil zaradi njegove obleke. Bila je bela od nog do glave, srajca in hlače so bile narejene v ohlapnem indijanskem slogu. Z dolgi-mi svetlimi lasmi do ramen, brado, brki in usnjenimi sandali me je spominjal na ogromno sliko Jezusa, ki je visela pri nas doma.

»To je Floyd McClung. On vodi to skupnost,« mi je prišepnila Sherry, ko je visoki mož začel govoriti. Vsem je izrazil dobrodošlico na Barki in prosil ljudi, naj predstavijo svoje goste. Opazil sem, da nismo bili edini tujci. Nerodno mi je bilo, ko je Sherry vstala, nas predstavila in povedala, kako smo se srečali. Hotel sem tiho zlesti pod mizo, da me ne bi nihče videl, toda ko sem pogledal naokoli, sem opazil le obraze, ki so nas pozdravljali z nasmehom na ustnicah.

»Dobro, zahvalimo se,« je dejal Floyd in sklonil svojo glavo. Ozrl sem se naokoli in videl, da so mu vsi sledili, zato sem še sam sklonil glavo. Kasneje sem ugotovil, da je molil nad hrano. To je bilo zame prvič, da se nisem takoj zakopal v krožnik, in spraševal sem se, zakaj čakamo. Floyd je molil kratko in preprosto, potem pa je sedel in prinesli so hrano. Kmalu se je ozračje spet napolnilo s pogovori in smehom. Spomnil sem se, da ljudje tam, kjer sem vsa leta hodil v cerkev, po molitvi niso bili nikoli tako sproščeni.

Večerja je bila dobra in brezplačna, zato smo se je veselo lotili. Ker sem bil osredotočen na hrano, sem se lahko izognil dolgim odgovorom na vprašanja ljudi okrog mene. Nenadoma pa se je v meni dvignil stari občutek paranoje in negotovosti. Obupno sem si želel, da bi vzel nekaj spida ali spil nekaj steklenic piva, preden sem prišel sem. To bi mi dalo vsaj toliko poguma, da zdržim ta obisk.

Bil sem prestrašen kot majhen deček v novi šoli, hkrati pa sem opazil, kako samozavestna in umirjena je bila Sherry poleg mene. To nasprotje me je močno zadelo. Na eni strani jaz, človek, utrujen od življenja, ki je videl in izkusil vse, a nezmožen izmomljati več kot besedico ali dve – na drugi strani pa naivna mlada deklica, polna zaupanja in miru. Kaj je imela, česar jaz nisem imel?

Proti koncu večerje mi je bilo vedno bolj neudobno in obupno sem si zaželel cigareto. Že dolgo časa je minilo, odkar nisem prižgal, in nestrpno sem segel v žep po svojo škatlico. Vendar je tam

tudi ostala, ker nisem opazil nikogar, ki bi kadil, pa tudi pepelnikov ni bilo. Pomiril sem se z mislijo, da bomo kmalu zunaj.

Tedaj pa so si ljudje okrog mize začeli podajati knjige. Sherry mi je dala eno in na rjavih platnicah je pisalo »Nova zaveza«. Visoki mož je spet vstal in začel brati iz enega od evangelijev. Sherry mi je poiskala pravo stran. Poslušal sem in radovedno sledil besedam v knjigi. Nič nisem razumel. Potem je kratko spregovoril o odlomku, ki smo ga pravkar prebrali. Spraševal sem se, kje je lahko našel vse to, o čemer govori, v teh nekaj stavkih. Sem morda gledal napačno stran ali kaj takega?

Še preden sem se zavedel, je večina mladih okrog mize začela peti. Videti je bilo, da vsi znajo besedilo na pamet – govorilo je o Božji ljubezni. Z nasmehom so gledali okoli sebe in peli. Nisem vedel, ali naj se smejem ali naj se v zadregi skrijem, zato sem gledal v mizo. Globoko sem si oddahnil, ko so končali.

Vsak je imel svoje dolžnosti, a bilo je videti, da ni nikomur težko. Pobrli so krožnike in kozarce, obrisali mizo in stole, pomili in pospravili posodo. Čiščenje je bilo izvedeno živahno in organizirano. Medtem sta nas Sherry in Peter privedla do velikih starih foteljev, v katerih smo se udobno namestili in gledali drug drugega. Še nekaj minut sta nam govorila o »Gospodu«. To ime se je neprestano ponavljalo v pogovorih pri večerji. Prikimavali smo in zadržano odgovarjali. Sprostili smo se šele, ko je malo kasneje prišla priložnost, da se zahvalimo. Res je bil že čas, da se vrnemo v Zavetišče.

Zunaj v pristanišču smo globoko povlekli zelo potreben tobak in zasuli drug drugega z vprašanji. Kaj smo naredili iz vsega tega? Ste videli tega visokega tipa v beli obleki? Kaj pomeni vse to govorjenje o krščanstvu? Vsi kristjani, ki smo jih poznali do sedaj, so bili hinavci. Ali je morda le nekaj v njihovi razlagi Boga in njegove ljubezni do sveta? Kako lahko ti ljudje tako enotno živijo skupaj, čeprav verjamejo v Jezusa? Je mogoče, da iščemo to? Pozno v noč smo razglabljali. Kljub našim pričakovanjem nam tokrat pijača in mamila niso pomagala kaj bolj razjasniti stvari.

Vsem čudnim stvarem na Barki navkljub sem čutil, da je v tistem ozračju nekaj, brez česar ne morem živeti. Zato smo hitro sprejeli njihovo povabilo, da se še vrnemo. Prišli smo naslednji

večer in nato vsak večer v naslednjem tednu. Tam smo vedno srečali prijateljsko razpoložene in nasmejane ljudi. Še vedno se je vračal občutek ranljivosti, pa tudi obljuba nečesa fantastičnega. To je bila skrivnostna mešanica nečesa, ob čemer nisem mogel zdržati, a brez česar tudi nisem mogel.

Končno sem prišel do sklepa, da uživajo neko vrsto mamil. Morda ima veliki vodja neke vrste super drogo, ki jo skriva nekje pod krovom. Peter je bil vedno zelo prijateljski ob našem prihodu, zato sem se nekega večera opogumil in ga vprašal.

»Povej mi vendar, kaj jemljete? Na kakšni drogi ste?«

Pogledal me je in se široko nasmehnil. Potrepljal me je po rami in s prisrčnim smehom odvrnil: »Mi smo na Jezusu, bi rekel. To je vse!«

Nisem bil prepričan, da sem ga popolnoma razumel, toda verjel sem mu. Imel sem močan občutek, da mi govori resnico, kar koli že to pomeni.

Med našimi obiski so se Sherry in njeni prijatelji z nami še naprej pogovarjali o Bogu in svetu ter o naših predstavah, za kaj gre v življenju. Veselili smo se teh razgovorov, ker smo upali, da bomo dobili nove odgovore v svojem raziskovanju. Še bolj pa nas je privlačil ta nerazumljiv občutek, da smo dobrodošli. Ti ljudje so bili iskreni. Dobro je, kadar kdo skrbi zate.

Ta občutek istovetnosti je povzročil, da smo kar poskočili od veselja, ko so nas povabili, da bi živeli na Barki kot del skupnosti. To nas je navdušilo celo bolj kot možnost nadaljnjih pogovorov o Bogu. Privlačno je biti del skupine, v kateri ljudje res skrbijo drug za drugega. Torej bomo še nekaj časa na Barki, preden končno odpotujemo do gurujev na Vzhod.

Vendar nas je v Nottinghamu čakala še ena obveznost. Zavarovalnica je bila mojim trem prijateljem pripravljena plačati le pod pogojem, da se osebno oglasijo v Angliji, moja zavarovalnica pa je postavila podoben pogoj, če sem hotel dobiti še zadnjo tretjino zneska. Odločili smo se, da bomo tvegali in odšli domov za nekaj dni, da dokončamo svojo goljufijo.

Toda nismo se mogli otresti posebnega vtisa, ki so ga na nas naredili ljudje iz Barke. Doma smo Sarah in Jenny pripovedovali o teh presenetljivih ljudeh, ki smo jih srečali in ki so nas povabili,

da živimo skupaj z njimi. Tudi sami sta želeli priti, vendar smo rekli, da bi bilo bolje, če se najprej dogovorimo z njimi. Obljubili smo, da ju bomo poklicali iz Amsterdama takoj, ko bo vse urejeno.

Ko sem hotel dvigniti zadnji del denarja, me je spet čakal dolg razgovor s preiskovalnim inšpektorjem. Izročili so mi ček s preostalo vsoto, potem pa me prosili, naj se vrnem naslednji dan, da opravim še nekaj formalnosti. Zaznal sem, da so odkrili prevaro in da me bo naslednje jutro verjetno tam čakala policija, da me aretira in odpelje v zapor. V paniki sem napolnil kovček, poklical ostale tri in jim povedal, da bom zgodaj zjutraj odpotoval v Amsterdam.

Ko je letalo pristajalo na letališču Schipol, me je preplavila močna slutnja, ki me je s strahom prikovala na sedež: »Umrli bom v tem nizozemskem mestu!« Hladna polt me je oblivala, ko sem prvič po svojem otroštvu poskusil moliti. Po spominu sem iskal besede očenaša, vendar sem ugotovil, da ne vem niti kaj bi rekel niti komu. Ko sem se boril z občutki zavrženosti in izgubljenosti, so se kolesa letala nežno dotaknila tal in prispeli smo.

V Amsterdamu se je moje navdušenje spremenilo v zaskrbljenost. Kaj, če so se premislili in me ne bodo spustili medse? Nekaj ur sem se sprehajal ob kanalih in po ozkih stranskih ulicah, preden sem končno zbral pogum in potrkal na velika, široka vrata Barke.

Odprla so se v še en velik nasmeh: »Hej, John Goodfellow, kajne? Dobrodošel! Vstopi!«

Nekaj dni kasneje so prišli še Alan, Gary in Mac s svojimi izplačili in podobnimi občutki, da so bili sumljivi. Vendar smo vedeli, da nas policija v teh starih bivalnih ladjah ne more najti, sicer pa se bomo z rabljenim kombijem tako kmalu odpravili na pot. Nikoli nas ne bodo ujeli.

Na Barki smo bili sprejeti kot gostje. Okoli dvanajst nas je bilo novih, povabljenih, da nekaj časa živimo z njimi. Tisti, ki so stalno živeli na ladji, so nam opisali urnik, v katerega naj bi se vključili. Skupni zajtrk se je začel ob pol osmih, sledilo je nekaj ur dela na ladji: pomivanje, popraviljanje, vzdrževanje, pomoč v kuhinji. Sredi dopoldneva smo se vsi dobili v glavni sobi, kjer smo preživ-

ljali tako imenovani družinski čas, ki je trajal kakšno uro. Najprej so zapeli nekaj pesmi in molili, potem pa je Floyd McClung iz Svetega pisma razlagal, kaj pomeni živeti kot kristjan.

Postopoma mi je postajal ta čas vedno manj neudoben in čudaki. Čeprav nisem zares razumel, za kaj gre, sem rad ploskal in se poskušal priključiti petju, kadar sem si pesem zaradi ponavljanja zapomnil. Pogovor o veri se mi je zdel malce oddaljen, vendar sem ga lahko prenašal, ker je bilo vse skupaj del nečesa mnogo širšega in globljega – nečesa vznemirljivega, topline srca, občutka pripadnosti in namena, ki je prihajal iz vsakega člana skupine. Zdelo se mi je, da je to občutila večina ljudi okoli mene. Čeprav sam tega nisem čutil, sem vedel, da obstaja, in vedel sem, da tudi jaz hočem to! Včasih sem z ostalimi tremi zvečer skočil ven na kakšno pivo. Nihče od nas tega ni mogel pojasniti, vendar smo se strinjali, da je tu resnično upanje, ki je prvič, odkar smo se lahko spomnili, začelo utripati v naših srcih.

S prekrižanimi nogami sedim na tleh v našem družinskem času in sem sproščen ob znanem ritmu preproste, a slikovite pesmi. Pogledam naokoli in začnem razmišljati, kako obrazi ljudi izžarevajo njen pomen. Zame je to le lepa pesem, za njih pa nekaj več – kot da ne bi le peli besed, ampak bi jih govorili nekemu ali nečemu. Soba se napolni z radostnimi, navdušenimi glasovi ob spremljavi ploskanja rok in bongo bobnov.

Od začudenja trznem z glavo, ko nenadoma zaslišim simfonijo dodatnih glasov. Kot da bi se majhni skupini nenadoma pridružilo na tisoče glasov, mogočnih in čudovitih. Slišim jih tako blizu in jasno, kot da bi kdo prižgal kasetofon ali kaj podobnega. Ozrem se naokoli, a nikjer ne vidim česa takega. Vsi ostali so osredotočeni le na petje, kot da ne bi opazili ničesar nenavadnega.

Preden sploh lahko začnem razmišljati o tem nenavadnem doživetju, me nekaj porine naprej, da se v pasu priklonim. Medtem ko se glasovi skritih pevcev zlivajo in mešajo z glasovi ljudi naokoli, me preplavi nekakšen val. Bruhnem v jok in ihtim v krčih, ki prihajajo prav iz središča mojega bitja.

Vse se dogaja tako hitro in nepričakovano, da se lahko skoraj odmaknem in se opazujem, a hkrati sem ujet prav v središču. Možgani divjajo in sprašujem se, kaj se mi dogaja, medtem ko mi

po obrazu tečejo solze in sopem v tesnobi. Bojazen, kaj si bodo mislili drugi, odplavi reka čustev, ki bruha iz mojega srca. Ko se petje nežno nadaljuje, začutim, kako je sprostitvev vseh teh zadržanih solza povzročila, da se lahko vidim takega, kot v resnici globoko v sebi sem, in me postavila na trdna tla. Gledam se takšnega, kot resnično sem, in strašno je.

Sebičen, aroganten, zamerljiv, zloben, brez sočustvovanja in poln ponosa. To spoznanje boleče udari vame. Vsa samoopravičevanja, krinke, izgovori in izmikanja enostavno odpadajo. Vidim, kako sem prizadel ljudi, kradel, goljufal, lagal in zlorabljal. »Oni ne bodo pogrešali denarja ... sama je prosila za to ... Užalil me je ... To sem potreboval.« Vsa ta opravičila so brez pomena. Za moje življenje gre. To so moje odločitve. Ne morem kriviti nikogar drugega razen sebe, z uperjenim prstom ne morem kazati nikamor drugam kot vase.

Od prstov na roki do palcev na nogi, od glave do peta sem surov, umazan in zloben. Še vedno nenadzorovano jokam, vendar je zadrego, ki sem jo čutil na začetku, zamenjal občutek olajšanja in sprejemanja. Konec je. Ni se mi več treba pretvarjati. Svoje solze čutim kot nekaj, kar mojo notranjost čisti vse umazanije.

Dvignem pogled in na drugem koncu sobe opazim Floyda. Drugi še vedno pojejo, on pa seže v svoj žep in poda nekaj v roko svojega soseda. Iz roke v roko si podajajo do mene velik bel robček. Ko hvaležno pritisnem svoj obraz v njegovo čisto svežino, opazim, kako se mi smehlja in mi razumevajoče prikimava, kot da bi vedel, za kaj gre pri tem čudnem doživetju. Na njegovem obrazu vidim, da me brezpogojno sprejema.

Ko se moje sopenje stiša, mi nekdo položi roko na rame in zašepeta: »V redu je, Johnny, razumemo, razumemo.«

Gotovo bolj, kot lahko razumem sam. Vem, da gre za resnično bistvo mojega življenja, vendar ga ne znam razložiti.

Razumevanje je prišlo kasneje. V naslednjih dneh se je vse, o čemer sem slišal govoriti Floyda, začelo nekako oblikovati v moji glavi. Peter in še nekateri člani skupnosti iz Barke so mi začeli bolj neposredno govoriti o Bogu in njegovem svetu.

Povedali so mi, kako je Bog ustvaril človeka po svoji podobi in nameraval, da bi bil ta svet čudovit kraj harmonije in miru, v

katerem bi lahko on in njegovo stvarstvo za vedno uživali v družbi drug drugega. Toda človek se je uprl Božjemu ukazu, prostovoljno je bil neposlušen in to je privedlo do strašne ločitve med Stvarnikom in njegovimi ustvarjenimi bitji.

Sveto pismo razlaga, da so vsi šli po napačni poti, da ni bilo nikogar več, ki bi bil popoln. Zato je Bog poslal Jezusa na svet, da plača ceno za naše prestopke, tako da smo lahko ponovno združeni z Bogom. Kazen za vse naše grehe je bila smrt in Jezus, ki je edini živel brezgrešno življenje na zemlji, je bil križan, da je vzel nase kazen, ki smo jo zaslužili mi. Toda on je vstal od mrtvih, uničil moč greha enkrat za vselej in zdaj so lahko vsi, ki verujejo vanj, osvobojeni svojega starega življenja in lahko začnejo novo duhovno življenje, ki bo trajalo celo večnost.

Razložili so mi, da lahko le Božji sveti Duh razodene resnico ljudem in da je on deloval v mojem življenju, ko je v družinskem času zrušil jez, za katerim so se kopičila moja čustva. Povedali so tudi, da so vse od mojega prihoda na Barko molili, da bi se to zgodilo, in da so bili pripravljeni počakati na Božji čas, da mi lahko povejo kaj več o Njem.

To sliko so mi v nekaj dneh previdno in nežno naslikali v dolgih razgovorih. Več ko sem spraševal, več so razlagali, in čutil sem, da se pred menoj odpira povsem nov svet. Komaj sem čakal na pogovore o tem, kaj so verjeli in kakšen pomen ima to v mojem življenju.

Imel sem le eno težavo. Sprejel sem vse, kar so mi povedali o Jezusu – da je bil istočasno Bog in človek, da je vstal od mrtvih in da zdaj večno živi – toda nikakor nisem mogel verjeti, da je Bog ustvaril svet. To je bilo preveč zame. Do nekega jutra.

Alan, Mac in jaz smo uporabili svoje zidarske sposobnosti, ko smo okoli cevi za odpadno vodo, ki so vodile v zadnji del ladje, zgradili majhen zid. Izkopali smo luknjo, pripravili tla, in ravno smo polagali opeko, ko se mi je posvetilo, kako enostavno smo naredili načrt in nekaj zgradili. S preprosto logiko sem si razložil, da je vzvišeno bitje, kot je Bog, gotovo lahko načrtoval in naredil svet, če lahko mi, ustvarjena bitja, nekaj načrtujemo in naredimo.

Počutil sem se, kot da bi zmagal pri biljardu! Stal sem na vrhu na pol zgrajenega zidu in zakričal Garyju pod sabo: »To je to!

Zdaj razumem. Bog je res ustvaril svet! Verjamem, Gary, verjamem!« Začudeno me je pogledal, kot da bi se spraševal, če se mi je zmešalo. Spustil sem orodje, stekel noter in vpil: »Vem, res je! Verjamem!«

Kasneje tega dne sem pokleknil ob svoj pograd v majhni spalnici pod palubo. Ker so bile te sobe pod vodno gladino, je bilo v njih kljub grelnim napravam vedno hladno in rahlo vlažno, vendar tokrat tega nisem opazil. Medtem ko je voda udarjala ob steno, sem začel moliti drugič v svoji odrasli dobi – toda tokrat sem vedel, da je nekdo z menoj.

»Jezus, vem, da si resničen. Res mi je žal za vse grozne stvari, ki sem jih storil v svojem življenju ...« Nato sem počasi in sistematično začel naštevati svoje grehe. Peter mi je v enem od pogovorov rekel, da postati kristjan pomeni priznati vse svoje grehe. Niti enega nisem hotel izpustiti. Precej časa je preteklo, preden sem priznal vse, česar sem se lahko spomnil.

Potem sem prosil Jezusa, naj pride v moje življenje: »Jezus, verujem, da si ti Božji Sin, da si umrl zato, da odvzameš moje grehe. Verujem, da mi lahko odpustiš in mi daš novo življenje tvojega otroka. Prosim te, pridi prav zdaj v moje življenje. Naredil sem takšno zmešnjavo iz njega in hočem, da zdaj ti prevzameš vodstvo. Prosim te, pomagaj mi. Toliko slabega sem storil mnogim ljudem na različne načine. Prosim te, spremeni moje srce in odvzemi vso jezo in grenkobo. Naredi iz mene novo osebo, kot si obljubil. Hočem to, kar si dal tudi vsem ostalim.«

Nahal sem govoriti in naslonil glavo na posteljo. Val tihega varnega miru je tekel skozi moje telo. Prepričan sem bil, da je bila moja molitev uslišana.

Ko sem se odpravljaj gor na večerjo, sem se trudil nekako prikriti navdušen nasmeh, ki se je hotel raztegniti na mojem obrazu. Svojo skrivnost sem zadržal do konca večerje. Potem sem vstal in oznanil besede, ki sem jih že nekajkrat slišal od drugih obiskovalcev Barke in so mi bile do sedaj skrivnost: »Na novo sem se rodil!«

Preplavili so me smeh, glasne čestitke in prijateljski udarci po hrbtu. Nato so vsi začeli peti pesem Bogu v slavo. Prvič sem se lahko vključil tudi sam in čutil, da sem postal del tega.

Dolgo dolgo sem taval – toda zdaj sem se počutil, kot da sem prišel domov.

1 1 . P R V I K O R A K I

Kmalu sem vedel, da se je zgodilo nekaj resnično pomembnega. Še vedno me je obdajala toplina sprejemanja, ko sem se po stopnicah spustil proti svojemu ležišču in iz navade segel v žep svoje jakne. Ko sem iz žepa potegnil cigarete, ki sem jih vedno kadil po kosilu, sem opazil nenavadno spremembo. Roke so delovale avtomatično – toda odkril sem, da mi sploh ni do kajenja.

Nisem si mislil, da ne smem. Zame je bilo še vse tako novo, da nisem niti začel razmišljati o posledicah, ki jih bo imela moja nova vera na moj življenjski slog. Vedel sem le to, da prvič v dvanajstih letih nisem imel niti najmanjše želje, da bi vlekel oblake nikotina v svoja pljuča. Obračal sem škatlico v svojih rokah in jo radovedno gledal. Potem sem odšel na palubo, jo še nekajkrat obrnil v svojih dlaneh, nato pa jo frcnil v sivo vodo.

Nekaj minut sem opazoval, kako je plavala po površju, dokler se ni napolnila z vodo in potonila. Želja je izginila, kot da bi jo nekdo odstranil pod vplivom anesthetika. Nič me ni bolelo. Ta prej pomemben del mojega starega življenja je bil enostavno odrezan! V naslednjih dveh dneh mi je postalo jasno, da se je isto zgodilo z alkoholom in mamili. Ta preobrat je bil še večji, ker sem bil že toliko let alkoholik in narkoman. Ko je prišel kdo od starih prijateljev in mi ponoči pri pogradu prišepnil, da bi šli v mesto po drogo in nekaj piva, enostavno nisem hotel iti.

Toda ne glede na to, kakšno operacijo sem doživel, vedno je šlo za presaditev, ne za amputacijo. Namesto moje žeje po kajenju, drogi in alkoholu je bila vsajena potreba po pitju iz Svetega pisma. Vsi odlomki, ki sem jih poslušal v prejšnjih nekaj tednih, so pritekli nazaj v moje misli, in na vsak način sem jih hotel še sam prebrati.

Po nekaj ur skupaj sem pazljivo bral Sveto pismo, popolnoma prevzet od tega, kar sem bral, in prvič sem razumel, kaj berem. Čutil sem, da imam kar naenkrat svoj delež v tem, kar je zapisano v tej knjigi. Besede, ki so mi bile nekoč oddaljene in tuje, so mi zdaj postale življenjsko pomembne. Vsakič, ko sem odprl Sveto

pismo, ki jih je bilo veliko po vsej Barki, mi je srce začelo razbija-
ti v navdušenem pričakovanju.

Prej sem toliko časa preživel v meglici zmedenih misli in
čustev. Zdaj sem z jasnostjo, s katero sem opazoval vse okoli se-
be, vedel, da se je v meni zgodila sprememba velikanskih razsež-
nosti. S pomočjo delavcev na Barki sem začel raziskovati, kaj vse
to pomeni. Mnogo časa je preteklo v razgovorih, da postati kris-
tjan ne pomeni le obrniti hrbta staremu življenju, ampak začeti
povsem novega. Spoznal sem, da ima Bog zame osebni načrt, ki
mi ga hoče odkriti.

Kakšne tri noči potem, ko sem po večerji razkril svoje spre-
obrnjenje, sem se z dvema novima prijateljema dolgo pogovarjal o
Jezusovi skorajšnji vrnitvi. Zvenelo je zares vznemirljivo. Pove-
dala sta mi, da Sveto pismo uči, da se bo Jezus nekega dne vrnil
na ta svet in da ga bodo vsi prepoznali za vladajočega Gospodar-
ja vesoljnega sveta. Nihče ne bo mogel zanikati njegove božanske
avtoritete. Napeto sem poslušal njuno razlago in željno pričako-
val, da slišim še kaj, ko se je nenadoma spet nekaj zgodilo. Nov
val se je zaletel vame od zadaj, da sem se v pasu nagnil naprej.

Začutil sem čudovito prijetno toplino, ki je preplavljala vse
moje telo, kot bi nekdo name izlil dragoceno olje. To je bil veliča-
sten trenutek – kot da bi bil potopljen v kopel ljubezni.

Popoln občutek nežnosti, ki sem ga čutil vsepovsod, je prin-
esl solze in spet sem začel ihteti, vendar tokrat lahkotno in s hva-
ležnostjo. Ko se je to zgodilo prvič, sem bil negotov zaradi svoje
reakcije, zdaj pa sem enostavno užival svobodo in sproščenost,
da lahko brez sramu in s hvaležnostjo jokam. Čutil sem, kako se
mi topi srce, ko sem se odzval na toplino, ki me je zajela. V tej
močni prisotnosti Božje ljubezni in skrbi zame so odpadale plasti
ravnodušnosti in sebičnosti.

Glavo sem imel sklonjeno in ne da bi dvignil pogled, sem ve-
del, da nekdo stoji nad menoj. Jezus, z rokami, ranjenimi in vab-
ljivo odprtimi. Besede niso bile potrebne, a kljub temu je sprego-
voril – razločno, naravnost v moje srce: »John, zdaj pripadaš
meni. Moj si. Sprejemam te in ljubim te. John, moj si.« V hipu je
zavedanje te mogočne prisotnosti izginilo in še naprej sem tiho
jokal z občudovanjem in hvaležnostjo.

Vedel sem, da sem potreboval Božje odpuščanje za vse zlo, ki sem ga storil v svojem življenju. Zdaj sem z vso gotovostjo vedel, da mi ga je On daroval zaradi enega samega preprostega razloga: ker me je ljubil! Nisem si zaslužil. Nikoli ne bom mogel odplačati tega. Toda ljubil me je, popolnoma in brez vsake sebičnosti. To je bil čudovit trenutek.

Ko sem pogledal oba prijatelja, ki sta tiho sedela, medtem ko sem bil sklonjen v dotiku Božje ljubezni, se je eden od njiju stegnil k meni in me objel. Z iskreno ljubeznijo sem ga tudi jaz močno objel, vesel, da sem lahko užival ta trenutek z drugimi. Tedaj sem opazil še eno spremembo, ki sem jo doživel tukaj. Prvič, kar se spominjam, mi je bilo prijetno deliti svoja čustva z nekom drugim. Mislil sem si, kako čudovito je prvič v življenju biti član prave družine ... Božje družine.

Kasneje to noč sem se odpravil spat in končno zaspal v nežni toplini. Zgodaj zjutraj sem se zbudil, še vedno omamljen od resničnosti Božje ljubezni, s katero me je On sprejel. Ovil sem se z debelim plaščem in stopil na palubo. Nekaj ur sem hodil gor in dol, vse dokler se niso spodaj pojavili znaki življenja. »Ljubim te, Jezus, ljubim te,« sem spet in spet šepetal. Čudovito je bilo govoriti to.

V naslednjih dneh se navdušenje ni poleglo. Včasih se je v meni prebudila nerazložljiva radost, ki je hotela izbruhniti na površje. Veselil sem se v jasnosti in svežini, ki sem jo našel v vsem.

Tudi povsem navadne, vsakodnevne stvari, kot so nalivi ali čas za kosilo, so postale izvir radosti, ko sem razmišljal, kako za njimi stoji Bog. Stvari se niso dogajale slučajno, ampak so bile del čudovitega Božjega načrta v oblikovanju tega sveta! Bilo je, kot da je projektor mojega življenja včasih lahko prikazoval svet le v dolgočasni črnobeli tehniki, zdaj pa je bilo vse v veličastnih barvah in nenadoma so povsem običajne stvari postale očarljive.

Nekaj dni za menoj je tudi Gary prišel do svojega osebnega miru z Bogom in čez nekaj tednov sva bila skupaj krščena v majhni amsterdamski cerkvi. Ta skupnost je dobro poznala delo Barke in je pogosto posodila svoj bazen za krst novih spreobrnjenцев. Šest nas je kratko opisalo svojo novo hojo z Jezusom,

preden so nas potopili pod vodo in vzdignili v slavnostnem petju in ploskanju.

Novost vsega tega me je za nekaj časa tako prevzela, da sem skoraj pozabil, da obstaja življenje tudi izven Barke. Ko sem se končno spomnil, da smo prišli sem na begu pred policijo, sem se zavedel, da je to le ena od mnogih stvari, ki jih moram urediti zdaj, ko sem našel novo življenje kot član Božje družine.

Nekega jutra sem šel do Floyda in mu malo preplašeno razložil, da smo prišli na ladjo z lažnimi pretvezami. Čeprav sem v kratkem času našega obiska na Barki med obiskovalci lahko opazil vse vrste ljudi, od zasvojenцев z mamili in alkoholom do psihotikov, sem vedel, da ni prav, da smo zavajali naše gostitelje. Seznanil sem ga s celotno zgodbo.

Floyda to sploh ni motilo – bolj ga je zanimalo, kaj se bo zgodilo sedaj. Razložil mi je, da je to odvisno od mene. Sam sem se moral odločiti. Vendar pa mi je v Svetem pismu pokazal odlomek, kjer je pisalo, naj tat, ki je postal kristjan, vrne ukraden denar in zaživi mirno življenje. Kasneje sem na pogradu odprl svoje Sveto pismo, da si še sam preberem te vrstice na koncu četrtega poglavja pisma Efežanom. »Precej jasno je, kaj moraš storiti, John,« sem si mislil, ko sem jih ponovno prebiral. Naslednje jutro sem poiskal Floyda.

»Odločil sem se. Verjamem, da se moram vrniti in priznati vse stvari, ki sem jih zakrivil, ter jih poskusim popraviti.«

Floyd je prikimal in se nasmehnil. »Mislim, da imaš prav, John,« se je tiho strinjal. Počakala sva do poldneva, najela kolesi in se odpeljala do zavarovalnice, kjer sem nedavno prijavil lažno krajo. Floyd se ni zmenil za čudne poglede, ki so opazovali dolgolasega velikana na kolesu. Namesto mene je na kratko razložil, zakaj sva prišla.

Uslužbenec izza okenca me je skrbno premeril od nog do glave in dejal, da se me spomni. Povedal je, da ve, da je šlo za goljufijo, ker so ga pred kratkim obiskali policijski inšpektorji in ga spraševali o tem primeru.

»Torej, pred tremi tedni sem postal kristjan,« sem mu povedal. »Vem, da je bilo to, kar sem storil, narobe, zato načrtujem vrnitev v Anglijo, da priznam vse in vrnem ves denar.«

Moja odprtost ga je očitno presenetila, saj je povsem spremenil svoj uradniški odnos. Zapisal si je še nekaj podrobnosti in naju pozdravil. »Česa takega še nisem slišal v svojem življenju,« je dejal, ko je z nasmehom pomajal z glavo. »Vso srečo!«

Toda vedel sem, da je bila to odločitev, ki je nisem mogel prepušči sreči. Prej sem se kar zgrozil ob misli, da moram vstati in se soočiti z novim dnem. Toda zdaj, ko je po mojih žilah krožil močan občutek Božje ljubezni in skrbi zame, sem kar skočil v nov dan.

Zaljubil sem se v Boga, zato sem hotel pokazati odgovornost, kjerkoli sem mogel. Zdelo se mi je, da bi bilo popravljanje nekaterih napak iz preteklosti dober začetek.

Moji zločini niso bili storjeni le na ulicah. Vedel sem, da sem jih dosti storil doma med štirimi stenami stanovanja družine Goodfellow, ko sem bil zagrenjen, ljubosumen, zamerljiv in jezen.

Spraševal sem se, kako bom opravil s to bolečo preteklostjo – toda vsekakor sem hotel, da tudi moja družina spozna vznemirljivo novo življenje, ki sem ga odkril. Neko noč sem poklical domov in po prasketajoči liniji navdušeno povedal mami, da sem srečal nekaj čudovitih ljudi. Rekel sem ji, da sem postal kristjan in da kmalu pridem domov, da uredim nekaj stvari.

Bila je zmedena. »Kaj misliš s tem, Johnny? Ne razumem. Policija je bila tukaj in iskali so te. Kaj si storil? Da nisi slučajno spet v kakšnih težavah, sin?«

Poskušal sem ji razložiti, kaj se je zgodilo: »V redu je, mama. Postal sem kristjan. Ti ljudje tukaj mi bodo pomagali. Vse bo v redu. Resnično.«

»Kaj misliš s tem, da si postal kristjan, Johnny? Ti si bil vedno kristjan. Z očetom sva te vsa ta leta vodila v cerkev. O čem govoriš?« Zdelo se mi je zaskrbljena in malo zbegana. Nisem vedel, kje naj začnem. Brezupno je bilo po telefonu razlagati to revolucijo v mojem svetu. »Vem, da sem leta hodil v cerkev, vendar nisem nikoli poznal Jezusa. Toda zdaj sem ga spoznal. On je živ!«

Najin pogovor se je neuspešno končal in boleče sem si želel, da bi jo lahko videl in ji vse razložil. A namesto da bi pustil skrbem, da me preplavijo, sem porinil v režo za denar še nekaj ko-

vancev in zavrtel naslednjo številko na svojem seznamu. To je bila glavna policijska postaja v Nottinghamu.

Kmalu je bilo očitno, da ne kliče vsak dan kdo iz tujine, da bi priznal svoje zločine in prišel domov, da se sreča z zakonom. Končno mi je le uspelo govoriti z nekom iz kriminalistično preiskovalnega oddelka, ki je poznal moj primer. Podrobno smo se dogovorili, kdaj bom odpotoval domov s trajektom. Policisti me bodo čakali, da me aretirajo takoj, ko stopim na obalo.

Naslednjih nekaj dni sem preživel srečen in poln pričakovanj. Nisem mogel izraziti vsega, kar sem doživljal v svoji notranjosti. Bilo je, kot da bi se vsi božični večeri moje mladosti združili v enega ... tiste prijetne ure pričakovanja – še preden so prepiri razbili mir – ko sem ležal v postelji, verjel in upal, da se bo kmalu zgodilo nekaj čudovitega. Ves prosti čas sem preživel v branju Svetega pisma in pogovorih z delavci na Barki, ki sem jim zastavljal na tisoče vprašanj o tem novem življenju. Sedel sem poleg njih zvečer v kavarni, ko so se z obiskovalci pogovarjali o Jezusu. Obupno sem se jim želel priključiti pri pričevanjih, vendar mi je bilo preveč nerodno ob misli, kaj lahko ti poulični dvomljivci naredijo iz moje naivne vere.

Stojim pred glavno železniško postajo in kar težko je verjeti, koliko stvari se je zgodilo v nekaj kratkih tednih. Nedaleč stran lahko vidim kraj, kjer se je začel preobrat, ko smo nameravali zapustiti mesto in začeti romanje proti Vzhodu, a je na nas zaradi pozabljene denarnice naletela Sherry. Toplo mi je pri srcu, ko vidim, da je še takrat, ko tega nisem vedel, Bog bolj želel poiškati nas kot mi njega.

Toda ko začnem razmišljati o vzroku svojega odhoda, navdušenje izpuhti. Čez nekaj trenutkov bom stopil na vlak in se peljal do trajekta, ki me bo odložil na obali, kjer se bom predal policiji. Vem, da je Bog z menoj – z vsakim delčkom svojega bitja sem prepričan o tem – vendar sem hkrati tudi malo zaskrbljen. Sedem na klop in odprem Sveto pismo, ki je v tem kratkem času postalo tako domače in prijetno v mojih rokah. Še vedno se ne najdem prav dobro v tej očarljivi, vznemirljivi, skrivnostni in šokantni knjigi nad knjigami, zato vem, da ni moja zasluga, ko jo odprem nekje v preroku Izaiji in berem odlomek, ki mi je padel v oči:

»Ko greš skozi vode, bom jaz s teboj ... ne bodo te preplavile ... Ne boj se, ker bom jaz s teboj ... Poklical sem te po imenu.«

Val gotovosti steče skozi mene, ko sprejemem to sporočilo kot podporo za svoje potovanje s trajektom. »Hvala ti, Bog Oče, da si me ohrabil.«

Ko nekaj ur kasneje približevanje angleški obali samo za trenutek spet prinese strah, vem, kaj moram storiti. Poln pričakovanja in upanja odprem Sveto pismo in še enkrat najdem odlomek na nepoznani strani. Ponovno v Izaiji: »Ne spominjajte se starih stvari ... Naredil bom pot v puščavi.«

Ne vem, kaj se bo zgodilo. Ne vem, kako bo Bog deloval. Toda vem, da se bo vse končalo dobro. V meni je zdaj tako močno zaupanje, da sem skoraj navdušen, ko zagledam policiste, ki čakajo, da pridem skozi zgradbo pristanišča pri Harwichu. Če bi nas kdo opazoval, bi se lahko še zmotil in si mislil, da smo sorodniki, ki se zelo dolgo niso videli!

Na poti do mestne policijske postaje je v avtomobilu poleg mene sedel Peter Gruschka. To je bil čudovit, otipljiv dokaz, da se na pot nisem podal sam.

V nekaj tednih, ki sem jih preživel na Barki, sva postala zelo dobra prijatelja. Od tistega večera, ko sem pokleknil pred svojim pogradom in prosil Jezusa Kristusa, da vstopi v moje življenje, se je v meni zgodilo mnogo stvari. Bilo je, kot da bi se vse topljenje, lomljenje, drobljenje in odstranjevanje starega dogajalo istočasno. Ena od stvari, ki sem jo opazil, je bila sprememba mojega obnašanja do ljudi – in zelo sem se navezal na Petra.

Bil je visok in suh, z gostimi skodranimi lasmi, in verjetno bi tega brezbriznega Nemca imeli za obiskovalca bara in ne za uslužbenca, če bi ga zvečer zagledal v napolnjeni Barki. Še vedno je izstopal na mnoge načine, čeprav se je odrekel staremu načinu življenja, drogi in razbrzdani spolnosti v zameno za to, kar je našel v Jezusu.

Preden je prišel delat na Barko, je bil poklicni igralec in pevec v skupini, ki je potovala po Evropi z glasbeno predstavo »Hair!«. To je bil skrajni izraz »kulture miru in ljubezni«, ki je šokiral občinstvo s popolnoma golimi telesi ter proslavljanjem drog in an-

arhije. Med predstavo so igralci metali svojo obleko med občinstvo, nato pa stopili mednje in jim delili marihuano.

To je bilo Petrovo življenje – do neke noči. Po končani predstavi v Parizu sta s prijateljem glasbenikom zapuščala gledališče, ko sta pri zadnjih vratih srečala dve manjši stari gospe, ki sta ju prosili za nekaj minut pogovora. Stari dami sta začeli pripovedovati dvema dolgolascema o tem, kako je Jezus Kristus prišel na svet, da ju reši greha in jima da čudovito, novo življenje. Preden sta odšli, sta osuplima prijateljema podarili Novo zavezo.

Srečanje je naredilo globok vtis na oba in kasneje sta postala kristjana in začela širiti svojo novo vero med druge člane skupine. Kmalu sta namesto droge med občinstvom v koncertnih dvoranah delila krščanske letake in Sveto pismo nove zaveze. Petra so odpustili, ker njegovo sporočilo ni ustrezalo newage misticismu te predstave. Z gorečo ljubeznijo do Boga in globokim razumevanjem ljudi, ki so bili v podobni koži kot prej on sam, je kmalu postal delavec na Barki.

Rad sem ga poslušal, ko mi je pripovedoval svojo življenjsko zgodbo. Navdušen sem bil ob misli, da hoče Bog tudi v mojem življenju delovati na podoben način. Ko se je prostovoljno javil, da gre z menoj v Anglijo in me podpira v različnih situacijah, s katerimi se bom moral soočiti, sem bil presrečen in ganjen, ker nekdo tako skrbi zame, da je pripravljen iti z menoj čez toliko težav. To je bil zame nov dokaz nesebične Božje ljubezni, ki sem jo opazal v ljudeh, ki so sledili Jezusu.

Na policijski postaji v Harwichu so si naju za začetek sumničavo ogledali. Nato so me odpeljali v sobo za zasliševanje, kjer sem enemu od preiskovalcev natančno povedal celo zgodbo. Vse, kar sem govoril, si je zapisoval, na koncu pa prebral vse in mi dal podpisati. Pogojno so me izpustili do naslednjega srečanja z domačo policijo v Nottinghamu.

Ko sva s Petrom sedela na vlaku in potovala proti osrednji Angliji, so misli drvele pred menoj. Bil sem živčen in navdušen obenem. Kako se bodo moji starši odzvali na vrnitev sina, ki je tako dolgo spravljal družinsko ime Goodfellow v sramoto?

12. PORAVNAVA PRETEKLOSTI

S kipečim navdušenjem sem potrkal na vhodna vrata. Komaj sem čakal, da vidim svojo družino in da oni vidijo mene. V zadnjih nekaj tednih sem prvič v življenju odkril, da jih imam resnično rad, in komaj sem čakal, da jih pogledam s prijaznostjo in ne več hladno in surovo. Hotel sem, da vidijo razliko v meni.

Niti malo nisem dvomil, da bodo videli spremembo. Sijal sem od zaupanja, vendar ne vase, temveč v čudovito osebo, ki sem jo odkril, Jezusa, ki me je spremenil. Nikoli prej nisem poznal takšnega miru. Bil sem prepričan, da bodo tisti, ki imajo največ razlogov, da se z obžalovanjem spominjajo starega Johnnyja, videli razliko. Prav tako gotov sem bil, da bodo, ko jim razložim, kaj oziroma kdo je razlog moje popolne spremembe, tudi sami hoteli povabiti Jezusa v svoje življenje.

Mama je odprla vrata in objel sem jo. To je bilo neobičajno zame in bila je presenečena, vendar zadovoljna. Vstopil sem in ovil svoje roke še okoli ostalih članov družine. Tako dobro jih je bilo videti! Opazil sem, da je nov odnos, ki sem ga čutil do njih, še vedno trajal. Kmalu smo vsi sedeli za mizo in si točili čaj, in začel sem jim razlagati vse, kar se je zgodilo. Zaradi dveh ali treh živčnih pogledov, ki sem jih ujel v kotu svojega očesa, sem začutil, da je mogoče malo prezgodaj, zato sem se ugriznil v jezik in raje užival v hrani. Tudi potem bo še dosti časa. Žvečil sem, se smehljal in si vmes obrisal solzne oči, ko sem opazoval svojo družino za mizo.

Njihovi obrazi so mi bili seveda zelo poznani, vendar je bilo, kot da bi jih gledal z novim parom oči. Videl sem jih v mehkejši luči, nič več kot ljudi, za katere sem mislil, da hočejo vedno le pritiskati name, ampak kot ljudi s svojimi potrebami, željami, ranami in bolečinami. Tukaj je bil očka, ostarel, ponosen, samozaveroval in osamljen. Mama, utrujena, zaskrbljena in prevarana za tesno družinsko skupnost, po kateri je hrepenela. Joan. Njena mlada upanja o očarljivem življenju so se zrušila, ostala je sama z otrokom, njen pogled je bil preutrujen. Trish, na mnogo načinov

tipična ognjevitá najstnica z jeznim temperamentom, ki sem ga prepoznal iz svoje preteklosti.

»O, Jezus, tako zelo jih ljubim,« sem tiho zašepetal. »Hvala ti, da si mi jih pokazal tako, kot jih vidiš ti. Prosim te, naj vidiš tebe v meni.«

Po obedu sem ostal v kuhinji na klepetu z mamo, ki si je dala veliko opraviti z umazano posodo. Nato je pripravila tople napitke in jih prinesla v dnevno sobo, kjer so oče in dekleti gledali televizijo. Čutil sem, da je prišel pravi trenutek.

Čudna tišina je nastala, ko sem jih vprašal, če lahko ugasnem televizor, ker bi jim rad povedal nekaj zelo pomembnega. Neročno so mencali in se prestopali, ko sem pristavil stol njim nasproti, dahnil tiho molitev za Božjo pomoč in jih nato seznanil z vsem, kar se je zgodilo.

»Najprej bi vam rad povedal, da me je sram, ker sem bil tako dolgo zelo slab sin. Prizadel sem vas in spravljaj v zadrego in blatil družinsko ime. Vem, da sem bil vsem vam v sramoto,« sem tiho povedal in opazoval njihove obraze.

»Toda želim, da veste, da sem pred tremi meseci in pol postal kristjan. Začel sem svoj osebni odnos z Jezusom Kristusom. Prosil sem ga, da vstopi v moje življenje, in odpustil mi je vse, kar sem slabega storil. Zdaj on živi v mojem srcu in popolnoma me je spremenil. Vse svoje življenje hočem živeti za njega.«

Zdelo se mi je tako pomembno, da jim pokažem ta ogenj v sebi, da sem vse skupaj povedal malo prehitro. Moja zgodba je bila sprejeta z neudobno tišino. V naši družini nismo nikoli govorili o svojih občutkih, razen kadar je šlo za jezo, jaz pa sem pravkar odprl svoje srce na povsem nov način.

Mama je prekinila tišino. »Johnny, lepo te je spet videti doma, vendar ne morem razumeti. Saj si bil vedno kristjan. Vesela sem, da si se odločil, da se boš malo pomiril, toda ...« Njene besede so se izgubile v zmedenosti.

»Ne gre za to, mama,« sem obupano odvrnil, »gre za to, da je Bog spremenil moje življenje. Jezus me je osvobodil. Naredil je novo osebo iz mene.«

Trish je vstala, odšla do televizorja in ga spet prižgala. Napeto tišino je prekinil dialog TV limonade.

Prepuštil sem jih televizorju, odšel iz sobe in se po stopnicah odpravil v svojo staro spalnico. Ko sem varno zaprl vrata za seboj, sem pokleknil ob postelji in začel moliti zanje. Za vsakega posebej po imenu sem prosil za njih, da se jim Bog razodene preko svojega Svetega Duha tako mogočno, kot je prišel v moje življenje. Čeprav mi je njihova reakcija vzela nekaj poguma, sem bil globoko v sebi prepričan, da je vse to le vprašanje časa.

Petru Gruschki sta Sarah in Jenny dovolili, da ostane v njenem stanovanju, dokler sta na potovanju. To je bilo le nekaj sto metrov od nas, zato sva se vsako jutro sestajala in kakšni dve uri skupaj molila in brala Sveto pismo. Zame so to bili pomembni trenutki, saj sem se lahko veliko naučil od njega in postajal močnejši in močnejši v svoji ljubezni do Boga. Še preden sem se srečal s Petrom, pa sem si pogosto vzel uro ali več, da sem molil sam.

Vstal sem zgodaj, ko so še vsi spali, si naredil veliko skodelico kave ter sedel in bral Sveto pismo. Še vedno ga nisem imel dovolj. V popoldnevih in večerih sem si večkrat ogrnil debel plašč in odšel proti drugemu koncu ulice, kjer je bilo nenaseljeno področje ob reki Trend. Sprehajal sem se gor in dol, tiho prepeval ter dolgo in goreče molil za svojo družino, stare prijatelje in svojo prihodnost. Če me je morda kakšen sprehajalec s psom ali kolesar začudeno pogledal, ker sem precej očitno nekaj momljal, mi je bilo vseeno. Tako srečen sem bil.

Od trenutka, ko sem prišel domov, sem bil odločen še bolj pokazati spremembo svojega značaja s svojim odnosom. To ne bi smelo biti težko, ker sem bil prej tako slab sin, da bi se morala opaziti vsaka sprememba na bolje. Poleg tega, da sem zgodaj vstajal, sem bil večino večerov doma, če se nisem dobil s Petrom ali odšel na molitveni sprehod.

Nikoli nisem šel v lokale, kot sem imel navado v starih časih, ampak sem raje tiho bral Sveto pismo v svoji sobi ali gledal televizijo z ostalimi člani družine. Neprenehoma sem potihoma prosil Boga, da se na močan način dotakne vsakogar v družini.

Joan je bila prva. Bilo je prvo nedeljo, ki sem jo v celoti preživel doma. Vsi ostali so odšli, le Joan je ostala doma s svojim malim sinom Seanom. Včasih je bila stevardesa na letalu in je imela

mного prijateljev, preden se je zaročila. Potem pa je zanosila in vsi načrti so propadli. Domov je prišla, da bi vzgojila otroka in poskusila sestaviti razbite delčke svojega življenja. Vendar se je borila z velikimi težavami. Skozi dan se je lahko prebila le s pomirjevali in neprestanim kajenjem. Prizadelo me je, ker sem videl svojo starejšo sestro, ki je prej nikoli nisem maral zaradi njene močne in samozavestne osebnosti, tako ranjeno in potrebno pomoči.

Ko je bilo v hiši vse tiho, sva sedla in bolj podrobno sem ji začel razlagati, kaj se mi je zgodilo. Zanimalo jo je, zato sem nadaljeval in ji razložil, kako hoče Jezus spremeniti življenje vsakemu človeku, če bi mu le dovolil. Lahko bi jim odpustil vse slabe stvari, ki so jih storili, odvzel bolečine in jih izpolnil z mirom, radostjo in upanjem preko vsake razumljive mere. Vedel sem, saj se je to zgodilo meni.

Ko sem govoril, je nenadoma izbruhnila: »Vem, da je vse to res! Ko si nam tisti večer začel govoriti, sem enostavno vedela, da Bog obstaja. Ne vem, kako bi to lahko razložila, Johnny, vendar sem globoko v sebi vedela, da je res, kar si govoril. Verjamem ... in vem, da je to tisto, kar iščem že vse življenje. Kaj naj storim?«

Razložil sem ji, kako naj prizna vse slabe stvari, ki jih je storila v svojem življenju, pove Bogu, da ji je žal, potem pa naj prosi Jezusa, naj pride v njeno srce kot njen Gospod in Rešitelj – in bo prišel, brez dvoma. Negotovo je začela moliti, kot sem ji razložil. Začela je jokati, nato pa je v glasnem joku padla po tleh.

Moje srce je poskakovalo od radosti, vendar nisem vedel, kaj naj storim, ko je ležala na tleh poleg mene. Zato sem začel tudi sam moliti. Prosil sem Boga, da odgovori na njene molitve in ji da novo življenje. Ne vem, koliko časa je minilo, a končno so se Joanine solze posušile. Zravnala se je na kolenih in s čudovitim nasmehom miru na svojem obrazu začela šepetati: »Hvala ti, Bog, hvala ti. Hvala ti, Jezus. To je tisto, kar sem tako dolgo čakala.«

Ko je vstala in mi pogledala v oči, nisem mogel verjeti. Njen obraz je bil vidno nežnejši kot prej in videti je bila, kot da bi žarela. Skozi njene solzne oči sem lahko opazil žarek resnične sreče. Objela sva se in se močno držala. Svojo glavo sem pritisnil ob njena ramena in šepetal: »Hvala ti, Oče Bog. Hvala ti!«

Vsa teža in zaskrbljenost sta odpadli od nje in Joan je takoj ugotovila, da ne potrebuje več niti tablet niti tobaka, da bi si pomirila živce. V dneh, ki so sledili, sva se začela dobivati v moji sobi, brati Sveto pismo in moliti. Čudovito je bilo moje omejeno spoznanje deliti z mlado kristjanko, ki je bila prav tako navdušena in lačna Božje besede kot jaz.

Ostali družini sva povedala, kaj se je zgodilo, vendar je bilo videti, da so to razumeli le kot še en nepomemben izliv čustev. Kot da bi še vedno verjeli, da bo z menoj spet vse po starem, ko bom nekaj tednov doma in se stvari malo umirijo.

Trish ni mogla zares razumeti, kaj se dogaja. Kot mlada najstnica, polna zanimanja za modo in glasbo, si je mislila, da gresta njen starejši brat in sestra skozi neko religiozno obdobje, ki ga bosta prej ali slej prebrodila. Čutil sem, da me na skrivaj opazuje, če bom naredil kakšno napako.

Čez nekaj tednov pa je le privolila, da pride na evangelizacijo v nottinghamsko dvorano Albert Hall. Govornik je bil Nicky Cruz, nekdanji vodja krute newyorške tolpe, ki je bil odrešen preko znamenite službe Davida Wilkersona. Njegova zgodba je opisana v knjigi »Med življenjem in smrtjo«. Veselilo me je, da bom slišal človeka, čigar življenje je bilo v toliko stvareh podobno mojemu.

Joan, Peter in jaz smo šli tisto noč skupaj s Trish, vendar smo se nekako ločili od nje in njenih mladih prijateljev. Nismo je videli vse do povratka domov. Sedela je le nekaj sedežev pred nami v zgornjem nadstropju avtobusa. Poklical sem jo po imenu in s širokim navdušenim nasmehom se je obrnila. Vedel sem, da se je tudi ona srečala z Jezusom. »Hvala Ti, hvala Ti, hvala Ti,« sem tiho šepetal vso pot do doma.

Ko so tedni minevali in je domača skupina za preučevanje Svetega pisma narasla na tri močne člane, sta se oče in mama malo sprostila. Nista se želela odkrito pogovarjati o tem, kar se je zgodilo, vendar sta videla, da je to prineslo mir, složnost in zadovoljstvo njunim otrokom, in s tem sta bila zadovoljna. Toda vsi niso mislili tako. Ko se je mama nekega večera vrnila z obiska pri sorodnikih, je bilo očitno, da so imeli trd pogovor o tej čudni novi religiji, ki sem jo prinesel v hišo. Kaj pa katoliška cerkev? Ma-

ma je bila izredno razburjena, roke so se ji tresle in grizla si je ustnice. Slekla je plašč, stopila v sobo in takoj bruhnila v jok.

»Moje življenje propada. Izgubljam svoje otroke in mi se prepiramo. Kaj se dogaja tukaj? Enostavno ne vem več, kaj se dogaja. Moraš mi pomagati, John,« je rekla.

Poln sočustvovanja sem jo pogledal in dejal: »Ne morem, mama. Nihče ne more. Samo Jezus.«

»Hočem biti taka kot ti in dekleti. Kako lahko dobim to, kar imate vi v svojem življenju?«

»Jezusa moraš povabiti v svoje srce, mama. To je vse. Samo k Jezusu se obrni.«

Sesedla se je na stol in rekla, da hoče to prav zdaj. Prišel sem do nje, položil svojo roko na njeno in jo vodil v kratko molitev. Prosila je Jezusa, naj ji odpusti vse, kar je počela narobe, in naj pride v njeno življenje. Ko sva končala, je nenadoma skočila na noge. »Šlo je stran, sin, šlo je stran. Breme je odpadlo. Ves občutek krivde je izginil, kar lažja se počutim!«

Mama je takoj nehala piti. Tudi če se je oče čutil ogroženega zaradi zadnje preobrazbe v družini, tega ni pokazal. Zdaj je bil že starček, le še senca železnega moža, ki je bil včasih. Uradno upokojen je občasno stregel v lokalu in preživel čas tam ali pa na vrtu za hišo. Tako žal mi je bilo zanj. Ujel se je v zanko svoje stare trdosrčnosti in tako sem si želel, da bi ga lahko izvil. Dovolil mi je, da pred obrokom kratko molim za vse nas. Tiho, a zadovoljno sva skupaj prekopavala vrt. Ni veliko govoril, vendar sem lahko čutil, da je odobraval spremembe, ki jih je videl. Mama, dekleti in jaz smo še naprej molili, da se Bog dotakne njegovega srca.

Še ena nedelja doma, toda tako zelo drugačna kot vsa prejšnja leta. Po jutranjem obisku cerkve smo ravno pojedli kosilo in v hiši vlada tiho in mirno zadovoljstvo. V nekaj preteklih mesecih smo se mama, Trish in Joan in jaz na poseben način zbližali, za kar sem še danes hvaležen Bogu. Kot da bi nam hotel pomagati, da nadoknadimo vse, kar smo prej zamudili.

Kuhinjska vrata se odprejo in vem, da se oče vrača z nedeljskega popivanja v lokalu. Te dni je bil skorajda boječ, le senca človeka, ki sem ga nekoč prav tako sovražil, kot sem se ga bal.

Oh, oče, kako se lahko prebijem do tebe? Naenkrat sredi mešanice misli in občutkov zaznam, da mi Bog govori v srce: »Pojdi v kuhinjo in povej svojemu očetu radostno novico o Jezusu Kristusu.«

Mogoče se sliši čudno, toda zdaj sem se že naučil zaupati temu notranjemu glasu Božjega Duha. Takoj odidem v kuhinjo, kjer oče sedi na stolu z glavo med dlanmi. Videti je zelo star in zelo utrujen. Naveličano me pogleda, ko vstopim, in spet spusti svojo glavo.

»Oče, Gospod mi je rekel, naj pridem in ti povem veselo novico. To je beseda od Boga zate.« Berem prve tri vrstice enainšestdesetega poglavja Izaije: »Gospodov Duh ... me je pomazilil, da oznanjam blagovest ubogim ... da obvežem zlomljene v srcu, da oznanim svobodo jetnikom ...«

Zaprem Sveto pismo, pogledam naravnost vanj in začnem svobodno, brez napora govoriti. Skoraj deset minut mu pogumno oznanjujem dobro novico o Jezusu in upanju, ki ga on ponuja. Začutim posebno avtoriteto in moč, zato dvignem glas, kot da bi govoril množici več sto ljudi. Toda oče še vedno sedi kakšen meter stran od mene s sklonjeno glavo, kot da me ne bi slišal.

Ko končam, me počasi pogleda. V njegovih očeh so solze. Prvič v življenju ga vidim jokati brez steklenice v rokah. To so prave solze in nekaj se zlomi v meni. Oče se s stola spusti na kolena. Hitro poklekнем poleg in ga objamem. Dobro je.

»Sin, kaj naj storim, da bom odrešen?« zamolklo vpraša.

»Oče, prosi Jezusa, da vstopi v tvoje srce. Glej, takole ...« Skupaj kratko moliva in nato še dolgo drživa drug drugega.

Sestavljanje zlomljenih družinskih vezi je bilo prvo delo, ki sem ga imel po vrnitvi v Nottingham. Vendar je bilo še dosti drugega, kar je bilo treba urediti, da ne bi oviralo mojega novega življenja. Poleg tega, da sem prosil Boga za svojo družino, sva s Petrom vsako jutro skupaj molila, da pokaže pot za vse drugo, kar me je še čakalo.

Nekaj dni po vrnitvi je bila naša stara tolpa spet skupaj. Ostali trije so prispeli domov že pred mano, ko sem bil jaz še na Barki. Tudi oni so se predali policiji z namenom, da uredijo stvari. Po vsem tem, kar smo preživeli skupaj, smo si bili še vedno blizu, vendar so tisti dnevi razpotja v Amsterdamu naredili med nami

prve razpoke. Tudi Gary je predal svoje življenje Jezusu Kristusu in si je zdaj po svoje poskušal urediti življenje. Mac mi je, tik preden je zapustil Barko, povedal, da verjame vse, kar so ti ljudje govorili o Bogu, vendar enostavno noče vedeti za to. Alan je neko noč v naglici odšel, ko me ni mogel prepričati, da grem z njim.

V Nottinghamu smo se nekaj tednov še naprej sestajali, da bi s Petrom preučevali Sveto pismo, raziskovali in debatirali, kot smo se navadili na Barki. Bolel me je Alanov nespremenjeni skepticizem, saj sva bila najboljša prijatelja v skupini. On me je spodbudil k iskanju življenjskega smisla na duhovnem področju, kjer sem končno tudi našel, kar sem iskal. Zdaj sem si močno želel, da tudi on pride do tega odkritja, vendar se je vsem uram pogovorov in razlaganja navkljub zdelo, da ni prišel nič bliže.

Kmalu po prihodu domov je dobil službo voznika tovornjaka in ker jaz nisem takoj dobil službe, sem se mu večkrat pridružil v kabini, da bi se še naprej pogovarjala. Ko sva se nekega dne vračala iz Leicestra v Nottingham, sem bil že tako razočaran nad njegovo nesposobnostjo ali nepripravljenostjo sprejeti povsem očitna dejstva, da sem odkril omejitve svoje nove potrpežljivosti.

Obrnil sem se k njemu in dejal: »Alan, dovolj sva se pogovarjala. Dosti je. Daj svoje srce Jezusu, človek. Saj vendar veš, da je vse res! Ne bodi no trmast. Preprosto naredi to. Preveč pomembno je, da bi izgubljal čas!«

To je bil izbruh globoke zaskrbljenosti. Bal sem se, da sem ga mogoče preveč pritisnil. Nekaj časa je molčal, potem pa me je pogledal in rekel: »Dobro, John, storiva to.«

Zavil je s ceste na podeželsko pot in odpeljal kakšnih sto metrov stran od glasnega prometa. Ugasnil je motor, sklonil glavo nad volan in vodil sem ga v kratko molitev priznanja in povabila Jezusu. Dvignil se je, se nasmehnil, skočil iz kabine tovornjaka in začel vpiti na ves glas: »Res je, to je resnica, John! Verjamem!«

Padel je v travo na kolena in pridružil sem se mu. »Poglej ta drevesa!« je srečno kričal, po licih pa so mu tekale solze. »Bog jih je naredil, kajne? Zares jih je Bog naredil! To je čudovito!« Njegova trmoglavost in strah sta končno izginila, na njunem mestu pa je bila živahna radost.

Dan naše sodne obravnave se je bližal. Okoli pet mesecev po mojem prihodu v Nottingham smo se morali zglasiti na tamkajšnjem kraljevem sodišču. Dejstvo, da smo bili skupaj soočeni s tem, nam je dajalo moč in pogum. Opozorili so nas, da je obtožnica posebno resna. Zaradi preteklih prestopkov je bilo skoraj gotovo, da nas bodo zaprli kljub naši pripravljenosti, da po najboljših močeh pomagamo policiji. Ob prihodu v Anglijo me med zaslišanjem niso vprašali, če sem že prej storil kakšno kaznivo dejanje. Če bi me vprašali, bi priznal. To je pomenilo, da se bom moral ubadati še s tem vprašanjem.

Velik vtis je name naredil svetopisemski odlomek, ki opisuje, kako je cestninar Zahej postal Jezusov učenec. Takoj je hotel odplačati vse dolgove in poravnati vse krivice. To je bil iskren izraz njegove hvaležnosti Bogu. Tudi sam sem se počutil enako in s Petrom sva veliko molila in se pogovarjala, kako bi to najbolje izvedel.

Končno sem nekega jutra po kakšni uri molitve vzel v roke papir in zapisal vse tiste, ki sem jih okradel. Vlomil sem v draguljarno, v banki sem nezakonito dvigoval veliko denarja, od zavarovalnice sem pobiral denar za bolniško, medtem ko sem bil privatno zaposlen, v modni trgovini sem kupoval obleke na ponarejen kredit, v Crazy Horse Saloonu in švicarskem hotelu sem skrivaj spravljaj denar od prodaje v žep ... in še in še.

Potem sem začel z vsemi posamezniki, ki sem jih fizično ali čustveno prizadel. Poskusil sem se spomniti vseh ljudi, ki sem jih tepel in ranil, tudi ženske. Nekega večera sem zaradi grde pripombe udaril neko dekle v obraz tako močno, da je imela črno oko. Zapisal sem tudi imena žensk, ki sem jih prizadel s svojim sebičnim odnosom. Sharon je bila prva na seznamu.

Zapestje me je začelo boleti, vendar sem nadaljeval s pisanjem. Molila sva, da me Bog spomni tudi najmanjših stvari, in spet so se mi začeli vračati spomini. Dolg davčni upravi od privatnega dela, goljufije, vlomi v avtomobile.

Ko sem vendarle končal, sem pogledal dolžino seznama in se spraševal, če bom lahko preživel vse to. Kako slep sem bil! Spomniti se – to je bil lažji del naloge ... Zdaj sem moral s tem seznamom sebičnosti nekaj storiti.

13. SPET NA ULICAH

Ko sem se vrnil v Nottingham, sem bil tako navdušen, da sem kristjan, da sem komaj čakal, da grem ven in vsem povem, kaj se je zgodilo. Vendar sem bil malo zaskrbljen, kako bom to izvedel, zato sem precej molitvenega časa spraševal Boga, kako naj na pravilen način z drugimi podelim to osupljivo dobro novico, ki sem jo odkril. Pokazalo se je kar nekaj različnih načinov.

Med ljudmi, s katerimi sem se prej družil, se je hitro razvedelo, da »je Johnny nazaj in je postal veren.« Ob srečanjih s starimi obrazi sem opazil, da večina ve, da se je nekaj zgodilo v Amsterdamu in da sem drugačen ali da vsaj tako trdim. Čeprav so bili z menoj previdni, sem jim ob vsaki priložnosti poskusil opisati, kaj se je zgodilo v moji notranjosti tisto noč, ko sem jokal na Barki.

Nekega večera sem se odpravil v Flying Horse, da bi našel Cupeja. Bil je najbolj znan trdovratnež v mestu in včasih sem ga zares občudoval. Lokal Flying Horse je bil še vedno tako zakajen in hrupen kot včasih. Skozi dim sem ga opazil v kotu v družbi prijateljev, ki so popivali in se režali. Približal sem se njihovim mizam, pogumno sedel poleg Cupeja in ga pozdravil.

»No, Johnny, kako gre?« je živahno vprašal.

»Odlično, Cupe, odlično,« sem odgovoril. »Saj mogoče si že slišal. Postal sem kristjan.«

»Da, res je, slišal sem. Stari, zakaj gre pri tej stvari?«

Pod njegovo grobo in surovo zunanostjo sem prepoznal nekaj iskrenega zanimanja. Obotavljivo sem mu začel opisovati, čez kaj vse sem šel. Obrnil se je k pivskim prijateljem z zamahom roke in ostro dejal: »Utišajte, fantje! Tukaj se poskuša pogovarjati.« Nadaljevali so s pitjem, midva pa sva se kakšnih dvajset minut pogovarjala. Zdelo se mi je, da Cupe posluša z zanimanjem, zato sem mu končno rekel, da imam nekaj zanj. Segel sem v žep plašča in iz njega potegnil avtobiografijo Nickyja Cruza »Teci, fant, teci!«. Preden sem šel iskat Cupeja, sem na notranjo stran zapisal kratko sporočilo: »Cupe, oba sva potovala po težki poti«. Molil sem za pravo priložnost, da mu jo izročim.

Ko je Cupe radovedno prebral ta pripis, so se mu oči napolnile s solzami. Nadaljeval sem: »Rad bi, da veš, da se mi je življenje spremenilo, ko sem spoznal Jezusa. To je najlepše in najčudovitejše v življenju, kar si lahko predstavljaš. In on lahko zate stori enako.«

Cupe je ranljiv in ves v zadregi dvignil pogled. »Vem, Johnny, verjamem,« je šepetal. Nato se je zbral, se s smehom obrnil stran in spet postal prejšnji on. »No, hvala ti Johnny, enkrat bom tole že prebral,« je rekel in šel po naslednjo pijačo.

Malo sem bil razočaran, da se je tako končalo, vendar sem bil vesel, da je tako rad poslušal. To me je ohrabilo v veri, da bodo moji stari prijatelji poslušali o Bogu, če bom le vztrajal v molitvi in čakal na pravi čas, da jim povem. Zato sem iskal nove priložnosti, da bi še drugim razložil, kaj se je zgodilo v mojem življenju.

Prišel je dan, ko sem se odpravil na pot, da poravnam stare dolgove. S Petrom sva se strinjala, da bi bilo dobro vse opraviti v enem dnevu, če bo le mogoče. Zato sem vstal zelo zgodaj in dobri dve uri molil in bral Sveto pismo, preden sem se odpravil na prvi zmenek v banko. Ko sem uspešno opravil s tem, sem se z novo srčnostjo lotil telefoniranja. Poklical sem zavarovalnice, draguljarno, krojače ...

Nekateri od teh ljudi so bili zelo uradni in kratki, vendar ni nihče sprejel moje ponudbe, da pokličejo policijo. Če bi to storili in zahtevali kriminalistični postopek, bi se moja obravnava na kraljevem sodišču zagotovo končala z zaporom. Bili pa so tudi toplejši, kot na primer vodja mestne zavarovalnice, ki se je napol nasmehnil, ko sem mu razložil, da sem zahteval odškodnino za bolniški dopust, medtem ko sem bil zaposlen kot samostojni delavec. Takrat mi ni bil pripravljen izplačati odškodnine, vse dokler mu nisem grobo zagrozil po telefonu.

»Saj ti nikoli nisem verjel, veš,« je rekel. »Za kaj pa gre pri tej spremembi v srcu?«

Njegovo iskreno zanimanje mi je dalo priložnost, da malo dlje govorim o svoji osamljenosti, negotovosti, obupnem iskanju smisla v napačnih stvareh in tem čudovitem novem življenju, ki sem ga začel, ko sem srečal Jezusa. Lahko bi še cel dan govoril, a me

je s smehljajem prekinil: »Vidim, da že poskušaš spreobračati ljudi!«

»Res je,« sem odgovoril.

»No, mislim, da je tvoj prihod in priznanje ena najbolj neverjetnih stvari, ki se mi je kdaj zgodila v vseh letih tega posla,« mi je povedal in zmajal z glavo. »Želim ti vse dobro!«

Ko sem končno prišel domov, sem izračunal, koliko denarja sem obljubil vrniti. Skupaj je bilo nekaj tisoč funtov, a imel nisem dosti več kot za žeton mestnega avtobusa. Vendar nisem bil potrten. Prepričan sem bil, da mi bo dal Bog dovolj moči in zmožnosti, da izpeljem vse to do konca. Kmalu sem dobil delo v zidarstvu in trdo sem delal. Vsak petek zvečer sem prinesel domov debelo plačilno kuverto, dal nekaj mami za vzdrževanje in zadržal drobiž za avtobus in kakšno kavo. Ostalo sem naslednje jutro odnesel na pošto in poslal na različne naslove, da bi vrnil del svojih dolgov. Redno sem si zapisoval tedenske prispevke v majhno črno beležko, ki sem jo kupil prav s tem namenom.

Vedel sem, da bo vrnitev na gradbišča pravi test za mojo vero. Odločen sem bil, da bom že prvi dan jasno pokazal, da sem kristjan. Ko je prišel čas za kosilo, smo odšli v jedilnico s svojimi škatlami za malico in skupaj sedli za mizo. Ko so ostali začeli odvijati sendviče, sem namenoma sklonil glavo, se tiho zahvalil Bogu in ostal v takšnem položaju malo dlje kot običajno, da ne bi nihče tega spregledal. Potem sem dvignil pogled in odprl svojo škattlo. Možakar z druge strani, Lenny, me je gledal z velikim nasmeškom.

»Kaj vse to pomeni?«

Prav to sem čakal: »Molil sem, zahvalil sem se Bogu za svojo hrano.«

Glasno se je zasmel. »A, potem je vse v redu. Sem že mislil, da si padel v nezavest!« Skupaj z njim sem se smejal in led je bil prebit. Med odmorom me je še naprej spraševal, kaj pomeni biti kristjan in imel sem dobro priložnost, da mu povem o svojem življenju v preteklih letih. Od takrat naprej se mi nihče ni več posmehoval ali se šalil glede vere, kot sem napol pričakoval. Včasih so celo iskali priložnosti, da bi se z menoj pogovorili na samem.

Hoteli so moj nasvet za svoje odnose z ženskami, včasih je kdo potožil o skrbah za svojega najstnika, ki je zabredel v težave. Nekateri so me prosili, naj molim za njih, in to sem storil – pa tudi za tiste, ki niso prosili.

V želji, da popolnoma poravnam vse račune, sem moral poslati nekaj pisem v tujino ljudem, ki sem jih okradel ali prevaral na potovanjih. Ker nisem prav dober pisec, mi je bilo to posebno težko, vendar sem dobil odgovore, da ni zamere in da mi želijo vse najboljše. Najtežje pismo pa je bilo tisto, ki sem ga poslal v Nottingham – pismo Sharon. Vedel sem, da ne bi bilo prav, če bi se hotel z njo dobiti osebno. Opisal sem ji vse, kar se je zgodilo, kakor sem najbolje znal, in jo prosil, če mi lahko odpusti, ker sem se tako grozno obnašal do nje in ji uničil življenje. Ponudil sem ji tudi srečanje, če bi to hotela, in omenil, da sem že poslal preživnino, ki je toliko časa nisem hotel plačati.

Odgovora nisem dobil in tišina me je bolela. Vendar sem vztrajal v molitvi zanjo in za najino hči, ki sem jo nazadnje videl na družinski fotografiji, ko ji je bilo šest mesecev. Upal sem, da mi bodo nekega dne lahko iz srca odpustili, ne ker bi jaz to zaslužil, ampak ker bi našli ljubezen, ozdravljenje in polnost življenja, ki jo prinese Jezus. Morda nekega dne.

Medtem ko sem se odločil, da s Sharon ne bom iskal neposrednega srečanja, sem to poskusil z nekaterimi drugimi ženskami, s katerimi sem imel kratkotrajne stike.

Nekega večera sem v lokalu Flying Horse videl žensko, ki je pila s skupino prijateljic. Z njo sem imel kratko afero, ko je razpadal njen zakon z mojim prijateljem. Stopil sem do nje in jo prosil za osebni pogovor. Bila je presenečena, da me vidi, vendar je stopila z menoj na hodnik. To je bil čuden trenutek in nisem vedel, kje začeti.

»Glej, Suzy, najbrž boš mislila, da se mi je zmešalo,« sem rekel in se neudobno prestopal, »ampak postal sem kristjan ...«

»Vem,« me je prekinila in negotovo gledala. »Slišala sem, da si postal ves religiozen. Upam, da ne boš poskušal še name zvaliti kaj takšnega.«

Ni se odvijalo tako, kot sem upal. »No, rad bi ti povedal, da mi je žal, da sem prešuštoval s teboj. Prosim te, da mi odpustiš, če sem te prizadel.«

Naježila se je. Očitno sem jo užalil. Njene oči so se ježno zasvetile: »Kaj pa je narobe z malo dodatnega seksa?«

»Torej, jaz sem kristjan in verjamem, da ni prav imeti spolne odnose z nekom, ki ni tvoj zakonski partner.«

»Jaz pa ne,« je skoraj zavpila, se obrnila na petah in odkorakala. »Ni mi žal in kar se mene tiče, ti nimam kaj odpustiti, zato se lahko kar pobereš s svojo religiozno navlako, gospod.«

Vesel sem bil, da je bilo mimo. Ko sem se odpravil domov, sem se počutil ranjenega, vendar sem vedel, da sem poskusil storiti najboljše.

Kadar sem hotel še drugim povedati o Jezusu, sem bil navadno omejen na razgovore z enim ali dvema naenkrat nekje v ozadju hrupnega lokala – dokler ni prišel dan, ko smo se morali pojaviti na sodišču. Vsi štirje smo se veselili, ker smo našli odvetnika, ki se je sam ponudil, da nam pomaga. Bil je iz manjše evangelijske skupnosti, ki smo jo začeli obiskovati.

Ko smo prišli do dvorane kraljevega sodišča, smo molili za moč, da sprejmemo Božjo voljo za ta dan. Sedaj sem že podnevi sanjal, kako bom v zaporu vodil preučevanje Svetega pisma, če pride do najhujšega. Odločil sem se, da bom obsodbo sprejel, kot da je od Boga. Toda že na vhodu nas je pozdravil navdušeni odvetnik in nam povedal: »Bog je že na delu – umaknili so obtožbo o zaroti!«

Bilo je vznemirljivo. To je močno zmanjšalo resnost obtožnice v očeh zakona. Ko smo končno stopili pred sodišče, smo vsi priznali svojo krivdo in nato poslušali tožilce, ki so opisovali našo zgodbo. Naš branilec je razložil, kako smo se predali, da pomagamo policiji razčistiti svoj primer, in kako nam je doživetje na Barki popolnoma spremenilo življenje.

Čez nekaj minut smo se že sprehajali po ulici. Dobili smo denarno kazen in osemnajst mesecev za dve leti odložene zaporne kazni! Objeli smo drug drugega in svoje družine in se zahvalili Bogu, ker nam je dal svobodo. Zgodba o našem spreobrnjenju je prišla v večerno izdajo mestnega časopisa, da so jo vsi lahko pre-

brali. Sodnik je izjavil, da je šlo za nekaj tako izjemnega, da nas je kljub prejšnjim obsodbam obravnaval, kot da bi prvič prekršili zakon.

Evangeljska cerkev, ki nam je pomagala na pravnem področju, je bila čudovita do nas. To je bila sicer precej tradicionalna skupnost, vendar jih prihod majhne skupine navdušenih mladih ljudi ni prav nič šokiral ali pa so to vsaj dobro prikrili. Takoj smo se počutili sprejete in radi smo prihajali na vsa njihova srečanja. V nedeljo so imeli bogoslužje, sredi tedna pa molitev in preučevanje Svetega pisma.

Ko pa smo še naprej navezovali stike s starimi prijatelji, ki sem jih poznal, in se jih je kar nekaj spreobrnilo h Kristusu, smo se začeli čutiti malce neudobno. Moje srce je gorelo za mladimi, ki so bili izgubljeni, kot sem bil prej jaz. Želel sem, da najdejo Jezusa, vendar je imelo oznanjevanje evangelija v življenju te cerkve le majhen pomen.

Končno smo se začeli sestajati v Sarinem in Jennyinem stanovanju. Popolnoma spremenjeni sta se vrnila iz Barke, kjer sta se srečala z Bogom. Kmalu sta nas seznanila s Sarinim bratom Jamiejem, mladim krojačem, in postali smo dobri prijatelji. Že pred nekaj leti je postal kristjan v evangeljski cerkvi in kmalu je skupaj z mano vodil neuradne sestanke naše skupnosti v stanovanju.

Preden smo opazili, nas je bilo vsak teden skupaj trideset ali več mladih ljudi, novo spreobrnjenih kristjanov ali iz drugih okoliških cerkva, ki so iskali bolj dinamičen in živ odnos z Bogom. Čeprav sem bil kristjan šele nekaj mesecev, me je Bog opremil na poseben način, da sem lahko poučeval druge, kar sem se naučil v času intenzivnega študija na Barki. Srečanja sredi tedna so bila živa, izpolnjena z Božjo prisotnostjo, ko je Sveti Duh močno in hkrati nežno deloval med nami. Včasih solze, drugič smeh, molitev in slavljenje Boga na enostaven, odprt način. Tako so lahko bili sproščeni tudi tisti, ki so šele začeli prihajati.

Nekega dne sem po zelo močnem slavljenju in oboževanju Boga predlagal, da bi začeli srečanja tudi na prostem. Kaj bi storil Bog, če bi bili prisotni še nekristjani in bi lahko vse to doživeli?

Ostali so se strinjali, tako da smo se neko nedeljsko popoldne odpravili na trg pred mestno hišo v centru Nottinghama.

Vznemirjeno smo uglasili kitare, pripravili tolkala in začeli peti Bogu v slavo. Peli smo kratke, vesele pesmi, eno za drugo, in v nekaj minutah privabili precejšnjo množico popoldanskih sprehajalcev, ki so nas gledali in poslušali. Po kakšnih dvajsetih minutah smo zaključili in se poskusili vključiti v pogovor z njimi, vendar se ni dalo razločiti, komu je bilo bolj nerodno, njim ali nam. Domov smo se odpravili veseli, da je šlo vse v redu, a nezadovoljni, ker bi lahko bilo še bolje.

Nekaj tednov smo ponavljali isti program, dokler se nekoč po koncu petja nisem srečal z Ansellom. Bil je manjši, žilav rudar iz Jamajke. Običajno je bil na trgu, preden smo se pojavili mi. V svoji najboljši srajci je stal na betonski ploščadi, držal Sveto pismo na prsih in vpil, da ljudje potrebujejo Boga v svojem življenju. Nekajkrat sem ga videl v akciji, ko smo prišli malo prej, da se pripravimo, in takoj sta mi bila všeč njegov pogum in nesramežljivost, ne glede na negativne reakcije nekaterih poslušalcev.

Ansell je to nedeljo ostal in nas poslušal peti, nato pa je prišel do mene. Smehljaj se je in se nam zahvalil, da tako svobodno pojemo o Jezusu. Bil sem zadovoljen. »Ampak, veš,« je resno dodal, »pridigati morate evangelij. Morate jim povedati, kako jih lahko Jezus odreši. Nihče se ne bo spreobrnil samo zaradi vašega petja. Morate jim povedati dobro novico!«

Globoko v sebi sem vedel, da ima prav, vendar sem se bal, kaj si bodo ljudje mislili, če bomo počeli, kar je delal Ansell. Ali se bodo tudi nam tako posmehovali? Ali je kdo med nami dovolj pogumen za kaj takega? Na torkovem srečanju smo se pogovarjali in molili glede tega, kar je rekel, in vsi smo se strinjali, da ima prav. Naslednjo nedeljo mora nekdo vstati in spregovoriti. Edino vprašanje je bilo, kdo bo to storil.

Oči vseh so se obrnile vame.

Zadnja pesem še zveni po trgu, ko prestrašeno ugotovim, da je prišel pravi čas. Zajamem sapo v tihi molitvi za pomoč, ko stopim na leseno klop in pogledam v množico, ki se je zbrala, da posluša naše petje in ploskanje.

Ne vem zagotovo, kaj jim bom rekel, vendar je za umik zdaj prepozno, zato dvignem roko v znak, da bom govoril, in odprem usta. Naenkrat vse moje telo preplavi gotovost, ki se dviguje od nog preko srca – in ven skozi moja usta. Moj um je nenadoma poln misli in idej in nepričakovano prihajajo na dan besede. Niso neodločne ali sramežljive, ampak pogumne in polne zaupanja. To pa sploh ni podobno meni!

»Veste,« začnem, »ponavadi ob tem času ob nedeljah še nisem bil buden. Ob koncu tedna sem se vlačil tu naokoli mrtvo pijan in če sem videl koga, ki dela to, kar delam jaz sedaj, sem si mislil, da je popolnoma zmešan!« Za trenutek se zaustavim in nasmehnem, ko vidim, kako nekateri zapuščajo množico. Toda drugi se nasmehnejo z menoj in z zanimanjem poslušajo. Nadaljujem: »Vidite tisto draguljarno tamle na koncu ulice? Neko noč sem vlomil vanjo in jo oropal. Nekaj ulic stran me je dohitela policija. V tisti gostilni pa sem se pogosto pretepal ...« In začnem pripovedovati svojo zgodbo, polno popivanja, pretepanja, razbrzdane spolnosti, mamil, nasilja in izgubljenosti. In potem Jezus. Besede tečejo iz mene skoraj brez napora in strah je popolnoma izginil. Na njegovem mestu je veselo navdušenje, ki ga prej nikoli nisem poznal.

Končno zaključim: »In zato sem danes tukaj s svojimi prijatelji. Še nekaj časa bomo ostali tukaj in če hočete izvedeti še kaj, pridite bližje in se pogovorite z nami. Hvala.« Ko stopim s klopi, se tresem od navdušenja in zadovoljstva. Ansell ima prav. V pridiganju evangelija je moč. Počutim se, kot da bi bil priključen na električno vtičnico. To je nekaj, kar bom hotel početi spet in spet.

Ker je naše prvo občinstvo toplo sprejelo pridiganje, so se tudi ostali člani skupine opogumili in izrazili željo, da bi v naslednjih tednih še sami poskusili. Vesel sem bil, da jim lahko dam priložnost, če sem le tudi jaz spet prišel na vrsto. Poln pričakovanja sem se veselil naslednjega nastopa. Še vedno sem imel tremo, ko je končno prišlo nedeljsko popoldne, toda ko sem odprl usta, sem začutil, da me Bog izpolnjuje z avtoriteto, bistrostjo in gotovostjo. Užival sem, ko sem mimoidočim govoril o Jezusovi neizmerni ljubezni. Če se je kdo od poslušalcev želel še naprej pogovarjati, smo ostali z njim tisto popoldne ali pa ga povabili na naše torkovo srečanje.

Kmalu se nam je na ta način pridružilo precej novih kristjanov. Vsak teden se nas je zbiralo že več kot štirideset. O Božji ljubezni smo govorili družinam, prijateljem, znancem – in mnogi so se odzvali. Mlade vernike smo spodbujali, naj se priključijo kakšni lokalni cerkvi, vendar so mnogi zatrjevali, da na formalnih nedeljskih bogoslužjih, ki so jih obiskovali, ni bilo take bližine Boga, kot so jo čutili na naših torkovih srečanjih.

Ko se je približevala zima, so ljudje zaradi mraza manj radi stali in nas poslušali, pa tudi sami nismo bili več tako navdušeni, da bi hodili tja. Zato smo se bolj posvetili molitvi in preučevanju Svetega pisma. V nekaj mesecih smo postali rastoča skupnost večinoma mladih in novih kristjanov. Zagotovo sem vedel, da ni ničesar v moji moči, zato sem zaupal Bogu, ki me je do zdaj vedno pravočasno usposobil, da sem lahko storil vse, kar je bilo potrebno. Toda začelo me je skrbeti za usmeritev v prihodnje, saj si nisem mislil, da bo naše mlado vodstvo lahko vedno nadaljevalo na ta način.

Vse te mesece sem ostal povezan s skupnostjo na Barki. V dolgih pismih sem jim opisoval svojo duhovno rast in vse, kar se je dogajalo. Ko sem jih prosil, naj molijo tudi glede sedanje situacije naše skupnosti, mi je Floyd McClung v odgovoru predlagal, da bi lahko poslal v Anglijo dva sodelavca iz Barke, da nam pomagata s svojimi izkušnjami. Tega smo bili zelo veseli in kmalu smo sprejeli Paula in Mary Miller, zakonca iz Amerike, ki sta postala kristjana, ko sta bila v Indiji kot hipija. Na Barki sta bila že leta glavna sodelavca.

To je bila pogumna odločitev zanju. Prispela sta v siv, hladen Nottingham, ne da bi vedela veliko o tem, kaj ju čaka, in si najela majhno stanovanje. Uradno vodenje skupnosti sem prepustil Paulu, sam pa sem mu skupaj z Jamiejem pomagal. Pod nežnim Millerjevim vodstvom je skupnost še naprej cvetela in rasla, tako številčno kot v poznavanju Božje ljubezni in moči.

V teh dneh je v meni gorela vedno globlja ljubezen do Boga in tega čudovitega, vznemirljivega življenja, ki mi ga je dal. Presrečen sem bil zaradi ponovne združitve naše družine, zaradi priložnosti, da na delu govorim o Jezusu, da je mojih dolgov vedno

manj in da se vsi v skupnosti učimo novih stvari o Bogu. Življenje se mi je zdelo polno, kolikor je mogoče.

Samo ena senca se je pojavila. Nekega dne sem polagal opeko na gradbišču v starem delu Meadowsa. Včasih smo živeli na drugi strani ceste in tam nas je nekoč z nožem napadel bratranec. Zgodaj zjutraj, ko še nismo dolgo delali, me je začelo stiskati v srcu. »Domov moram, domov,« sem si rekel. Vedel sem, da me tako vodi Bog. Svoje orodje sem vrgel v torbo, jo odložil v kabini, stekel proti avtobusni postaji in čez ramo zavpil, da moram nujno domov.

Ko sem prišel, me je na vratih pričakala pretresena Trish. »Očka je, John. Nesreča se je zgodila ...«

Ubogi oče. V mestu ga je zadel avtobus in pri padcu je dobil resne poškodbe glave. Bil je v bolnici na intenzivni negi. Joan, mama in jaz smo se objeli in molili za močno Božjo pomoč.

Čez dva dni je oče umrl, ne da bi prej prišel k zavesti, in vsi smo jokali. Le nekaj kratkih mesecev smo bili skupaj kot družina. To se nam je zdelo skoraj kruto, a kljub temu smo lahko v svoji žalosti videli preizkus naše vere. Če ne bi bili previdni, bi zlahka obtožili Boga, da je on dovolil, da se zgodi ta nesreča. Ko smo jokali, žalovali in tolažili drug drugega, smo se tudi strinjali, da bomo zaupali Bogu. Čeprav nismo razumeli vsega, smo vedeli, da obstaja razlog, da so se stvari zgodile na tak način. Naše solze žalosti so bile pomešane s hvaležnostjo za Božjo dobroto do nas, saj nam je omogočil, da smo vsaj nekaj časa uživali v Njem kot prava družina. Postopno smo opazili, da je tudi srečanje s smrtjo drugačno, kadar poznaš Boga. Celó v žalosti je bilo resnično upanje za prihodnost.

14. VELIKO SE JE ŠE TREBA NAUČITI

Moj teden je imel tri glavne točke in vsaka je bila daleč stran od tistih, ki sem se jih veselil v starih časih. Prva je bila v torek zvečer, ko smo se dobili v stanovanju dveh deklet, da slavimo Boga in ga še bolj spoznamo. Večkrat sem se nasmehnil, ko sem se spomnil, kako sem še pred nekaj meseci živel v majhnem stanovanju nadstropje višje, se bal življenja in trepetal pred smrtjo. Zdaj sta me življenje in smrt vnemala in prevzemala. Vsak dan je bil novo doživetje v življenju z Jezusom. Misel, da bom celo večnost z njim, je bila skoraj prevelika za moj razum.

Tudi sobotna jutra so bila nekaj posebnega. Prav v posebno zadovoljstvo mi je bilo, ko sem na pošti oddal kupček odplačil. Vesel sem bil, da sem vložil še en teden trdega dela v odplačevanje dolgov in zapisal v svojo beležko nekaj novih vrstic, ki so bile viden prikaz moje odločitve, da z Božjo pomočjo poravnam svojo preteklost, kolikor je le mogoče.

Toda najraje sem imel nedeljske popoldneve, ko smo se zbrali v centru, da prepevamo in pridigamo. To čudovito delovanje navdušenja, ki me je napolnilo, ko sem prvič vstal, da pridigam množici, me ni nikoli pustilo na cedilu. Vedel sem, da želim to početi vse svoje življenje, in odločil sem se, da takoj po odplačilu zadnjega dolga stopim v redno službo evangeliziranja na prostem. Za nekaj časa sem tudi nehal delati in se priključil Paulu v vsakodnevnem pridiganju na ulicah v bližini nottinghamskega glavnega nakupovalnega centra. Zjutraj sva skupaj molila, popoldne pa izmenično pridigala in se pogovarjala z nakupovalci in mimoidočimi, ki so se ustavili, da slišijo in se pogovorijo. Ta »delovna izkušnja« je samo še povečala mojo željo in ko sem se vrnil na delo, sem bil še bolj trdno odločen, da čim prej odplačam dolgove in stopim v redno službo za Boga.

Kazalo je, da se ponuja nova pomoč pri mojih načrtih, ko sem v oglasih prebral, da v Nemčiji potrebujejo zidarje. V Nottinghamu sem namreč redno in trdo delal že kakšni dve leti in pol in čeprav sem precej zmanjšal dolgove, je bila pred mano še precej

dolga pot. Podjetje, ki je iskalo zidarje v Nemčiji, pa je ponujalo nekajkratno angleško plačo, zato sem verjel, da mi je Bog priskrbel to možnost.

Izračunal sem, da po približno šestih tednih dela lahko pridem domov z vsem denarjem, ki sem ga potreboval, medtem ko bi v Angliji za to porabil leto ali še več. Zato sem se hitro odzval na oglas, opravil pogovore in se znašel na poti v manjše nemško mesto nedaleč od meje z Nizozemsko. Dogovorjeni smo bili, da me na postaji pričaka šef gradbišča, angleški menedžer majhne firme.

Ko sem prispel, sem se srečal z dvema ali tremi drugimi angleškimi zidarji, ki so potovali z enakim namenom. Vrnili so se mi spomini na Kanado, vendar sem se jih otresel. Takrat je bilo zadnjič, ko sem sam poskušal gospodovati svoji usodi in sem obupan propadel, sedaj pa sem vedel, da ima Bog vse trdno v svojih rokah.

Naš prvi postanek je bila najbližja gostilna, kjer so ostali možje takoj naročili pivo. Ko sem naročil kokakolo, so se jim dvignile obrvi od začudenja in tudi njim sem lahko v nekaj minutah razložil, zakaj sem nehal piti.

Čez nekaj časa mi je vodja ponudil vožnjo do hotela, kjer naj bi bil nastanjen, dokler ne uredijo vseh podrobnosti. Na poti sem ga v avtomobilu vprašal, kako so se dogovorili glede plačevanja davka zame. Zasmel se je in me pogledal.

»Kaj je tako smešnega?«

»Gotovo se šališ. Mi davka ne plačujemo!«

»Kako to mislite?« sem vprašal. Stvari so bile očitno drugačne, kot sem pričakoval.

»Denar plačujemo na roko. Ni davka, ni vprašanj. V bistvu nihče niti ne ve, da smo tukaj poslovno. Pogodbo imamo z nekom v Angliji.«

Moje upanje je potonilo. Niti potovalke še nisem odprl in že je kazalo, da je celoten načrt propadel: »Torej je to denar na črno?«

»No, tudi tako lahko temu rečeš,« je odgovoril in se neudobno presedal na sedežu, »toda to počnejo vsi, veš, to je sprejemljivo.«

»Mogoče,« sem odrezal, »vendar ne zame. Eden od razlogov mojega prihoda je, da vrnem kup denarja, ki ga dolgujem davčni

upravi! Ne morem delati pod takimi pogoji. Moral se bom vrniti domov.«

Voznik me je pogledal z mešanico razburjenja in presenečenja. »Gotovo se šališ! To je najboljši denar. Kaj pa si ti, nekakšen čudak ali kaj podobnega?«

»Kristjan sem,« sem razložil. »Svoje življenje sem dal Jezusu in njemu ne bi bilo všeč, da počnem nekaj takega. Žal mi je.«

Moj voznik je obrnil avto in odpeljal nazaj proti postaji. Sledilo je nekaj neudobnih minut vožnje. Ves čas se je trudil opravičiti svoja dejanja in mi razlagal, da je bilo vse del sistema, kjer ni nihče pričakoval, da se dela drugače. Nihče v bistvu ne izgubi, vlada pa tudi ne pogreša tistih nekaj sto funtov. Nisem mu odgovoril.

Stal sem na postaji s potovalko na ramenih in premišljeval. V samo dveh urah so se zrušili moji načrti, ki sem jih tako previdno načrtoval. Bil sem zmeden in rahlo razočaran. Vedel sem, da je nekje v vsem tem Božji načrt, vendar prav takrat tega nisem mogel razumeti. Potreboval sem nekaj časa in prostor za razmislek in molitev, da bi videl, kaj hoče storiti Bog. Odločil sem se, da odpotujem čez mejo nazaj na Nizozemsko.

Moj cilj je bil Heidebeek, majhna slikovita vasica približno sto kilometrov severno od Amsterdama. Barka se je po mojem odhodu priključila mednarodni misijonarski organizaciji Youth With a Mission, ki je delovala po vsem svetu. Svoje delo so razširili tudi na Nizozemsko, kjer so na podeželju odprli center za usposabljanje novih vodij, medtem ko je Barka delovala naprej.

Nekaj mesecev po mojem prihodu domov je Joan navezala stike z njimi in se s svojim otročičkom odpravila na Nizozemsko. Tu je zaključila Šolo za krščansko učenje, v kateri so se mladi kristjani utrdili v temeljih svoje vere, preden so začeli z rednim delom za Boga. Joan se je potem pridružila skupini, ki je delovala v Epeju v bližini Heidebeeka. Z malim Seanom sta uživala v ljubezni ljudi, lepoti podeželja in nebeškem miru. Tudi name je ta kraj naredil močan vtis, ko sem ga dvakrat za kratek čas obiskal.

Tokrat sem prispel nepričakovano, vendar so me toplo sprejeli. S Floydom McClungom sva v objemih in smehu obnovila svoje prijateljstvo. Kasneje sem mu ob skodelici kave povedal o svojih

upih in sanjah in kako se je vse nekako zrušilo. Zamišljeno me je pogledal in čutil sem, da ima idejo.

»John, zakaj ne bi ostal tukaj in šel v našo Šolo krščanskega učenitva? Začeli bomo naslednji teden.«

Že prej sem poznal Floydovo sposobnost, da naredi najbolj šokantne zamisli same po sebi umevne, toda ta se mi je res zdela preveč oddaljena. Svojo bližnjo prihodnost sem si že začrtal in preučevanje Svetega pisma v središču nizozemskih gozdov ni bilo del tega načrta. Moral sem delati, ker sem moral odplačati dolgove. Izmomljaj sem negativen odgovor in na koncu dodal: »... in tudi vsega denarja še nisem vrnil.«

Floyd se ni dal motiti. Nasmehnil se je. »Zakaj ne greš nekam na samo molit glede tega? Vprašaj Gospoda, če bi bilo to dobro ali ne. Če je dobro, potem bo on poskrbel zate, John.«

Bil sem prepričan, da že vem, kakšen je odgovor, vendar me je spoštovanje do tega nežno govorečega nasmejanega Američana le spravilo v molitev. Moram priznati, da sem bil tako trdno odločen, da bom storil, kar je Bog hotel, da nisem prepoznal Njegove pomoči.

Med molitvijo so se moje misli napolnile s preprosto sliko. Videl sem celo vrsto različnih vrat, ki so predstavljala odprte poti, široke ceste, po katerih bi lahko šel, da bi vrnil vse preostale stotine funtov. Ko sem gledal vanje, so se ena za drugimi zapirala. Trdno. Na koncu so ostala odprta samo še ena vrata, prav tista najbolj oddaljena. Nad njimi je bila ena sama beseda ... Heidebeek. Vrata so bila priprta. Skozi režo se je razlivala svetla, prijetna luč. Bila je kot topli sončni žarki, ki so me vabili, da vstopim in se jim prepustim. Tako sem spoznal, da mi Bog jasno govori, naj grem v Šolo krščanskega učenitva (ŠKU). Če bi se zdaj odpravil domov, bi bil neposlušen.

Nisem razumel, vendar sem vedel, kaj moram storiti. Ko sem našel Floyda, sem mu povedal: »Prav imaš. Molil sem glede tega in verjamem, da Gospod hoče, da ostanem tukaj.«

V svetlem sončnem jutru si žarki utirajo pot skozi drevesa in vse je polno veličastnih barv. Les ima svež, prijeten vonj in edini zvok prihaja z bližnjih pašnikov. To čudovito jutro je tako daleč stran od mojih prvih začetkov na gradbiščih v Nottinghamu, da

se moram uščipniti, da se prepričam, ali je vse to resnično. Da, še vedno sem tukaj.

Ko se sprehajam proti glavni stavbi, kjer se bodo kmalu začela predavanja ŠKU-ja, se spet čudim nenavadnemu preobratu, ki me je pripeljal sem. Vidim, da sem naredil napako, ko sem omejeval Božji načrt z že določeno potjo. Odločen sem bil, da obstaja le en način, da storim, kar on pričakuje od mene, in sicer, da odplačam vse dolgove. Zdaj pa začnjam razumevati, da so lahko tudi druge možnosti. Še dolgo pot imam do poravnave svojih dolgov in niti denarja za to šolo nimam, le nekaj funtov v žepu. Te potrebe so večje od mojih najboljših naporov.

Ko grem po svojo pošto, imam v glavi še vedno iste misli. Moj klic domov je povzročil navdušenje, pa tudi zmedo, zato pričakujem kakšno pismo od ostalih članov družine. Nič – razen ene kuverte. Brez znamke je, torej ni prišla po pošti. Lepo jo odprem ... in ven potegnem šestdeset funtov, zavitih v sporočilo. Sredi papirja sta zapisani le dve besedi: »Z ljubeznijo.«

Nekaj trenutkov potrebujem, da pridem k sebi in solze mi napolnijo oči, tako me gane tiha ljubeča prijaznost neznanega darovalca. Toda še bolj sem preplavljen z ljubeznijo Boga, ki je nekomu dal to na srce. Zame.

Zavriskam in stečem po hodniku, da povem ostalim, kaj se je zgodilo. Spet se učim novo globoko lekcijo v svojem novem življenju. Vidim, kako je moja trdna odločenost o poravnavi dolgov skoraj postala stvar ponosa. JAZ bom to storil. JAZ bom uredil stvari.

Šele sedaj vidim, da Bog pravi: »Ne, ne tako, John. Odpustil sem ti. Ljubim te. Ni se ti treba truditi, da bi s svojim odplačevanjem zaslužil to ljubezen. Hvala ti za tvojo predanost, da storiš, kar je treba. Toda zdaj želim jaz narediti svoj del.«

Kuverte so prihajale vsak teden mojega šolanja. Včasih je prišlo deset funtov, včasih trideset, enkrat celo dvesto. Vedno lepe in urejene, vedno anonimne, a s sporočilom ljubezni ali ohrabritve. In vedno je bilo dovolj, da sem lahko nadaljeval s svojimi odplačili in sproti plačeval šolnino, pa še za kakšno kavo mi je ostalo.

Občasno sem se počutil skoraj krivega in se spraševal, zakaj, le zakaj bi me moral Bog oskrbovati z denarjem na tak način, ko bi

ga vendar lahko sam zaslužil. A potem sem se spomnil, da je to znak njegove ljubezni. Ker on tako hoče. Ker si nikoli ne morem zaslužiti te ljubezni. Zato sem vedel, da moram nehati skrbeti in začeti gledati na to, kar je pripravil zame.

Poleg tega, da sem se mu naučil zaupati glede materialnih dobrin na povsem nov način, sem odkril tudi, da želi, da sem dober študent. Po skoraj treh letih, odkar sem postal kristjan, sem videl, kako popolnoma se je moje življenje obrnilo. Veliko sem se naučil v prvih dneh na Barki, naprej pa sem rasel v Nottinghamu. Tudi spreobrnjenje moje družine in prijateljev k Jezusu me je napolnilo z ljubeznijo do njega in z lakoto, da povem še drugim.

V meni pa je bilo še vedno potrebno veliko prečiščevanja. Šele v miru in tišini Heidebeeka sem spoznal, koliko stvari je treba očistiti in zloščiti. V teh mesecih na ŠKU-ju sem opazil, da so bile v meni še vedno skrite rane in negotovosti, ki jih je bilo potrebno pozdraviti. Preko molitev, poučevanja, svetovanja in služenja zaposlenih in gostujočih govornikov pa sem spoznal globlje prečiščujoče delo Svetega Duha v svojem življenju. Še vedno mi je bilo precej težko navezati stike z drugimi ljudmi. V preteklosti sem to zakril z alkoholom ali mamili, zdaj pa sem se moral soočiti s tem in popraviti stvari. Čeprav sem bil še vedno malo samotarski in sem se med odmori izogibal kavarne, ker sem bil raje sam, sem čutil, kako so spremembe počasi le prihajale.

Ponavadi sem vstal zgodaj zjutraj, pred vsakodnevnimi dolžnostmi, da sem si lahko vzel nemoten čas za skupnost z Bogom. Ovil sem se z debelo odejo, odšel ven in s Svetim pismom v roki sedel na tla poleg drevesa. Tam sem preživel nekaj dragocenih ur molitve, slavljenja Boga in premišljevanja Svetega pisma, ko so si prvi sončni žarki utirali pot skozi veje.

Zvečer sem požiral biografije krščanskih pionirjev, kot sta bila general Booth, začetnik Vojske odrešenja, in William Carey, misijonarski stezosledec. Prevzemalo me je, ko sem razmišljal, kaj je Bogu uspelo storiti skozi te ljudi, in zaspal sem v molitvi, da bi tudi mene nekega dne lahko uporabil na podoben način.

Bolj sem odraščal v svojem odnosu z Bogom, bolj jasno sem videl, da je bila moja hoja z njim v zelo veliki meri odvisna od mojih odločitev. Nisem sam usmerjal svojih korakov, on jih je.

Toda sam sem se moral odločiti, ali bom šel po tej poti. Moral sem sprejeti stvari, ki mi jih je hotel dati. Božja ljubezen je delovala v mojem življenju le tako močno in tako globoko, kot sem bil to pripravljen dopustiti. To mi je pomagalo razumeti, zakaj se je naša stara štiričlanska tolpa razpršila v dneh preobrata v Amsterdamu, po dogodkih na sodišču pa smo se še bolj oddaljili.

Mac ni nikoli predal življenja Jezusu. V Nottinghamu mi je povedal, da verjame vse, kar je slišal in videl na Barki, vendar ga to preprosto ne zanima.

V Amsterdamu je Gary nekaj noči za menoj sledil mojim solznim korakom do Jezusa. V Nottingham se je vrnil s podobno željo, da pove svojim starim prijateljem, kaj se je zgodilo. Za njimi je šel v lokale in klube, kjer je odklanjal pivo in naročal brezalkoholne pijače ter zbiral okrog sebe ljudi, da jim pove o Jezusu. Pravzaprav je imel tako močno željo, da gre in govori drugim, da ni hotel izgubljati časa niti za srečanje s Petrom in menoj na molitvi in preučevanju Svetega pisma. Vse manj sva ga videvala; potem pa sem ga opazil v lokalu z malo pločevinko piva. Naslednjič je imel že normalno pločevinko in kmalu je bil spet v starem načinu življenja. Ko sva imela priložnost, da se pogovoriva o vsem tem, je namesto odgovora le čudno skomignil z rameni.

Najbrž mi je bilo najtežje razumeti Alanov primer. Skozi veliko stvari sva šla skupaj. Bil mi je najbližji v tej trojici in zelo sem bil vesel, ko je molil, da pride Jezus v njegovo življenje. Toda potem se je začel notranji boj. »Vem, da ne bi smel več loviti žensk, ker sem postal kristjan, toda ne vem, če se temu lahko odrečem,« mi je povedal. Moji poskusi, da ga ohrabrim z razlagami čudovitega Božjega načrta za moškega in žensko, vendar na pravilen način v predani zakonski zvezi, so bili kot bob ob steno.

Tudi on se je vrnil v svet. Od štirih mladeničev, ki so šli iskat Boga, sem bil jaz edini, ki sem našel, kar sem iskal.

V Heidebeeku sem spoznal še več o čudovitem Bogu, ki sem mu služil, zato je bila v meni želja, da grem na ulice in še drugim povem o njem, vedno večja.

Ko se je šola približevala koncu, sem pričakoval vrnitev v Nottingham, kjer bi začel redno pridigati s Paulom in drugimi člani skupnosti. Toda Floyd je imel drugačne načrte. Ko me je

prosil, naj останem kot pomočnik v naslednjem letniku ŠKU-ja, sem vedel, da je prav, da sprejemem ponudbo.

Spoznal sem, da mi je bivanje v Heidebeeku pomagalo izoblikovati nov odnos do žensk. Odkar sem bil kristjan, sem bil osvobojen surovega, neosebnega, vzvišenega pogleda, ki sem ga imel do nasprotnega spola še iz zgodnjih najstniških let. Toda čeprav je bil ta izkrivljeni pogled izkoreninjen iz mojega življenja, je bil moj odnos še vedno čuden in negotov. V zadnjih treh letih nisem imel dekleta. Nikoli ga tudi nisem iskal. Raje sem izpolnjeval svoje življenje z ljubeznijo do Boga in ugotovil, da je on vse, kar želim ali potrebujem. Ali pa sem tako vsaj mislil.

Postopoma sem opazil, da postajam vedno bolj sproščen v družbi žensk, tako uslužbenk kot študentk. Začel sem jih gledati kot svoje sestre in veselil sem se te nove svobode.

Kljub temu pa me je skoraj vrglo po tleh, ko sem se nekega jutra sprehajal po svojem molitvenem ozemlju in mi je Bog spregovoril na svoj nežen, tih, a prepričljiv način: »John, letos bo v šolo prišlo dekle zate.«

Zvenelo je popolnoma nesmiselno. Toda prepričan sem bil, da mi je govoril Bog.

15. TERRY

Nekaj tednov kasneje sem ugotovil, da sem slišal pravilno. Ime ji je bilo Terry Gray in brezupno in čudovito sem se zaljubil vanjo, ko sem jo zagledal z razdalje kakšnih petdeset korakov. Tisti trenutek, ko sem jo videl med skupino novih študentov Šole krščanskega učenitva, ki so se zbirali v glavni dvorani, sem vedel, da moje življenje ne bo nikoli več enako. En sam pogled je sprožil verigo reakcij v moji notranjosti. Moje srce je začelo divjati.

Prisilil sem se, da sem odšel, kot da bi imel nekje druge pomembne opravke. Prepričan sem bil, da bi vsi lahko opazili rdečico na mojem obrazu, in zelo nerodno mi je bilo zaradi občutkov, ki so se mešali v meni. Še vedno sem spoznaval, kaj pomeni biti novi človek v Kristusu. Svoje življenje sem posvetil oznanjevanju evangelija na ulicah in zaljubiti se v dekle na prvi pogled ni niti slučajno ustrezalo mojim načrtom, še manj pa dišalo po duhovni zrelosti in trdni veri, ki sem si ju tako močno želel v svojem značaju! Nekako mi je uspelo zadržati čustva, ki so se vzdigovala v meni, da sem se lahko zbral, preden so nove študente predstavili osebju.

Naša naloga je bila študentom predstaviti predmete in jih spodbuditi, da svetopisemska učenja o značaju Boga in hoji za Jezusom ne samo preučijo, ampak tudi prenesejo v svoje življenje. Tam smo bili tudi zato, da jim pomagamo, se spoprijateljimo z njimi in nasploh poskrbimo, da so njihovi dnevi na ŠKU-ju čas osebne rasti in postavljanja močnih temeljev za bodočo službo. Da sem pomagal plačevati svoje bivanje, sem vodil tudi vsa vzdrževalna dela v Heidebeeku – vse od menjave žarnic do priprave novih temeljev za cesto. Kjerkoli je bilo treba kaj popraviti ali narediti, sem bil zadolžen, da poskrbim za to.

Kljub svoji žeji po svetopisemskem znanju in bogatim odkritjem v času svojega šolanja pa mi sedaj ni bilo lahko. Imel sem težave s koncentracijo in počutil sem se, kot da bi v hudem vetru držal krmilo v pravo smer, vendar bi moje misli vztrajno zavijale

drugam. Mislim so sledile tudi moje oči, kadar sem se ozrl za mladim dekletom, ki me je spravilo v skrivni nemir.

Da ne bi kdo opazil moje notranje zmede, ki sem jo doživiljal, sem se izogibal resničnih stikov z njo, razen kadar sem s skupino ljudi pil kavo. Še naprej sem preživel dolge ure z Bogom, v branju Svetega pisma in krščanskih biografij. Začel pa sem razmišljati tudi o stvareh, ki sem jih ujel o njej v nekaterih pogovorih.

Imela je enaindvajset let in je prihajala iz urejene srednjerazredne družine z juga Amerike. Terry je postala kristjanka kot najstnica in pri šestnajstih začutila klic za misijonarsko službo v Evropi. Kot študentka francoščine in Svetega pisma na Weaton Collegeu je odšla na praktični poletni izlet v Evropo, ko je na kratkem obisku na Barki srečala Floyda McClunga. Povedal ji je, da YWAM (izg. wajwem, kratica za Youth With a Mission) začne nja podobno skupnost v Franciji in zdaj se je v Heidebeeku pripravljala za delo v tej novi skupnosti. Te podrobnosti so bile le dodatek k temu, kar sem sam lahko opazil. Bila je urejena, z dolgimi rdečerjavimi lasmi, razdeljenimi na sredini, temno rjavimi očmi in vedno pripravljenim nasmehom, njena osebnost pa je bila prav tako privlačna. Kmalu sem videl, da je Terry priljubljena oseba z odprtim, preprostim značajem in toplim smislom za humor. Pogosto sem slišal njen svetel smeh v skupini študentov, ki so sedeli skupaj, se pogovarjali ali zvečer igrali šah ali damo.

Ko sva se nekajkrat pogovarjala, mi je bilo tako nerodno, da se mi je zapletel jezik, in prepričan sem bil, da me je imela za nekakšnega čudnega šolarčka. Na skrivaj sem si govoril, da je noro čutiti tako do osebe, ki je skorajda ne poznam, posebno pa glede na različnost najinih življenjskih poti. Ona je bila lepa Američanka iz dobre družine in je preko obiskovanja cerkve brez vsakih zapletov napredovala do močnega osebnega odnosa z Bogom. Na drugi strani sem bil jaz, grob Anglež iz surovega okolja, ki je izkusil skoraj vse prepovedane stvari, preden se je sesul v prah. Kreda in sir bi šla bolje skupaj kot midva.

Imel pa sem še eno težavo, ki je postavljala vse moje hrepenenje pod vprašaj. Moje želje, da bi služil Bogu, so se zdele že tako blizu uresničitve, vendar zdaj nisem več mogel zbrati svojih misli, ker sem toliko sanjaril o nedosegljivem dekletu!

Dobil sem priložnost, da poskusim ulično evangelizacijo v Amsterdamu. Delo Barke je vedno temeljilo na nežni, skrbni, počasni in dolgoročni prijateljski evangelizaciji, kot jo je imenoval Floyd. Ker je videl preveč izumetničenega pridiganja, je mislil, da bi preveč neposreden pristop odbil veliko mladih ljudi. Delavci na Barki so zato pridobivali srca ljudi preko prijateljstev in jim potem razlagali o Jezusu. Vedel sem, da je to dobra metoda, saj je pridobila mene.

Toda poznal sem tudi močno željo, da povem o Jezusu tistim, ki nimajo priložnosti, da bi o njem slišali preko prijateljstva ali pa potrebujejo bolj neposreden izziv. Mnogo popotnikov je bilo že razočaranih nad življenjem, zato tudi so potovali. Drugi pa so spet mislili, da jim nič ne manjka. Te je bilo potrebno izzvati. V Nottinghamu je to vedno delovalo in vsak teden je raslo moje zaupanje in gotovost pri tem delu. Končno sem ugotovil, da si to želim delati ves čas.

Prihod v Heidebeek je v tem smislu zaustavljajal to odločitev. Floyd so bile vseč naše izkušnje v Angliji, vendar je jasno pokazal, da se mu tak način ne zdi primeren za Amsterdam. Občasno sva se o tem še več pogovarjala in vprašal sem ga, če bi mi dovolil, da vsaj poskusim. Poslušal je, vendar nato razložil, da še ni čas za to. To me je motilo, toda spoštoval sem Floydovo modrost in izkušnje, zato sem sprejel njegovo odločitev. Potem sem spet molil, da mi Bog nekega dne omogoči pridiganje na ulicah Amsterdamu, in čakal na novo priložnost za pogovor s Floydom.

S Paulom Fillerjem, uslužbencem ŠKU-ja, ki je postal moj zelo dober prijatelj in je z menoj delil navdušenje nad uličnim pridiganjem, sem začel občasno obiskovati Amsterdam. Potovala sva po mestu, se pogovarjala o programu odprtega tipa evangelizacije in molila za Božje vodstvo.

Ko sva se nekega dne sprehajala naokoli, se mi je zgodilo nekaj nenavadnega. Obrazi vseh ljudi, ki so hodili mimo naju, stari in veseli, mladi in jezni, tuji in izgubljeni, so izgledali ujeti, zamrznjeni v ozadju mojega uma. Kot da bi opazoval privatno projekcijo izgubljenosti vseh ljudi v mestu. Čutil sem, da mi je Bog pokazal to sliko, da bi mi lahko rekel: »Poglej, John, v vseh teh množicah so ljudje, ki morajo slišati o mojem Sinu.«

Nekega dne se je Floyd končno strinjal. Lahko sem zbral manjšo skupino ljudi iz šole in jih popeljal na ulice.

Začeli smo z enodneвно odpravo, ko smo se stisnili v kombi in se iz Heidebeeka napotili v mesto. Na trgu smo zapeli nekaj pesmi Bogu v slavo in potem sem pridigal, tako kot sem bil vajen v Nottinghamu.

Skupaj s Floydom, ki se nam je pridružil iz radovednosti, smo bili zadovoljni z razpletom. Predlagal nam je, da razširimo svojo dejavnost, in takoj sem navdušeno začel načrtovati poletno evangelizacijo mesta. Trajala naj bi štiri tedne, sedež pa bi imeli v enem od kampov na robu mesta, kjer bi taborili med popotniki in narkomani. V mestu bi imeli odprte evangelizacije, nato pa bi tiste, ki bi radi slišali še kaj več, povabili, da preživijo nekaj časa z nami v kampu – kot na Barki, le da bi bili pod šotori.

Po jutranji molitvi in slavljenju Boga skupaj z drugimi uslužbenci in delavci iz Heidebeeka, ki so imeli precej različne poglede na evangelizacijo, se je naša mala skupina v dveh natrpanih kombijih odpravila v Amsterdam. V skupini je bila tudi Terry Gray, ki je sredi šolanja v ŠKU-ju izvedela, da se francoska skupnost, ki se ji je nameravala priključiti, ni začela tako, kot je bilo predvideno. Zato se je odločila priključiti YWAM centru v švicarskem mestu Lausanne, kjer so potrebovali francosko govoreče uslužbence. Vendar je morala nekje prebiti še mesec dni in evangelizacija Amsterdama se ji je zdela dobra možnost.

»Ne seksa! Ne nasilja! Ne vojn!« Besede se ponavljajo znova in znova kot litanije in se prebijajo skozi ulične klepete in glasbo. Nekaj glav se obrne, a večina se za to ne zmeni. Na hrupnih mestnih ulicah ni nič nenavadnega, da ljudje počnejo nekaj svojega. Verjetno samo še en tip, ki je vzel preveč LSD-ja ali spida.

Toda meni se zdi drugače. Prvi dnevi odprte evangelizacije so nam šli dobro od rok. Skupaj smo Bogu v slavo zapeli in zaigrali nekaj živahnih pesmi, potem sem stopil naprej in kratko pridigal, nato pa smo se razdelili med poslušalce, da bi jih pridobili za nadaljnje pogovore. Zanimanje je bilo zelo veliko in že je nekaj mladih ljudi prišlo v naše taborišče, da ob skodelici kave ali večerji slišijo kaj več.

Vem, da je tako dober začetek posledica temeljite priprave v prejšnjih tednih. Vse odkar sem namreč dobil dovoljenje za začetek, sem z dvema sodelavcema potoval v mesto. Sprehajali smo se gor in dol po vseh ulicah, mimo seks klubov in javnih hiš, barov, kjer so prodajali drogo, in najstnikov, ki so zadeti ležali na pločnikih, in ves čas smo molili. Posebno smo molili na mestih, kjer smo nameravali pridigati, jih predali Božji moči in namenu ter v Jezusovem imenu zvezali sile zla, ki so tam delovale.

To nenehno vpitje je dvignilo nekaj v meni. To ni le izkrivljen evangelij, gre za nekaj hujšega. Možakar je oblečen v ohlapno obleko, njegov megleni in oddaljeni pogled pa ne govori o mamilih, ampak o nekom, čigar življenje je v oblasti hudih duhov. Mirno ga pripravim, da pove kaj več. Pravi nam, da to sporočilo prihaja od njegovega guruja. »Se hočete tudi vi srečati z njim?«

Terry se odloči, da gre z menoj, in skupaj mu vneto slediva. Šele ko prideva skoraj do vrha stopnic stare, zapuščene zgradbe nekaj ulic od glavnega trga, spoznam, da sem stvari presodil napačno. Toda zdaj je prepozno, le molim lahko, da naju Bog zaščiti.

V prašni, temni podstrešni sobi je čutiti težko, stiskajočo prisotnost zla. Trije ali štirje možje posedajo na žimnicah, ki so razmetane po tleh, na sredini pa je guru v samih hlačah, z ostrim obrazom, brado in sumničavim pogledom. Napadalno pogleda Terry in jo s trdimi besedami poskuša prestrašiti. Začutim val sovraštva, usmerjenega vanjo. Ne čakam, da nama situacija uide iz rok, zato se nasmehnem in mu začnem razlagati, kaj delamo v mestu, kako močno ga Bog ljubi in da ima lahko novo življenje v Jezusu. Dogaja se prava bitka.

Zagotovo nimava namena sprejeti povabilo na kavo. Izgovorim se in takoj sva na stopnicah in spet na ulici. Čudovito je biti zunaj na čistem zraku. Teža odpade od naju in Terry izbruhne v jok in nasloni svojo glavo na mojo ramo.

Zoprno mi je, da nisem bolje razpoznal situacije, preden sem šel tja. Očitno jo je to doživetje pretreslo do srca. Realnost duhovnega bojevanja in bližina spopada med Bogom in njegovim sovražnikom sta zanjo nekaj novega. Ko jo skušam potolažiti, se zavem dveh stvari – kako jo želim ščititi vse njeno življenje in

kako se hočem še naprej boriti s silami, s katerimi sva se pravkar soočila.

Štirje tedni so minili skoraj prehitro. V Heidebeek smo se vrnili izčrpani, a srečni. Na ulicah smo naredili močan vtis, saj smo se hitro naučili prilagajati svoje delo in pristop značaju mesta in zadržanim svobodnjaškim ljudem, ki so hodili mimo. Mnogo ljudi je prišlo h Kristusu tako na uličnih srečanjih kot v taboru. Tam so nas celo prosili, da se odselimo, ker smo slabo vplivali na posel. Preprodajalci droge, ki so kamp uporabljali za svojo bazo, so ustavili prodajo!

Že sem razmišljal o nadaljnjih možnostih in kako bi to naslednjič izvedli še bolje in v večjem obsegu. Spraševal pa sem se tudi, kaj se bo zgodilo s Terry. V zadnjem mesecu so se moja čustva do nje še poglobila in nisem prenesel misli, da bo odpotovala v Švico. A čeprav sem brez predsodkov pred množico vpil, kako sem postal kristjan, sem bil ves prestrašen ob misli, da bi ji moral na samem razložiti, kar sem razmišljal.

Tik pred svojim odhodom je prišla do mene, da se pogovoriva o srečanju s človekom, ki je bil obseden z demonom. Razložil sem ji nekaj več o duhovnem bojevanju, molitvi in nadnaravnem. Potem sva govorila še nekaj časa.

Za trenutek je nastala čudna tišina, nato pa je Terry vprašala: »Še o nečem se morava pogovoriti, kajne?«

Obrnil se mi je želodec. Vedela je! Globoko sem zajel sapo, začutil rdečico, ki me je žgala po licih, in ji obotavljivo začel razlagati, kaj sem čutil do nje. Ni mi bilo lahko, besede so se mi nenehno zatikale v grlu. Vendar mi je uspelo povedati dovolj, da sva se dogovorila o molitvi za Božje vodstvo v najinih življenjih še preden je prišel čas, da stopi na avtobus.

Bil sem v oblakih. Moja žej po evangeliziranju je bila potešena, saj je Floyd odobraval vse, kar je videl in slišal o evangelizacijah, veselil pa se je tudi njihovega širjenja. Pa še dekletu svojih sanj mi je uspelo povedati, da sem zaljubljen. No, vsaj nekaj podobnega.

Naslednjih nekaj tednov sem delal v tovarni blizu Heidebeeka, da bi odplačal preostale dolgove. Delo z jajčnim prahom je minilo v srečni zasanjanosti in razmišljanju o Terry. Tudi knjižica s citati

iz Svetega pisma, ki sem jo vedno nosil v žepu svoje srajce, mi ni kaj dosti pomagala pri koncentraciji.

Pisal sem ji dva do trikrat tedensko. Jaz, tisti nekomunikativni tip, ki mu je prej le redko uspelo napisati kaj več kot razglednico. Preprosto sem si želel vzeti nalivnik in papir, da bi ji povedal o svojih doživetjih, o tem, kar se je dogajalo v Heidebeeku, kaj mi kaže in kaj me uči Bog, in da bi jo ohrabil v njenem odnosu z Njim.

Pot resnične ljubezni pa ni bila gladka. Nekaj mesecev kasneje sva trčila ob oviro, ko je prišlo do nesporazuma zaradi še vedno zelo previdnega pisanja. Preživela je dan na Barki, ko je potovala skozi Amsterdam, a ker za to nisem vedel in je nisem prišel obiskat, je mislila, da se ne zanimam več zanjo. Njena pisma so bila vse bolj redka in zato tudi moji odgovori. Moje srce se je utapljalob ob misli, da je ne zanimam več.

Svoje razočaranje mi je uspelo nekako zakopati z delom v Heidebeeku, molitvenimi sprehodi in načrtovanjem ponovne evangelizacije Amsterdama. Čez sedem mesecev sem s skupino iz Heidebeeka odpotoval v Benetke. YWAM skupine iz vse Evrope so se srečale v tem mestu na pripravi za množično evangeliziranje. Tu so bili tudi uslužbenci iz centra v Lausanni in z njimi Terry.

Moje roke so bile hladne in potne, grlo pa presušeno, ko je naš vodja parkiral kombi v kampu tik pred Benetkami. Pozdravil nas je »orkester«⁸ drugih članov YWAM-a, ki je v dobrodošlico izvedel simfonijo s katerimikoli predmeti, po katerih so lahko tolkli: z lonci, ponvami, steklenicami, pločevinkami. In sredi vesele, živahne množice je bila Terry. Moj duh je poskočil, ko sem spet zagledal njen obraz, in se sesedel od misli, kaj bi se lahko zgodilo.

Namenoma sem ostal z vodjo, medtem ko so ostali že odšli, v upanju, da se mi bo uspelo izogniti čudnemu srečanju. Toda ona je bila še vedno tam in me čakala, dokler nisem končno stopil ven. Ko sem jo pogledal, mi je bilo jasno, da sem bil še vedno noro zaljubljen vanjo. Pozdravila sva se in se nerodno objela, potem pa sem moral naprej, da uredim našo nastanitev in prehrano. Z veliko stvarmi bi se moral ubadati moj um, a so mi bile napoti druge misli. Tudi v naslednjih dneh so mešale mojo glavo, čeprav se nisva dosti videla.

Končno sem zbral pogum in jo povabil na pizzo. Nekega večera smo s skupino šli v mesto. Spet sva previdno začela izražati svoja čustva in moje srce je poletelo, ko sem začutil, da mor-da le še obstaja upanje za rešitev. V prostih minutah sva se še naprej sestajala, se pogovarjala, smejala in enostavno uživala družbo drug drugega.

Ker sem bil še vedno negotov v svojem odnosu do žensk, sem se odločil, da poiščem moder nasvet nekega starejšega kristjana. Na samem sem z njim podelil svoje težave. Pozorno me je poslušal in mi nato svetoval: »John, če verjameš, da je ona dekle zate, potem ji to povej in jo prosi, naj moli glede tega.« To se mi je zdelo precej neposredno, vendar sem čutil, da ta človek ve, kaj govori. Tako sem tudi storil.

Ko sva sedela v hrupnem baru in pila kavo, sem ji rekel: »Veš, kako so potekale stvari med nama. Torej, Terry, ali si dekle zame ali nisi? Jaz sem molil. Ali bi tudi ti molila glede tega?«

Nisem vedel, kakšno reakcijo naj bi pričakoval, toda tega, kar se je zgodilo, zagotovo nisem hotel. Terry je bruhnila v jok. »No, če hočeš zdaj vse ali nič, potem izberem nič!« Pobrala je svoje stvari, odhitela iz bara in me pustila z dvema skodelicama kave in groznim občutkom poraza.

Terry nisem več videl vse do konca programa v Benetkah, ko so se manjše skupine sestale, da se odpravijo vsaka na svojo evangelizacijo po celi Evropi. Takrat sem jo v kratkem srečanju povabil, da se priključi skupini, ki sem jo vodil na šesttedensko evangelizacijo na Kreti. Hladno je zavrnila. Povedala mi je, da gre v Izrael.

Na srečo sem bil naslednji mesec in pol tako zaposlen z vodenjem skupine, pridiganjem in poučevanjem začetnikov, da nisem imel dosti časa razmišljati o slabih stvareh. Moja skupina je živela na plažah in ob koncu programa smo bili zagoreli od sonca ter veseli in srečni, ker se je Bog dotaknil mnogih mladih počitnikarjev, s katerimi smo prišli v stik.

Ponovno smo se srečali v Benetkah, da pričujemo drug drugemu o uspehih, napakah in doživetjih. Vznemirljivo je bilo slišati, kaj vse se je dogajalo, in videti, kako je Bog deloval preko zagretih in odprtih src tolikih študentov in drugih mladih.

Moje misli so se že lotevale novega izziva, ki je bil pred nami. Moral sem voditi naslednjo poletno evangelizacijo na amsterdamskih ulicah z bazo v kampu.

Podrobnosti tega načrta sem opisal na srečanju v Benetkah in povabil vse, ki bi se nam bili pripravljene pridružiti. Nisem se mogel upreti želji, da poiščem Terry in jo vprašam, če bi šla tudi ona z nami. Zagorela od izraelskega sonca je izgledala še lepša kot prej. Njen odgovor je bil neodločen. Morala je še premisliti.

Nekaj minut pred odhodom avtobusa zadnji dan našega obiska v Benetkah je Terry prišla k meni. Videti je bila živčna. Takšne je še nisem videl.

»Veliko sem razmišljala in molila, John,« mi je rekla. »In spoznala sem ... da te zares ljubim. Zato grem s teboj v Amsterdam, da vidim, kaj je Gospod pripravil za naju. Pridružila se vam bom čez nekaj dni.«

Tako dolgo sem sanjal, da bi slišal te besede, vendar jih zdaj kar nisem mogel dojeti. Za trenutek sem jo z odprtimi usti začudenno gledal in nasmehnila se je moji reakciji. Potem sem ji vrnil nasmeh in odšel na avtobus. Še vedno se ne morem spomniti, kako je potekalo potovanje nazaj.

16. BOJNO OPORIŠČE

Sestavljali smo prav nenavaden orkester. Oblečeni smo bili v obrabljene delovne hlače in jakne, igrali smo kitare, bongo in navadne bobne in prepevali iz vsega srca. Bili smo na poti, da zavzamemo svojo novo bazo v Amsterdamski četrti »Rdeča luč« in zato smo hoteli vsem naznaniti svoj prihod! Brali smo, kako je kralj David praznoval in slavil Boga, ko je vodil skrinjo zaveze nazaj na njeno pravo mesto, zato se je tudi nam zdelo primerno, da zapojemo hvalno pesem Bogu in zaplešemo od veselja nad našim novim prostorom.

Po uspehu naše druge evangelizacije pred enim letom smo ugotovili, da ni najbolje, da se moramo vsak dan voziti na prizorišče dogajanja in nazaj v bazo. Počitniški tabori so bili predaleč od dogajanj. Barka sicer ni bila daleč od vrvečega središča mesta, vendar v njej ni bilo prostora za dvajset novih ljudi, ne da bi motili njihovo prvotno službo. Svoje izhodišče smo želeli imeti nekje blizu mesta, da bi tako lažje podpirali delo na ulicah.

Ko sem se o tem pogovarjal in molil z drugimi voditelji, smo naleteli na hotel v središču »Rdeče luči«. Bil je umazan in zapuščen, zato smo ga lahko kupili za smešno nizko ceno.

Postavljen je bil v najhujšem delu mesta, polnem seksa in drog. Tu so bili seks klubi, javne hiše, pornografske kinoteke, preprodajalci mamil in narkomani na vsakem koraku. Skupine YWAM so do sedaj praktično obšle ta predel mesta, saj se jim je zdel prevelik izziv. Toda zdaj smo čutili, da je prišel pravi čas za to. Duhovno smo bili dovolj pripravljeni, da tudi tu stopimo v boj.

Strinjali smo se, da kupimo zgradbo, Bogu pa smo zaupali, da bo priskrbel denar za hotel – in priskrbel ga je. Izbrali so me za vodjo skupine prostovoljcev pri prenovi hotela, ki je bila potrebna, da bi lahko služil kot baza naslednje poletne evangelizacije. Načrt je bil vznemirljiv.

Trideset mladih se je prijavilo za čiščenje. Med njimi je bila tudi Terry Gray. Za nama je bilo leto uspehov in neuspehov,

toda še vedno sva poskušala ugotoviti, ali bova v prihodnosti skupaj ali narazen.

V nekaj tednih naj bi se nam pridružilo še štirideset prostovoljcev, ko se bo začel program evangelizacije. Na Barki oziroma na bivalnih ladjah so nam dali prostor, kjer smo lahko med obnovitvenimi deli prenočevali v spalnih vrečah drug poleg drugega.

Slavnostno jutro je bilo, ko smo korakali proti »Rdeči luči«. V bližini te mestne četrti, razvpite po vsem svetu zaradi pokvarjenosti in mamil, smo začeli prepevati pesmi Bogu v slavo in ploskati z rokami. Hrup ni bil nič nenavadnega za to četrt, saj se tu sliši glasba in vpitje skoraj štiriindvajset ur na dan. Vendar je bilo naše prepevanje povsem drugačne narave in je zato privabljal radovedne poglede prostitutk, preprodajalcev in zvodnikov, ko smo si utirali pot po ozkih ulicah.

Končno smo prišli do roba kanala poleg Stare cerkve, kjer je bila čudovita gotska zgradba, stara skoraj šeststo let. Stali smo in opazovali svoj novi dom na drugi strani vode. Ozka štirinadstropna zgradba je bila stisnjena v eni najbolj razvpitih ulic v soseski. Poleg je bila satanistična cerkev, homoseksualni bar, non-stop pornografska kinoteka in drogeraški klub.

Preko manjšega mostu smo prispeli do vhodnih vrat. Velika radost nas je preplavila, ko sem obrnil ključ in smo stopili v stari Budget hotel.

Ime mu je ustrezalo. Že leta ni nihče več vlagal denarja v njegovo vzdrževanje. Zgradba, ki so jo uporabljali za ceneno prenočišče študentov in popotnikov, je bila videti, kot da bi jo v naglici zapustili – kot ladjo duhov – ko so jo pred nekaj leti zaprli. Na mizah so bili krožniki z ostanki hrane, v kuhinjski shrambi ple-snivi paketi, vsepovsod po tleh pa prazne steklenice in – kar je bilo najbolj odvratno – brizgalke za mamila.

Neustrašno smo začeli moliti in slaviti Boga. Pred nami je bila ogromna naloga, vendar smo čutili, da smo že s tem, da smo zasedli to zanemarjeno staro zgradbo, storili nekaj pomembnega za Boga v tem temnem predelu mesta. Čakali so nas še boji, toda dobili smo močno bojno oporišče in vedeli smo, da je bil Bog za-

dovoljen. Po zaključni molitvi zahvaljevanja smo se razdelili v skupine po dva ali tri, da pričnemo to velikansko čistilno akcijo.

Začelo se je v molitvi. Skupine so se razdelile po vsej zgradbi, ki je spominjala na zajčnico s čudnimi majhnimi sobami, razporejenimi brez jasnega smisla. V vseh dnevnih sobah, spalnicah, kopalnicah in kuhinjah smo se ustavili in molili, da Bog izbriše vsako umazanijo zla, ki je ostala tu iz preteklosti. Bogu smo posvetili prostor in ljudi, ki bodo tukaj živeli, delali in prihajali na obiske.

Nato smo zavihali rokave. Kot delovodja sem izdelal urnik s tremi šesturnimi izmenami. Ta model sem našel v odlomku Svetega pisma Stare zaveze in zdel se mi je primeren našemu delu. Poleg tega so se skupine, ki niso delale, menjavale na »molitveni patrulji« v manjši sobi v ozadju stavbe vse od jutra, ko smo začeli z delom, pa do trenutka, ko smo pozno ponoči odložili orodje.

Močan vtis je na nas naredil svetopisemski odlomek, ki opisuje, kako je Nehemija obnovil jeruzalemsko obzidje tako, da je določil stražarje, ki so ščitili delavce med njihovim delom. Hoteli smo, da vsak udarec kladiwa in vsak zamah čopiča izvira od Boga.

To je bilo umazano delo, saj je razpadanje in nabiranje umazanije trajalo že leta, vendar se ni nihče pritoževal. Način, s katerim so se skupine lotile dela, je kazal, kako močno smo vsi upali na novo bazo.

Med delom smo se skupaj smejali in šalili in iz vsake sobe je prihajal zdrav humor. To je bilo v popolnem nasprotju s preostanim življenjem tega predela mesta. Čeprav je bilo tukaj vedno ogromno ljudi – tistih, ki so prodajali mamila in telesa, in tistih, ki so jih kupovali – je bila toplina in človečnost povsem odsotna. Kmalu smo opazili, da prijateljski odnosi in očitno veselje v družbi drug drugega privlačijo radovednost naših sosedov.

Nekega jutra je delovna skupina odstranjevala barvo s sprednjih oken. Ko so vsi zaposleni viseli skozi okna, je nekdo pripomnil, da ga to spominja na enega od televizijskih kvizov. Na sprednji strani zgradbe je bilo devet oken, v vsaki vrsti po trije, in iz vsakega se je nekdo nagibal. Prav tako je bilo na televizijskem kvizu, kjer so morale znane osebnosti odgovarjati na nesmiselna

vprašanja. Terry je kmalu prišla na dan z domiselno verzijo takšne igre za amsterdamske ulice. Salve smeha so privabile majhno množico. Ko je Terry kasneje opisovala dogodek, je žalostno pripomnila: »Nisem mogla ugotoviti, zakaj so nas ljudje gledali tako presenečeno. Potem pa se mi je posvetilo, da v teh predelih mesta ne najdeš veliko iskrenega smeha.«

Določili smo si štiridesetdnevni rok, spet po zgledu iz Svetega pisma, in uspeli smo končati z delom, tik preden se nam je priključil preostanek skupine za dejanski začetek evangelizacije. Njihov prihod je izčrpal zmogljivost zgradbe, zato sem sestavil sistem pogradov s tremi ležišči v višino. To je sicer pomenilo, da ljudje z dolgimi nosovi niso mogli spati na najvišjem, saj bi drgnili ob strop, toda z malo previdnosti in zdravega humorja nam je uspelo.

Šele na zadnjem večernem srečanju pred začetkom evangelizacije smo zares spoznali, kako pomembni so bili ti prašni, a vendar veselja polni tedni. Poleg tega, da je bila zgradba pripravljena, nas je Bog medtem seznanil z dejstvi.

V kratkem času obstoja nove baze smo začeli na nov način spoznavati stvarnost duhovnega pritiska, ki je visel nad tem predelom mesta kot težka odeja. To smo lahko videli že v očeh mimoidočih in v načinu, kako so se izogibali stikov. Postajalo je jasno, da bo eden od ključev našega uspeha v odločnosti, s katero bomo odgovorili na nasproten način. Namesto prikritosti in zaprtosti smo želeli izražati iskrenost in odprtost. In to se je moralo začeti najprej med nami, v medsebojnih odnosih v skupini. Cenili smo čas, ki smo ga imeli, da še bolj spoznamo in vzljubimo drug drugega. Veliko stvari smo že preživeli skupaj in veselili smo se novih.

Poleg tega je bil čas, ko smo prenavljali hotel, potreben sosedom, da se navadijo na našo prisotnost. Ko smo prvi dan prispeli s pesmimi slavljenja in oboževanja Boga, so nas opazovali z negotovostjo. Nismo pričakovali, da bodo čez noč spremenili svoje sumničavo mišljenje o nas. Pravzaprav smo v dneh, ki so bili pred nami, pričakovali še večje nasprotovanje. Toda videli so vsaj to, da smo prišli živeti sem. Nismo bili le neka »udari in pobegni« skupina, ampak njihovi novi sosedje.

Na srečanju ob koncu prenovе zgradbe smo obnovili tudi svoje posvečenje molitvi in duhovnem bojevanju. Pomembnost teh dveh delov krščanskega življenja sem spoznal že, ko sem bil na Barki. Kmalu po mojem spreobrnjenju so mi namreč povedali, da so trije sodelavci tri dni na skrivaj molili in se postili, preden sem predal svoje življenje Jezusu. Zaradi tega in zaradi lastnih izkušenj iz Nottinghama ter prvih poskusov v Amsterdamu sem vedel, da se večji del duhovnega bojevanja ne zgodi na ulicah, ampak v nebeških prostorih. Tam so se lomile seksualne, čustvene, telesne in umske vezi ter ovire, da se je odprla pot za dobro novico o Jezusu.

Zato je bila molitev še naprej ena najmočnejših sil v našem novem oporišču. Imenovali smo ga Razpoka – kot simbol izvira sveže vode v puščavi, ki jo je našel Mojzes, ko je s palico udaril po skali. Vsak dan smo se zbirali v slavljenju Boga in zastopniški molitvi in prosili, da Bog odstrani očitno zlo iz tega področja in reši izgubljene ljudi.

Včasih smo srečanja preselili na ulice, kjer smo peli in molili poleg javnih hiš in seks trgovin. Privabljali smo radovedno strmenje, besne poglede in nekaj odkrite sovražnosti. Včasih je z zgornjega okna priletel celo rafal vode ali ostankov hrane! Po ulicah smo šli tudi v parih in molili za vse prostore in ljudi, mimo katerih smo šli, da Bog pripravi njihova srca. Zaupali smo, da bo on pripeljal tiste ljudi, ki so pripravljeni poslušati in se odzvati, ko bomo pridigali evangelij na ulicah.

Ker je bilo tovrstno delo novost za YWAM skupnost v Amsterdamu, smo se neprestano učili nove stvari in prilagajali svoj pristop, da bi lahko dosegli ljudi glede na njihove osebne potrebe. Kmalu smo ugotovili, da moramo storiti kaj več, kot le iti ven, zapeti nekaj pesmi in pričakovati, da bodo ljudje stali in poslušali, ko jim nekdo govori o Jezusu.

Amsterdam je znan po spretnih uličnih igralcih in tudi sicer raznobarvnem mestnem življenju. Četrta »Rdeča luč« pa je še bolj kričeče privabljala množice turistov, zato smo potrebovali nekaj bolj udarnega kot običajno skupinsko petje.

Ko sem razmišljal o tem, sem spet začel prelistavati življenjepisa Williama Bootha. Njegov pogum in prodornost pri začetkih

misijonarskega dela v nasilnem vzhodnem predelu Londona sta name naredila velik vtis, pa tudi modrost, s katero se je zgodnja Vojska odrešenja prilagajala svojemu času. Te skupine so že takrat igrale sodobno glasbo tistega časa in jo uporabljale za pridiganje evangelija! Ko smo z drugimi člani skupine premleli nekaj konkretnih primerov, smo se strinjali, da bomo posnemali generala Bootha. Tako smo uprizorili pogreb.

Nekaj članov skupine je izginilo v Razpokino klet, kjer so zbili skupaj ogromno krsto. V tihi in žalostni procesiji smo jo nosili po ulicah četrti »Rdeče luči« in do znanega trga Dam Square tik pred kraljevo palačo. Še preden smo prišli tja in presenetili turiste, ki so hranili golobe, je naša pogrebna ceremonija pritegnila stotine moških in žensk. Krsto smo odložili sredi trga in ko se je množica približala, je iz nje skočil človek!

To je bil Dave Pierce, mlad Američan, zelo talentiran za dramo in glasbo. S pobeljenim obrazom in temnimi oblačili je izgledal kot pravi mrlič. Toda ko je vstal, je začel vpiti in kričati, kako so ga ubili amsterdamski seks, droge in nasilje. Bilo je šokantno.

Ves ta čas sem bil z nekaj ostalimi člani skupine na drugem koncu trga. Previdno smo se pomešali s turisti kot skupina Luči. Ko je Daveovo glasno stokanje prišlo do vrhunca, smo začeli peti pesmi slavljenja Boga in si postopoma utirali pot skozi množico proti krsti. Ljudje niso imeli pojma, kaj se dogaja. Niso si mogli niti predstavljati, da je Daveov grozljivi izpad kakorkoli povezan z našim prihodom.

Ko smo se približali krsti, se je Dave začel dreti name: »Amsterdam me je uničil! Nobenega upanja ni več. Življenje nima smisla!«

»Obstaja upanje!« sem vpil nazaj in začela sva glasno debato o tem, kako je Jezus prinesel luč v temno življenje ljudi.

Čez nekaj minut sva nenadoma končala in »žalujoči« in »slavilci« so se začeli pogovarjati z opazovalci o tem, kar so videli in slišali. Tisti, ki so se želeli pogovoriti ali slišati še več, so bili vabljeni v kavarno v glavni recepciji Razpoke.

Včasih smo pogreb izvedli ponoči in osvetlili pot z baklami. Vedno smo privabili na stotine ljudi, saj so naše šokantne pred-

stave tako vzbudile njihovo pozornost, da so se zaustavili in hoteli izvedeti, za kaj gre.

Imeli smo tudi druge izvedbe. V igri, ki smo jo imenovali No-rec, je nastopal običajen zbor treznih obrazov, ki so peli o Jezusu v središču trga Dam Square. Le nekaj ljudi se je ustavilo in poslušalo. To je bilo tudi vse, kar smo pričakovali – dokler nisem prišel jaz. Čakal sem, da se je na trgu nabralo čim več ljudi, nato pa sem se prebil z nasprotne strani trga. Na sebi sem imel raztrgano in umazano obleko, moji lasje so bili skuštrani in prašni, roke pa sem imel z vrvmi zvezane ob telo. Ko sem tekel proti zboru, sem se drl, kričal, stokal, se spotikal in padal. Vpil sem, da meni Jezus ni mogel pomagati in resno napadal »prijetne male kristjane«, ki so se zbrali na trgu. Naravna reakcija mimoidočih je bila, da so se ustavili in opazovali spopad – in spet smo pridobili publiko. Mnogi so ostali in molili s člani skupine, da pride Kristus v njihova življenja.

Druga kratka drama je predstavljala živi zid, ki ga je sestavila skupina, nekdo pa se je poskušal prebiti na drugo stran. To je bila preprosta uprizoritev dejstva, da ne moremo priti v nebesa s svojimi močmi, in tudi ta se je izkazala učinkovita v privabljanju pozornosti ljudi.

Vendar ni bilo vedno lahko. Sprijaznili smo se s tem, da s pridiganjem evangelija vedno tvegamo jezo ljudi. A vedeli smo tudi, da z njim napadamo nevidnega sovražnika.

Stojim na manjši mizi in precejšnja množica stoji okoli in posluša. Vmes opazujem obraze in vidim znane reakcije: začudenje, zaničevanje, zmedenost, zanimanje, nezaupljivost, posmehovanje. Nikoli se nisem mogel dovolj načuditi, da ljudje brez predsodkov opazujejo nekoga, ki na ulici požira ogenj ali britvice, ko pa vstaneš in začneš govoriti o Bogu, nenadoma postanejo zelo ostri.

Pridiganje na prostem ni preveč podobno igranju na odru, saj je treba pravilno reagirati na reakcije občinstva. Zato nenehno z očmi preletavam poslušalstvo, medtem ko jim govorim. Razložim, kako se je moje življenje obrnilo na glavo po navidez naključnem srečanju le nekaj sto metrov stran. V kotu očesa zaznam motnje med množico in opazim tri mlade moške, ki se prerivajo na tako

imenovano nevtrarno ozemlje, ki je vedno ostalo med pridigarjem in občinstvom. Ta »nikogaršnja zemlja« daje vtis, da ljudje nočejo preblizu, da jih ne bi pridigar morda zgrabil in izročil v Božje roke. Ko stopijo preko tega nevidnega mejnika, vem, da prihajajo težave.

Brez zunanjih znakov zaskrbljenosti nadaljujem in v sebi tiho molim. Naučili smo se, da je za pridiganje na ulici odločilna popolna zunanja gotovost in samozavest. Če kakorkoli pokažeš, da ti stvari uhajajo iz rok, si izgubil svoje ozemlje in pozornost. »Gospod, prosim, pomagaj mi opraviti s tem,« molim za govorjenimi besedami.

Trije fantje prikorakajo do mize in me poskušajo odvreči stran. »Zapri usta, če ne ti jih bomo mi!« zabrusi eden od njih. Kasneje so mi povedali, da so zamahovali in me vlekli z vso močjo, jaz pa sem čutil le rahlo dotikanje. Ignoriram jih in nadaljujem svoj govor. »Kaj naj storim zdaj, Bog?« sprašujem, ko zaznam zaskrbljenost na obrazih poslušalcev.

Odzovem se na tihi, a jasni glas, ki sem se mu naučil zaupati, in se sklonim, dokler ne zrem glavnemu napadalcu naravnost v obraz. Ima razmršene lase, debel vrat in očitno išče pretep.

Nagnem se naprej in mu karseda tiho in mirno rečem: »V imenu Jezusa vas vežem, vi nasilni duhovi, in vam zapovedujem, da zapustite ta trg. Zdaj!« Vzdigmem se, da lahko nadaljujem s pridiganjem. Srce mi močno razbija, toda globoko v meni ni nobenega strahu.

Želja po pretepu takoj izgine z obrazov drugih dveh. To je preobrazba, ki sem jo večkrat opazil v trenutkih duhovnega spopada. Prvi se še jezno obotavlja in se posmehljivo obrne k množici: »Ali veste, kaj mi je ta cepec pravkar rekel? Rekel mi je, naj se poberem ... v Jezusovem imenu!« Zadnje besede izgovori v surovem smehu, a kljub temu nato skomigne z rameni in s svojima prijateljema odide.

S hvaležnostjo Bogu za pomoč zaključim pričevanje o svojem spreobrnjenju, nato pa še enkrat razložim svoje posvečenje. Moj posel je pridiganje evangelija na ulicah in ne morem si privoščiti, da me karkoli ali kdorkoli prestraši.

Spoznali smo, da je strah pred ljudmi največja ovira za učinkovitost uličnega dela. Če je bil kdo v skupini zaskrbljen, kaj bodo rekli ali storili ljudje kot odgovor na našo predstavo, so bila prizadevanja celotne skupine zvezana. Toda ponavadi so po nekajdnevni izkušnji in veliko molitve lahko pozabili te skrbi in Bogu zaupali svojo varnost in občutek vrednosti.

Grožnje fizičnega nasilja so bile redke in ponavadi smo z njimi opravili v tistem duhovnem bojevanju, ko smo uporabili Jezusovo avtoriteto nad motečimi duhovi, ki so hoteli ustaviti naše delovanje. Bolj pogosto smo se morali soočiti s čustvenimi napadi ljudi, ki jih je užalila misel, da je moral Bog v svoji ljubezni umreti za njih, ker zaradi svoje grešnosti ne morejo živeti po njegovih merilih. Ponavadi smo jih lahko pripeljali do dobrih trenutkov pogovora in razpravljanja, posebno ko smo se posamezno ali v parih pomešali z množico. A bili so tudi takšni, ki so nas zapustili s polnimi usti žaljivk. Mnogokrat ni bilo nobenih očitnih rezultatov naših prizadevanj, nobenega zanimanja. V takih trenutkih bi se bilo najlažje počutiti obupano in se spraševati, če se je sploh izplačalo vlagati toliko časa in napora v to. Toda ko smo skupaj molili in predajali Bogu vprašanja o vseh teh težavah, smo bili obnovljeni v svoji odločnosti, da nadaljujemo in zaupamo Bogu za vse ostalo.

Pri eni od ključnih duhovnih zmag je šlo za kulte, ki so rasli po mestu. Vrtinec mamil in svobodne filozofije je privabljal vse vrste malih religij, ki so se želele razširiti.

Že od začetka našega delovanja na ulicah sem čutil, da je trg Dam Square najpomembnejši. To je bil največji javni prostor v mestu; v neposredni bližini je bila kraljeva palača. Trg je gostil razstave in igralne skupine in vedno je bil napolnjen z množicami turistov. Poleg tega sem čutil, da simbolizira »lastništvo« mesta in da ga hoče Bog imeti zase.

Redno smo ga obiskovali na molitvenih sprehodih in se strinjali, da se Gospodovo ime proslavi nad vsakim drugim imenom na tem trgu. Kmalu smo opazili, da so se ostale skupine, ki so ga uporabljale, posebno Hare Krišna in Bhagvanovi oboževalci, začele umikati. Prišli so na rob Dama po eni od ulic, se ustavili in ga nato obšli, kot da bi jim nevidna zaščita preprečila priti bližje.

Kljub vsemu navdušenju nad novim centrom in novo službo moje misli nikoli niso bile daleč stran od Terry. Med tistimi dnevi zagnanega obnavljanja in priprav nama je uspelo prebiti nekaj časa skupaj in končno sem zbral dovolj poguma, da jo vprašam, če bi se hotela poročiti z menoj.

Neko noč na Barki sem odpeljal Terry v nekdanjo kapitanovo kabino. Prižgal sem vrsto sveč, da bi ustvaril pravo vzdušje, in upal, da sem izbral pravi trenutek. Prijel sem jo za roko in ji dejal: »Terry, ljubim te. Želim si, da bi bila moja žena. Ali bi se poročila z menoj?«

Čudovita je bila, ko je nanjo padala nežna svetloba sveč. »Potrebujem še nekaj časa, da razmislim,« je odgovorila.

Bil sem presenečen in zmeden. »Toda ... kaj ... zakaj?«

»Enostavno potrebujem čas. Vprašati moram svojega očeta,« mi je razložila.

»Toda to lahko traja!« sem obupoval nad njeno zamislijo. Veliko časa bi lahko minilo, da gre v Ameriko in se pogovori s svojimi starši. Terry je zaznala, o čem razmišljam.

»Ne, John. Mislila sem na svojega nebeškega Očeta!« se je nasmehnila.

Še vedno sem komaj čakal, da izvem, a pomiril sem se, ker sem videl, da to res ne bo trajalo tako dolgo. Zato sem se nasmehnul in se strinjal z njo.

Nekaj noči kasneje, ko sva od Barke z ladjo plula po reki Ij, mi je Terry dejala: »John, zdaj sem pripravljena, da ti odgovorim. Še enkrat me vprašaj.« Zvezde so sijale in voda je hitela mimo, ko sva bila naslonjena na ladijsko ograjo in so njeni lasje plapolali v vetru. Njen odgovor je bil: »Da.« Tisto noč sva odšla v Razpoko z roko v roki in načrtom za poroko.

17. TRDNI TEMELJI

Prag je bil oguljen, a tega niti opazila nisva. Dvignil sem Terry v naročje in jo previdno odnesel čez prag v najin novi dom. Bilo je zelo tesno. Ta dom je bila manjša soba v ozadju Razpoke. Ni bilo kakšno tiho in urejeno mesto, kakor bi človek pričakoval za mladoporočenca, toda za to se nisva menila. Bila sva srečna, da sva skupaj, in vedela sva, da je Bog z nama v najinem zakonu.

Pred desetimi dnevi sva si v vrtovih Heidebeeka izmenjala pri-segi in prstana. Bil je čudovit, svež in čist jesenski dan in listje je odpadalo z dreves in ležalo po travi kot preproga iz zlata in jan-tarja. Pravljična slika je bila dopolnjena z glasbeno skupino, ki je zaigrala poročno himno.

Zagledal sem Terry, ki je šla proti meni. Vsa moja živčnost, ker bi si moral zapomniti svoje besede, je izhlapela, ko sem jo v občudovanju pogledal. V krasni beli obleki je hodila ob svojem očetu in bila je kot v sanjah.

Ob pogledu na svojo pričo Petra Gruschko sem spet pomislil, koliko stvari se je zgodilo v zadnjih nekaj letih.

Ko me je Terry pogledala in se nasmehnila, sem se tiho zahvalil Bogu za to čudovito novo življenje, ki mi ga je dal, in za to ljubko ženo: lepo, zabavno in s srcem, ki hrepeni po tem, da ljudje najdejo Jezusa.

Nekaj posebnega je bilo preživeti ta trenutek z vsemi, ki so mi nekaj pomenili. V sprednji vrsti je žarela mama v svoji najboljši obleki. Joan in Sean sta bila tu, prav tako Trish in Jamie – ljubezenska zgodba z začetka nottinghamske skupnosti – in njun mali sin. Peter Gruschka je bil priča, Paul Miller in Paul Filler sta bila strežnika, pred nami pa je stal dragi Floyd in vodil službo z nasmehom, ki je grozil, da mu raznese lica.

Terryini prijatelji so izvedli ljubek ples na eno od slavnih pesmi in po še nekaj pesmih sva bila proglašena za moža in ženo. Z roko v roki sva prehodila travnati drevored in stekla stran, ko sva prispela do glavne stavbe.

Varno skrita za vogalom sva zajemala sapo, se gledala v oči in se z veselim navdušenjem glasno smejala.

Med sprejemom so prijatelji iz Anglije in Barke ter študentje ŠKU-ja prihajali do mene in tlačili svoje roke v žepe mojega suknjiča. Kasneje sem našel notri zvitke bankovcev, ki so bili darilo za najin medeni teden. Preko Floyd pa nama je bogati krščanski poslovnež dovolil uporabo svojega počitniškega doma. To je bila oddaljena letoviška hiša v hribih blizu baltiškega morja, nedaleč od danske meje. In vse to je bilo le za naju!

Navdušena nad to nepričakovano oskrbo sva se po poročni noči v manjšem hotelu z izposojenim avtomobilom odpeljala proti počitniškemu cilju ... in dobila prvo lekcijo v svojem zakonskem življenju. Večerilo se je že, ko sva zapuščala Bremen in drvela po avtocesti naprej, ko je audi začel ropotati in se ustavljati. »Hitro zapelji na stran!« sem zavpil Terry, ki je vozila, in zavila je k robu cestišča. Izhod je bil tik pred nama in ko je avto še naprej izgubljal moč, nama je uspelo prevoziti križišče in končno zavstaviti ob robu manjše ceste.

Bilo je že zelo temno in bila sva v precej odmaknjenem kraju. Zelo malo prometa je bilo in nobenega znaka pomoči. Poskusil sem vse, kar sem vedel o popravljanju utrujenih motorjev, toda nič ni pomagalo. »Terry, greva molit. Bog naju je pripeljal do sem. Vem, da naju zdaj ne bo pustil na cedilu.« Skupaj sva sklonila glavi in prosila za pomoč.

Komaj sva odprla oči, se je kot od nikoder pojavil majhen avto in zapeljal ob rob ceste pred nama. S Terry sva se presenečeno pogledala. A to še ni bilo vse. Voznik je izstopil in se napotil proti nama. Manjši mož z okroglim, prijaznim obrazom in iskrivimi očmi. Premaknil sem se, da bi tudi jaz izstopil in se mu pridružil, a se je le nasmehnil in mi pomahal, naj kar sedim. Potem se je vrnil do svojega avtomobila, vzel debelo vrv iz prtljažnika in jo privezal na sprednji del najinega avtomobila. Z nasmehom se je vrnil na svoj sedež in naju odvedel po cesti.

Z enim očesom sem spremljal cesto, z drugim pa poskušal ujeti par v avtomobilu pred nama. Gospa na sopotnikovem sedežu se je obrnila in na njenem obrazu je bil prijazen, spodbuden nasmeh. Nežno je prikimala z glavo, kot bi hotela reči: »V redu je.«

Že čez nekaj minut smo se znašli v garaži, ki je bila povezana s hotelom. Zaustavili smo se ob sprejemni zapornici in eden od uslužbencev je prišel do mojega okna.

Medtem ko sem se pogovarjal z njim, je Terry zaklicala: »John, odhajata!« Nežni par je že spravil vlečno vrv in je odhajal z nasmehom na ustnicah in zamahom rok v slovo. Celotno »reševanje« nista spregovorila niti besedice niti nista počakala, da bi se jima lahko zahvalila.

Ko sta odšla, sva se obrnila drug proti drugemu in hkrati rekla: »Ali misliš, da sta bila a...?« in bruhnila v glasen smeh ob misli, ki naju je oba pretresla.

Mehanikov ni bilo več na delu, zato sva prespala v bližnjem hotelu. Naslednje jutro je mehanik po kakšne pol ure praskanja po glavi pod pokrovom najinega avtomobila zatrdil, da ni nobene okvare. To je potrdil tudi takojšen vžig. Še bolj skrivnostno!

Ko sva nadaljevala vožnjo, sva se spet spominjala dogodkov iz prejšnje noči in na kako nenavaden način sva prispela v tako romantično prenočišče.

Ta občutek Božje intimne skrbi in ljubezni se je izkazal tudi v mesecih, ki so sledili. Stvari se namreč niso odvijale, kakor sva pričakovala. Po medenem tednu sva načrtovala odhod v Terryjin domači kraj Južno Karolino. Rezerviral sem prostor na ugledni biblični fakulteti, saj sem menil, da potrebujem še nekaj resnega preučevanja Svetega pisma, preden nadaljujem z redno krščansko službo. Želela sva tudi, da bi bolje spoznal Terryjine starše, prijatelje in domačo cerkev, in tudi oni mene. Poleg vsega sva verjela, da je zelo pomembno, da najin odnos nekaj časa raste in cveti daleč stran od trdega in naporega dela v centru Amsterdama.

Toda kratek enotedenski postanek v Razpoki med medenim tednom in najinim letom v ZDA se je raztegnil v šestmesečnega. To je napovedovalo začetek novih pobud na področju evangelizacije.

Težave so se pojavile zaradi moje kriminalne preteklosti. Uradniki, ki so mi urejali dokumente za življenje v Ameriki, so bili zaradi tega v vseh mogočih skrbih. Izpolniti sem moral še dodatne obrazce in izjave. Povedali so nama, da lahko traja več tednov ali mesecev, preden lahko uredijo vse papirje. Takih težav nisva

pričakovala, toda odločila sva se, da izkoristiva čas, da zasluživa nekaj več denarja.

Skupnost YWAM-a nama je omogočila bivanje v Razpoki, jaz pa sem še enkrat prijel za zidarsko orodje in se vrnil na gradbišča. Našel sem delo na ogromnem projektu mestnih stanovanj na obrobju mesta. Vstajati sem moral ob pol šestih zjutraj, da sem lahko ob sedmih pričel z delom. Če sem se hotel dobro naspiti, sem moral v posteljo že sredi večera, ko je Terryjin »nočni značaj« šele oživel. Tudi zaradi neprimernega okolja, v katerem sva živela, so v prvih tednih nastale nekatere napetosti. Morala sva se naučiti, kako v ljubezni premagovati praktične težave najinega novega skupnega življenja.

Ko so se tedni raztegnili v mesece, je čakanje postalo vedno težje za Terry. Vso svojo energijo sem porabil na gradbišču, da sem služil denar, zato nisem imel veliko časa, da bi skrbel za Razpoko in njene dejavnosti. Pravzaprav je bilo dobro, da sem si lahko malo odpočil od odgovornosti v vodenju takega projekta. Upal sem, da se bom po morebitni vrnitvi na to mesto lotil dela z novo svežino in odločnostjo.

Toda s Terry je bilo drugače. Ker ni delala, je bila ves dan v zgradbi in njeni okolici. Zato se je bolj zavedala težav, ki so jih imeli v tem centru, ki je bil odprt šele nekaj mesecev in je še iskal svojo pravo vlogo. Nekateri od sodelavcev v poletni obnovitveni akciji in evangeliziranju so ostali kot redno zaposleni člani skupine, vendar je bila usmeritev nadaljnjega delovanja Razpoke še vedno nejasna.

Ko sva se s Terry nekega večera pogovarjala, so bila zasejana semena nečesa novega. Povedala mi je, kako je bila z nekaterimi ostalimi dekleti v Razpoki zaskrbljena za prostitutke, ki so delale na področju okoli naše zgradbe. Vzdolž ulic ob kanalu so najemale sobe z okni, na katerih so z rdečo svetlobo v ozadju sedele na pol gole in tako vabile mimoidoče. Ko je kdo sprejel ponudbo, je le stopil v sobo in zavesa se je zagrnila.

Nekaj tisoč prostitutk je delalo na ta način v amsterdamskem predelu »Rdeča luč«. Njihov nesramežljiv način je privabljal množice počitnikarjev, ki so se zaustavljali v razvpitih liberalnih seks trgovinah in javnih hišah.

»John, ti ljudje so naši sosedje, veš,« mi je rekla Terry. »Ne morem enostavno iti mimo, kot grem vsak dan v trgovino ali v park, ne da bi jim poskusila pomagati ... saj sem kristjanka. Moram poskusiti. Toda kaj naj storim?«

Vesel sem bil, da jo je to tako ganilo, in skupaj sva molila, da nama Bog pokaže naslednji korak. Nekaj dni kasneje mi je Terry povedala, da sta se z Mientjo Brouwer, bolniško sestro, eno od sodelavk Razpoke, s katero je redno molila skupaj, dogovorili za dan, ko bosta šli ven in poskusili navezati stike z eno od sosednjih prostitutk.

To naj bi bilo naslednji torek.

Še en dolg in utrudljiv dan je za mano, vendar skoraj tečem po strmih stopnicah Razpoke. Moje misli so se čez dan pogosto vračale k Terry in Mientje in zdaj bom lahko slišal, kako jima je šlo. Zgoraj v sobi me čaka radostna Terry. Pripravim dva topla napitka in ji sedem nasproti, da bi slišal pričevanje. Njeno navdušenje prekipeva ob opisovanju njunih prvih poskusov, da naveže ta stike s prostitutkami.

Sredi dopoldneva sta se Terry in Mientje dobili na molitvi pred odhodom. Prosili sta Boga, da ju vodi do prave osebe. »In,« pripoveduje Terry, »nisva vedeli, kaj bi storili, zato sva prosili Gospoda, naj nama pokaže. Čutili sva, da nama govori, naj kupiva šopek rož in vstopiva naravnost k prostitutki in zapreva vrata.« Živahno se nasmehne. »Tako sva tudi storili!«

Po njenem razpoloženju vidim, da postaja napeto, zato jo spodbudim, da nadaljuje. »No, kaj se je zgodilo potem?«

»Odšli sva ven in se sprehajali po najbližjih ulicah. In veš, da so bila vsa okna prazna. Nisva mogli verjeti! Vem, da ob tej uri niso tako zaposlene, vendar nisva mogli opaziti niti ene. Za trenutek sva se celo spraševali, če nisva česa zgrešili. Toda odločile sva se, da nadaljujemo. Končno sva našli samo eno okno z dekletom in verjeli sva, da je to tista, h kateri naju vodi Gospod,« opisuje Terry.

»Bili sva zares živčni, zato sva hitro vstopili in zaprli vrata za seboj. Ubogo dekle. Gotovo ni vedela, kaj naj si misli! Karkoli že, enostavno sem rekla: »Živijo! Midve sva se preselili v to četrt. Prišli sva se samo predstaviti in malo poklepetati. Prinesli sva ti nekaj

rož.« In tako smo se začele pogovarjati. Lahko sva ji povedali, da sva kristjanki in kaj delamo tu v Razpoki. Resno naju je poslušala, veš, ne da bi iskala način, da se naju čim prej znebi. Pustila nama je celo, da sva molili za njo, preden sva končno odšli. Imela je solzne oči, ko nama je zaupala, da ni hotela biti tukaj v tej četrti, vendar je potrebovala denar in ni vedela, kako bi drugače prišla do njega.« Terryjino navdušenje izginja, ko opisuje žalostno zgodbo dekleta, in njene oči se napolnijo s solzami.

»Na poti domov sva molili, da bi šla stran od tod in dobila drugo službo. Oh, John, ali misliš, da Bog res lahko kaj stori v življenju takšnih ljudi?«

»Gotovo,« ji odgovorim. »Jasno, da ne bo lahko, toda Sveti Duh se lahko dotakne tudi najtrših src. Tudi mojega se je, se spomniš?«

Skupaj sediva v najini miniaturni spalnici in moliva za dekleta v vseh stotinah ostalih sob v bližini Razpoke. Prosiva Boga, da pomaga Terry in drugim pri njihovem trudu, da zgradijo mostove do teh ljudi.

Večino naslednjih dni sta Terry in Mientje, kasneje pa tudi druge sodelavke, odhajali na molitvene sprehode, molile za dekleta na oknih in poskušale navezati stike z njimi. S seboj sta po nizozemskem običaju imeli rože ali termovke s kavo in košarico s pecivom. Včasih sta naleteli na ostre besede in kamnite obraze, drugič sta našli odprta ušesa in ranjena srca.

Na nov način sva odkrila resničnost nevidnega bojevanja, ki je potekalo v »Rdeči luči«. Včasih sem se po napornem dnevu že pri vhodnih vratih najinega doma zavedel, da je Terry obiskovala prostitutke. Lahko sem zaznal prisotnost zla v sobi – kot da bi Terry stopila na nekaj ogabnega in to na svojih podplatih prinesla s seboj. Zato sva se naučila odločno moliti in zvezati sovražnika, da bi preprečila vsako njegovo delovanje v najinem domu in najinih življenjih. Terry je začela pred vsakim obiskom moliti za zaščito, po odhodu pa za posebno čiščenje Svetega Duha. To je bilo potrebno, da se ne bi »okužila« pri stiku z ljudmi, ki jih je sovražnik tako očitno zvezal.

Včasih je bilo to delo prava borba. Neka ženska, ki jo je Terry obiskovala, je bila uporniška in negostoljubna, toda Terry se je

zdelo prav, da jo občasno obišče in ji poskusi pokazati ljubezen in skrb. »Vsakič, ko vstopim tja, je kot da bi stopila v duhovno meglo,« je povedala. »Včasih se moram boriti, da lahko izgovorim naslednjo besedo. Okrog glave imam takrat grozen občutek utenjenosti, kot da bi me nekdo zategoval s kovinskim trakom. Težko mi je zajeti sapo, kot da bi me pritiskala velika teža. Strašno.«

Bolj ko so Terry in druga dekleta iz Razpoke delale s prostitutkami, bolj smo lahko razumeli težo njihovih situacij. In to nas je obupno žalostilo. Videli smo, kako so bili siromaštvo, lakomnost, jeza in zavrženost pogosto vžgani v življenja teh žensk. Tu so bile mlade deklice s še vedno otroškimi obrazi in najstniškimi telesi; tu so bile starejše ženske, nekatere že babice. Nekatere so bile tu zato, ker so nezakonito pribežale na Nizozemsko in zato niso mogle dobiti redne zaposlitve. Druge, ker so pobegnile od doma, kjer so bile zlorabljene ali nezaželeni. Morale so nekako preživeti. Nekatere so bile tu, da so lahko zadovoljevale odvisnost od alkohola ali mamil – svojo ali svojega partnerja. Druge so potrebovale denar, da so lahko oblekle in nahranile svoje otroke, kar jim kot samohranilkam sicer ni uspelo. Neka ugledna mlada žena je bila tu zato, ker sta hotela z možem odpreti teniški center in sta potrebovala začetni kapital!

Šest mesecev je poteklo, preden sva končno dobila vsa dovoljenja za potovanje v Združene države Amerike. Vendar nisva bila več nestrpna, ker sva lahko videla vzrok za zakasnitev. Terry je pomagala začeti povsem novo smer v YWAM-ovi evangelizaciji mesta. Ko sva odhajala, so že načrtovali okrepitev skupine z dodatnimi delavci in molitvijo. Zadovoljna in navdušena sva bila in čutila sva, da je Bog na nek način že odobril ta način dela. Mlade ženske, ki sta jo Terry in Mientje obiskali na svojem prvem obisku, od takrat ni bilo nikoli več nazaj v ta predel mesta.

V primerjavi z napolnjenimi amsterdamskimi ulicami in labirintom javnih hiš, pornografskih kinotek in seks trgovin, je bilo ameriško predmestje pravi šok. Toda kmalu sva vzljubila lahkotnost, svežino in svobodo – fizično in duhovno – ki sva jo tukaj lahko uživala.

S Terry sva si našla stanovanje v drugem nadstropju, nedaleč stran od prostorne hiše njenih staršev. Bilo je lepo in urejeno, s

preprogami in pohištvom, in navdušena sva bila nad prostornostjo, saj sva bila navajena na utesnjeno Razpoko. Stanovanjska zgradba je imela pred vrati tudi bazen, kjer je Terry zjutraj pred zajtrkom in odhodom na delo rada plavala. To je bil za naju čas prave osvežitve in uživanja. Dobro je bilo tudi bolje spoznati njene starše. Ko sem jih videl tik pred poroko, so bili zelo prijazni z menoj, čeprav je bilo razumljivo vse malce napeto. Kar nerodno mi je bilo, kaj si bodo mislili o meni, tudi zaradi njihovega velikega doma in visokega življenjskega standarda. Prostorna hiša z lastnim velikim vrtom je bila daleč stran od revnega in gosto naseljenega mestnega okolja mojega otroštva.

Med najinim časom v Ameriki smo se bolje spoznali in se spoprijateljili. Globoko sem začel spoštovati njuno ljubezen in skrb za družino ter zvesto podpiranje njunih prijateljev in lokalne cerkve. Tudi če nista povsem razumela, kako sva midva nameravala živeti – služiti Bogu v tujini brez posebnih skrbi za praktične vsakdanje stvari in z majhnimi dohodki – tega nista pokazala.

Še preden sva se dobro zavedla, je prišel januar in s tem čas vrnitve v Amsterdam. Obdržala sva stike s Floydom in ostalimi in izvedela, da so dobili novo stavbo v mestu. Bivši grand hotel, v katerem so bile že leta nezakonito vseljene razne skupine ljudi, je bil zdaj končno izpraznjen in YWAM ga je lahko prevzel. Bil je na obrobju »Rdeče luči« in na strateško pomembnem položaju blizu mestnega središča. Le nekaj vijugastih ulic je bil oddaljen od Razpoke.

Poleg tega so vodje YWAM-a želeli, da pomagava pri vodstvu ŠKU-ja in pri novih področjih evangelizacije v mestu, ko se vrneva. Spočita, srečna in utrjena sva odletela nazaj v Evropo, polna veselja pred novim izzivom.

Najin manjši problem je bil, da nisva imela prav veliko denarne podpore. Vsi delavci YWAM-a so se priključili »v veri«. Delo ni bilo plačano, zato so jih v njihovem misijonarskem delu podpirali prijatelji in domače cerkve. S Terry naju je življenje vodilo po takih poteh, da nisva imela prav mnogo ljudi, ki bi vedeli, s čim se ukvarjava, zato sva imela za življenje le nekaj funtov na teden. Jasno nama je bilo, da to ne bo dovolj za stanovanje, še posebno v z vodo obkroženem Amsterdamu, kjer je

bila gradnja omejena in so bile zato najemnine sob izjemno visoke. Toda Floyd nama je prišel na pomoč. »Samaritanovo krčmo sicer še vedno prenavljamo, vendar je tam prosta soba, če vaju morda zanima,« je ponudil.

Ko nama je pokazal prostor, sem najprej mislil, da je pomotoma pokazal shrambo za orodje! Tukaj ni bilo dovolj prostora niti za to, da bi se obrnila mačka z dolgim repom. Tudi umivalnika ni bilo in WC s tušem je bil nadstropje višje. Ker so še vedno potekala prenovitvena dela, sva se počutila, kot da bi živela sredi gradbišča. Toda to naj bi bil dve leti najin dom.

Po nekaj Terryjinih solzah in neuspešnih poskusih iskanja druge sobe sva obtičala tukaj in poskusila kar najbolje izkoristiti to, kar sva imela, s hvaležnostjo. Sestavil sem posteljo na »hoduljah«, tako da sva morala splezati skoraj do stropa, ko sva šla spat, zato pa sva dobila pod njo prostor za dnevno življenje. Ko so prišli gostje, sva lahko v sobo stisnila še dva stola, na stene pa sva obesila nekaj lepih slik in jo tako naredila bolj podobno domu.

Prosila sva Boga, naj nama pomaga, da bova srečna v tem prostoru. Uslišal je najino molitev in vzljubila sva najin kotiček. Kadar sva v svoji notranjosti spet začela godrnjati, sva morala samo pogledati dogajanje zunaj po okoliških ulicah in takoj sva vedela, da tu nisva slučajno.

Bog je bil tu na delu in veselila sva se, da sva lahko del akcije.

18. ŠE VEDNO GOREČ

Redno sva bila zaposlena z evangelizacijskim programom na ulicah Amsterdama. S pomočjo glasbe, drame in plesa smo pritegnili množice, da smo jim lahko govorili evangelij. Bilo je utrudljivo in vznemirljivo, neučinkovito in nagrajeno ... toda še vedno ni bilo dovolj. Čutil sem, da potrebujemo nove načine, da pritegnemo pozornost in radovednost ljudi, hkrati pa jasno pokažemo, za kaj gre.

Tako smo zgradili velik križ. Skupina fantov se je spet zaprla v klet kot takrat, ko so napravili krsto, in uporabila star zaboj. S pomočjo žage in nekaj žebeljev so sestavili ogromen lesen križ, visok preko tri metre in težak osemnajst kilogramov. Ko sem stal pod dvignjenim križem, sem se na nov način zavedel, kaj je Jezus storil, ko je umrl za naše grehe na Kalvariji. Moje srce je bilo polno hvaležnosti in slutil sem, da bo to povzročilo podobno močne občutke tudi v ljudeh na ulici.

Nekateri so bili očitno užaljeni zaradi našega vizualnega prikaza. Kratko so se ustavili, zavpili in nas prekleli, preden so odšli naprej. Drugi pa so ostali, da slišijo, kaj govorimo. Toda vso moč križa smo lahko razumeli šele, ko nas je obiskal nekdo, ki je poznal njegovo moč iz dolgih let osebnih izkušenj.

Arthur Blessitt je že dvajset let hodil po vsem svetu s svojim križem in po mnogih tisočih kilometrih je še vedno vztrajal. Do prihoda v Amsterdam so se mu v številnih državah, kjer je bil, zgodile že mnoge nenavadne stvari. Vedno znova je doživel osupljive načine, kako Bog uporablja simbol svoje ljubezni, da se dotakne človeških življenj in jih preobrazi. Arthur je bil navajen govoriti ogromnim množicam, med katerimi je na stotine ljudi pokleknilo na ulicah in so tam in takoj v solzah predali življenje Kristusu, ne da bi se ozirali na to, kaj si mislijo prijatelji in družinski člani.

Ko se je za nekaj tednov priključil našim uličnim skupinam, smo čutili jasno potrditev, da so bili naši načrti s križem pravilni. Naredili smo še pet novih, ki so jih skupine nosile po vsem mestu

na srečanja in evangelizacije. Postali so že tako običajna stvar za mesto, da je mlada turistka iz Nemčije ogovorila enega od članov skupine in mu dejala, da je Amsterdam najbrž zelo krščansko mesto, saj je videla ljudi nositi križe, kamorkoli je šla. Ne bi ji bilo treba ostati dosti dlje v mestu, da bi odkrila, kako drugačno je bilo v resnici.

Nekega jutra smo postavili križ na prostem pred glavno železniško postajo in nato sem pridigal pred njim. Ko sem govoril, je stopil iz množice jezen možakar in mi izpulil mikrofona iz rok. Pustil sem mu in vrgel ga je ob tla, preklinjal in me zmerjal. Stopil sem korak ali dva nazaj, da sem mu dal več prostora in nadaljeval sem s povzdignjenim glasom, da so me lahko slišali tudi ljudje v ozadju zbrane množice. Pretekle izkušnje so mi govorile, naj z enim očesom še naprej spremljam vsiljivca. Naenkrat se je pognal naprej s stisnjeno pestjo, da bi me udaril. Pripravil sem se na udarec, ki pa ni nikoli prišel do mene. Tik preden bi me moral zadeti, sem videl, kako je človek zamahnil v prazno, se zrušil po tleh in obležal. Srečanje je bilo nepričakovano prekinjeno, ker smo morali poklicati prvo pomoč za prevoz poškodovanca v bolnico. Kričečega moža je podrl v bližini stoječi orjak, ki sicer ni bil kristjan, vendar se je pred nekaj dnevi pogovarjal v parku z Arthurjem Blessittom in je bil tako navdušen, da ni hotel, da bi se Arthurjevemu prijatelju kaj zgodilo!

Arthurjev kratek obisk mi je potrdil, da so ulice moja prižnica in da bo pri tem tudi ostalo. V preteklosti sem včasih na skrivaj razmišljal, da je takšna vrsta evangelizacije omejena in da je to le neke vrste praksa za moje pridiganje na velikih evangelizacijah. V Arthurju pa sem videl človeka, ki je popolnoma predan Božjemu delu ne glede na zunanje pritiske. Bil je mož, ki je hodil v Jezusovi bližini in je vedel, da se uspeh ne da meriti po svetovnih merilih. Tako je Sveti Duh lahko delal čudeže skozi njegovo preprosto vsakdanje življenje. Ugotovil pa sem tudi, da so odprti prostori, ceste, pločniki in trgi tisto, kar poznam, in da se prav tu počutim najbolj udobno.

Naše delo v Amsterdamu je začelo privabljati zanimanje in pozornost YWAM skupin, lokalnih cerkva, bibličnih šol in misi-jonarskih organizacij po vsem svetu. Med poletjem smo imeli ve-

liko kratkotrajnih projektov, ki so pritegnili mlade iz vsega sveta. Mnogi od njih so se vrnili v domače cerkve navdušeni nad tem, kar so doživeli in začeli smo dobivati ponudbe, da svoje delo prenesemo v druga mesta. Rojena je bila nova pobuda: GO skupine za globalno evangelizacijo.

V načrtu smo imeli srečanja z ljudmi, ki so se zanimali za kratkotrajno misijonarsko delo. Tu bi jih vpeljali v trdne temelje krščanskega učenstva in vse, kar smo se naučili o ulični evangelizaciji, nato pa bi vse to utrdili v nekaj tednih praktičnega dela. Zaradi tega bi potovali tudi do štiri mesece po Evropi, Indiji in delih severne Afrike in pri tem pomagali lokalnim cerkvam pri evangeliziranju mest, manjših krajev in celo oddaljenih vasi, skozi katere bi šli. Ker smo bili precej majhni, mobilni in neodvisni, bi lahko ponesli dobro novico tudi v najbolj odročne kraje. Tam so ljudje potrebovali Jezusa prav tako kot kjerkoli drugje.

Pri načrtovanju smo ugotovili, da nekatere stvari, ki so se izkazale v Amsterdamu, ne bodo dobre za druga mesta. Vedeli smo, da s ponovitvijo pogrebne procesije ali pohoda s križi v drugih delih Evrope ne bi dosegli istega uspeha. Zato smo potrebovali nove načine privabljanja ljudi. Talentirani Dave Pierce se je domislil nove rešitve.

S pomočjo glasbene zgodbe »Izdelovalec igrač in njegov sin« smo uprizorili stvarjenje sveta, človekov padec v greh in odrešitev po Jezusu Kristusu. To je bila petdesetminutna kombinacija drame in plesa z malo pripovedi in brez dialogov, vendar je njen pomen kmalu postal jasen. Na koncu bi imeli sijajno priložnost, da govorimo o tem, čemur so bili ljudje pravkar priče. Izmislili smo si vrsto kostumov, ki bi jasno ponazorili različne značaje, hkrati pa pritegnili gledalce iz različnega okolja. Znašel sem se v vlogi prevelikega Ostržka s pumparicami in dolgimi belimi nogavicami.

Vse svoje potrebščine, obleke in imetje smo spravili v majhen star švedski mestni avtobus, nato pa se je osemnajst članov naše skupine odpravilo na štirimesečno potovanje po Evropi. Sredi dneva smo prispeli v vas ali mesto, preko domačega pastorja uredili vsa potrebna dovoljenja za evangelizacijo in se s tamkajšnjimi kristjani združili v molitvi. Pozno popoldne smo začeli na

mestnem trgu ali čim večji prosti površini postavljati preprost oder in glasbeno opremo. Že to je hitro privabilo ljudi, do devetih ali desetih, ko smo bili navadno pripravljeni za začetek, pa se je glas o »gostujočih igralcih« razširil po mestu in pritegnil množice. V prvem delu igre smo potrebovali tudi dojenčka in zdaj smo lahko plastično lutko zamenjali z najinim sinom Sandyjem, ki je bil star štirinajst mesecev.

Po končani igri in pridiganju so prišli na vrsto pogovori, ki so se pogosto zavlekli precej čez polnoč. V osebnih pogovorih smo pripeljali mnoge ljudi do odločitve, da povabijo Jezusa v svoje srce. Domači kristjani so prevajali in na koncu povabili ljudi, da pridejo naslednji teden v njihovo cerkev. S Terry sva bila dvojno obremenjena, saj sva vodila skupino in v težkih potovalnih razmerah skrbela za svojega otročička. Toda večerni uspehi so nama dajali moč za nadaljevanje. Z Ostržkom smo v nekaj poletjih prepotovali Španijo, Italijo, Portugalsko, Grčijo in Anglijo.

Nenavadno se je bilo vrniti v Nottingham v Ostržkovem kostumu. Po koncu predstave sem lahko vstal in kot tolikokrat prej pokazal na mesta iz svoje preteklosti, kot so vinska klet, draguljarna, ki sem jo oropal, ulice, kjer sem se pretepal in kradel.

Ko smo spravljali svoje stvari v avtobus, me je nekdo potrepljal po rami. »John, to si ti, kajne? Johnny Goodfellow?«

Obrnil sem se in zagledal prijatelja iz starih časov. Terry je bil majhen, a močan mož trde narave. Bil je znan boksar, ki se ni bal uporabljati svojih sposobnosti tudi izven ringa, če je bilo potrebno. Presenečen sem bil, da prišel na Ostržka. Nekaj trenutkov sva se pogovarjala o vsakdanjih stvareh, toda čutil sem, da le kroživa okrog bistva. Končno mu je uspelo izbrati besede: »Prišel sem zato, ker sem te sinoči videl na televiziji. Se spomniš?«

Spomnil sem se. Novinar lokalne televizijske postaje je raziskoval, kaj bomo ta teden počeli v mestnem središču. Zanimivo se jim je zdelo, da sem bil »stari mestni znanec« in zavrtili so kratko poročilo o Ostržku in dodali intervju s »spremenjenim lopovom«.

»No, bil sem šokiran, ko sem te zagledal in poslušal, kaj si govoril. Zato sem se odločil, da pridem in se na svoje oči prepričam,

za kaj pri vsem tem gre. Rad bi zvedel kaj več o teh stvareh, John. Resnično si se spremenil, veš.«

Ker nisem imel več časa, sem ga povabil, naj nas čez dva tedna obišče v Amsterdamu. Prišel je s svojim najstniškim sinom in nam povedal zgodbo, polno bolečine – tudi o uničenem zakonu in mislih na samomor. Ko sta Terry in James naslednji teden odpotovala domov v Anglijo, je bil Jezus v njunih srcih.

Ostržek se je med našim obiskom v Angliji dotaknil tudi časopisnega novinarja. Uspelo mu je priti v stik z menoj in dogovorila sva se za intervju na bencinski črpalki. Prvih dvajset minut je porabil za vprašanja za svoj članek, naslednjih devetdeset minut pa za svoje lastno iskanje. Kava se je že zdavnaj ohladila, on pa me je še kar naprej spraševal o Bogu. Rezultat tokrat ni bil tako ohrabrujoč. Tik preden sva se razšla, mi je rekel: »Verjamem, da je resnica vse, kar si mi povedal o tem, da je Jezus umrl za naše grehe in vse to. Verjamem. Vendar ... ne morem se odreči stvari, ki jih to zahteva od mene. Vidiš, rad imam ženske in preprosto nisem pripravljen na takšno žrtev. Nočem postati menih.« Dobil je svojo zgodbo, a z dejstvi se ni mogel soočiti.

V prvih dneh hoje z Jezusom bi me njegova zavrnitev prizadela, a v vseh teh letih sem se navadil na vse vrste odgovorov na evangelij. Kakor sem bil priča kesanju, solzam sreči in smehu, sem se srečal tudi z zlobo, zaničevanjem, posmehovanjem, nezanimanjem, nevero in dvomi. Naučil sem se, da ne skrbim, ampak zaupam Bogu, da on na svoj način deluje v ljudeh, ki smo jih srečali. Morda je bil pogovor z nami prvi od mnogih, ki so jih končno pripeljali do Jezusa. Ali pa so se morda že odločili za svojo pot. Moja naloga ni bila razumeti vse, ampak da še naprej govorim, molim in zaupam Bogu, da bo pripravil ljudi, s katerimi bomo prišli v stik, in tudi vse ostalo.

Bilo je mnogokrat, ko si niti malo nisem želel iti na ulice in pridigati. Bil sem utrujen in obupan ali pa je bila v mojih mislih še vedno ostra pripomba iz prejšnje evangelizacije. Toda sedaj smo se naučili, da preprosto nadaljujemo. Medsebojna bližina v skupini nam je bila vedno v resnično pomoč, pa tudi vera tistih, ki so nas povabili, da dosežemo njihovo mesto z evangelijem, nam je pomagala skozi težke čase.

Kadar pa čas ni bil primeren za delo na ulicah, smo imeli vedno druge možnosti ...

Niti dež ne prežene množic turistov z amsterdamskih ulic. Še vedno se motajo okoli deklet na oknih, seks trgovin in preprodajalcev mamil, ki te odkrito silijo, da kupiš – »Kokain, hašiš ... Najboljšo robo imam ... Kupi no vendar ...« – kot da bi prodajali spominke na nogometnem igrišču. Zato se je dobro za nekaj časa umakniti z ulic v bare.

Ta je eden mojih najljubših. Nekaj korakov navzdol in že smo v majhnem, plesnivem prostoru, ki je približno tako čist in urejen kot shramba za premog. Strop je pokrit z zamazanimi ploščami in majhne luči osvetlujejo mize ob stenah. Ko pogledaš te razpokane in umazane mize, si vesel, da je razsvetljava tako slaba. Bolje je, da jih ne vidiš preveč dobro.

Toda tu je vedno polno ljudi. Fantje pridejo sem na pivo in po dobro voljo, potem pa si naprej poželjivo ogledujejo ulice »Rdeče luči«. Prav v sredini sobe je miza za biljard, ki zavzema večino prostora. Tako je utesnjena, da moraš palico dvigniti pod kotom petinštirideset stopinj, če hočeš udariti s strani, sicer zadeneš v steno. Vendar to naredi igro le še bolj zanimivo, ko se privadiš.

Iskal sem nov način približevanja ljudem, ko sem opazil, kako zelo priljubljen je biljard. Zato sem nekaj mesecev vadil v času za kosilo, zdaj pa prihajam dva ali tri večere na teden, odigram nekaj iger in iščem priložnosti za razgovor.

Zmagovalec ostane na prizorišču in se sooči z novim izzivalcem, zato je bilo pametno, da sem se naučil nekaj udarcev. Z dobro igro sem lahko pridobil spoštovanje drugih igralcev in tako so se odpirala nova vrata. Nima smisla hoditi kot mačka okoli vrele kaše, zato med igro hitro preidem k bistvu. Vprašam jih, od kod prihajajo in kaj počnejo. Ko odgovorijo in me nato vprašajo enako, jim povem: »Jaz pa oznanjam evangelij.«

Včasih utihnejo, včasih spremenijo temo, najdejo pa se tudi taki, ki želijo izvedeti kaj več in tako pogovor steče. Prav osupljivo, kakšne pogovore sem imel s fanti v tem baru sredi četrti javnih hiš.

Spomnim se, kako sem se nekoč trudil premagati dva mladeniča. Bila sta del skupine šestih Angležev, ki so obiskali mesto za

svoj »umazani konec tedna«. Med pogovorom sem ugotovil, da sta bila doma oba mestna prvaka v biljardu. Toda v vseh igrah sem zmagal! Bog mi je moral zaradi svojega načrta pomagati, da sem igral iznad svojih sposobnosti. Povabila sta me za svojo mizo, kjer je imela skupina cel paket pločevink piva. V naslednji uri sem jim lahko povedal svoje pričevanje in posebej dva od njih sta hotela slišati več o Jezusu.

Ta večer je tiho. Pokimam nataraju, ki me prepozna kot rednega obiskovalca in mi prinese kokakolo. Počasi jo srkam, položim svoj žeton na rob mize, da se postavim v vrsto za naslednjo igro, nato pa sedem v kot sobe in gledam naokoli. Spet molim: »Oče, če so tukaj ljudje, za katere hočeš, da se z njim pogovorim, ti zaupam, da jih boš pripeljal k meni.«

Pridem na vrsto za igro. Moj nasprotnik z začetnim udarcem razbije žogice, a niti ene ne spravi v luknjo. Eno žogico pošljem v srednjo luknjo, tako da se bela zaustavi na dobrem položaju za naslednjo. Postaja zanimivo. Ko si med udarci izmenjava nekaj vljudnih besed, ugotovim, da je študent iz Nemčije, ki med počitnicami potuje po Evropi, med obiskom mesta pa prenočuje v Zavetišču. Moram se nasmehniti.

Počasi prehajamo na temo. »Kaj pa ti? S čim se pa ti ukvarjaš?«

»Jaz? Oznanjujem evangelij.«

»Kako to misliš?«

»Kristjan sem in delam s skupino ljudi v tem mestu. Poskušamo pomagati ljudem tako, da jim povemo o Jezusu. Si ti že kdaj razmišljal o Bogu?«

To se lahko zavleče pozno v noč. Na srečo se bar zapre šele, ko zadnja stranka odide ali zaspi.

V zadnjih nekaj letih sem že več stokrat pridigal na ulicah. Ponavadi sem opisal Božjo ljubezen na edini način, ki sem ga resnično poznal: povedal sem ljudem, kaj se mi je zgodilo, ko sem bil na koncu svojih moči in je vstopil On. Tolikokrat sem že povedal to zgodbo, da bi jo lahko še v spanju ponavljal.

Toda vedno znova je sveža. Pripovedoval sem o dnevih in nočeh izgubljenosti, osamljenosti in praznine, ko sem se hotel re-

šiti iz vsega tega obupa s pomočjo mamil, pijače, seksa ali okultnih doživetij. Ko se spominjam svoje poti, me napolni radost, ker vem, da Bog ni le spremenil mojega življenja – dobesedno ga je rešil.

Prepričan sem namreč, da bi bil brez njegovega posega blizu amsterdamske glavne postaje sedaj že mrtev. Moja jeza, nasilnost in obup so mi vedno bolj uhajali iz nadzora in ne bi minilo dolgo, da me bi zvlekli v nekaj prehudega, predivjega, preko meje.

Vsi ti občutki se mešajo v meni, ko govorim množicam in nato posameznikom. To je preprosta ljubezen do Jezusa in hvaležnost za vse, kar je storil zame. Čudovito je biti del nečesa, kar spreminja življenja ljudi za celo večnost. Preden začnem pridigati, se vedno spomnim na to, da so med poslušalci ljudje, ki bodo predali svoje življenje Kristusu, nekateri celo tam in takoj. Tudi če si še tisto jutro niti v sanjah niso mogli predstavljati česa takšnega!

Tako je bilo z nekom v Rimu, ki je srečal našo GO skupino. S hčerko se je odpravil po sladoled, ko sta ga privabila hrup in množica. Ostržek je prišel v mesto. Igra ga je pritegnila, zaustavil se je in si jo nekaj trenutkov ogledoval. Kasneje nam je povedal, da je naenkrat odkril, da enostavno ni več mogel iti stran.

Po pridiganju sta bila s hčerko med prvimi, ki so prišli naprej za molitev, da sprejmejo Jezusa za svojega Odrešenika. Naslednji večer se je vrnil na trg s svojo ženo in drugo hčerko in jokal od radosti, ko sta se tudi onidve odločili, da postaneta kristjanki.

Potem je bil Danny. Načrtoval je umor, ko sta z ženo prišla mimo ulične skupine v lepem Vondel parku. Bil je znan mestni kriminallec, ki ga je prevaral njegov sodelavec, zato je hotel, da to plača z življenjem. Vendar so ga zasrbela ušesa, ko me je slišal pridigati o tem, da sem bil lopov in kriminallec. Oba z ženo sta se zaustavila in me poslušala. Ko se jima je po pridigi približal eden od članov skupine, je najprej njegova žena sklonila glavo in molila za odpuščanje svojih grehov, potem je enako storil še on.

Libby ni iskala ničesar razen zabave, ko smo jo nekega dne srečali z njenim prijateljem blizu trga Dam Square. Zaustavila sta se in si ogledala odprto evangelizacijo, ki jo je priredila neka druga skupina kristjanov. Skupaj s prijateljem nama je uspelo pokle-

petati z njima in kasneje tisti večer sta na Barki molila enostavno molitev predanja Bogu. Spremembe so bile dramatične. Ko je v ponedeljek zjutraj Libby prispela v službo, so jo obkrožili prijatelji in hoteli izvedeti: »Kaj se ti je zgodilo med vikendom? Izgledaš neverjetno.« Njen obraz je sijal, ko jim je povedala: »Srečala sem se z Jezusom.«

Še mnogo podobnih pričevanj se spomnim: o ljudeh, ki jih je Gospod ozdravil telesnih bolezni, osvobodil strašnih vezi zla, zacelil njihove globoke čustvene rane iz preteklosti. Vse to se je zgodilo, ko so se srečali z Jezusom Kristusom.

Vendar nočem končati knjige samo s še eno zgodbo. Raje bom zaključil z izzivom, da izkoristiš priložnost, da se to zgodi tudi tebi.

Če si bral do tu in nisi kristjan, potem se moraš odločiti, ali je to, kar sem opisoval, resnica ali domišljija. Če lahko sprejmeš to kot resnico, potem verjamem, da se boš odzval s pravo odločitvijo in boš predal svoje življenje Jezusu. V zaključni besedi nekaj strani naprej je kratka molitev, ki ti lahko pomaga. Prosim te, da zdaj odpreš knjigo tam.

Če si kristjan, potem upam, da te je ta knjiga ohrabrila vsaj na enem od dveh področij.

Prvič, da verjameš, da te lahko Bog uporabi, da doseže ostale člane tvoje družine, če ga še ne poznajo. Tudi če so ovire velike, je on zmožen popraviti odnose tako, da jim boš lahko z besedami in dejanji oznanil dobro novico evangelija. Morda bo potreben čas in nekaj solza, vendar sem prepričan, da hoče naš nebeški Oče obnoviti naše odnose z zemeljskimi očeti in materami, sestrami, brati in otroci, potem ko smo se spravili z njim.

Drugič, da v tebi zraste želja po evangeliziranju: da vsak dan lahko vidiš, koliko je izgubljenih in ranjenih ljudi, ki lahko preko »slučajnega« srečanja – morda ker je nekdo pozabil svojo denarnico ali odšel po sladoled – izvejo čudovito sporočilo odrešenja.

Potrebujejo le človeka, ki bi jim lahko to povedal. To je ključ: biti na razpolago – ne tvoja osebnost ali zmožnost. Ni vsak poklican v ulične evangelizacije in pridiganje na prostem, čeprav smo v naših kratkotrajnih misijonarskih dejavnostih ugotovili, da se

mnogi, ko enkrat poskusijo, sprašujejo, zakaj so tako dolgo čakali, da začnejo!

To je preprost odziv na Jezusovo naročilo iz Matejevega evangelija, kjer v zadnjem poglavju pravi: »Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence!«

Mogoče je »tvoj« kraj tuje mesto tisoče kilometrov od doma. Ali pa prostor pred lokalnih nakupovalnim centrom v soboto z dramsko in pevsko skupino. Mogoče skupine, kjer ljudje iščejo prijateljstvo, ali tvoja šola oziroma pisarna, kjer sicer Jezusovo ime uporabljajo le kot kletvico.

Toda ne prepusti tega nekomu drugemu.

Gospod me je neko poletje poklical, da grem s križem po Afriki. Nekaj tednov sem vadil tako, da sem s polnim nahrbtnikom opeke hodil po amsterdamskih ulicah. Nato sem vzel obleko in odletel v Zambijo. Štirinajst dni sem vsak dan prihajal v središče mesta s križem, molil in pridigal. V moji skupini je bilo vsega pet domačinov, vključno z gospodinjo in najstniškim dekletom. Ko sem bil tam, je okoli petsto ljudi predalo svoje življenje Jezusu. Veličastno je biti tam, kjer se ljudje tako odprto odzovejo na evangelij.

Pričakujem, da bo podobnih izletov še veliko. Upam! V službi YWAM-a v Amsterdamu se razvijajo nove pobude za evangelizacijo in GO skupine še vedno delujejo vsako leto. Pojavljajo se novi mladi evangelisti in vodje. Vznemirljivo je opazovati, kako jih Bog uporablja in vodi.

Zdaj ko sta najina sinova Sandy in Jason že malo zrasla, ima s Terry majhno idejo nekje v ozadju najinih misli. Začela sva že shranjevati denar za ta načrt.

Ko se upokojiva, bi si rada kupila avtodom in se z njim odpravila po Evropi in Ameriki ... mogoče celo po Aziji in Avstraliji. Lahko bi se zaustavila in nadaljevala kadarkoli, kamorkoli bi hotela. Po poti bi srečevala druge upokojence in starejše ljudi, se spoprijateljila z njimi in jim posredovala svoj zaklad, Jezusa!

Pravi evangelij sem slišal šele pri kakšnih petindvajsetih letih. Toda ko se mi je razodel, sem se zaljubil v njegovo enostavnost: kako je Jezus umrl zame.

Vem, da je še mnogo ljudi, ki so mogoče slišali nekaj o Jezusu, vendar nikoli niso slišali resnice. In tudi mnogo starejših ljudi je, ki morajo slišati evangelij na zanje primeren način.

Kadar me ljudje vprašajo, kaj bom počel, ko bom nekega dne nehal pridigati na ulicah, se nasmehnem in rečem: »Kupil si bom avtodom.«

Takrat se bom morda vendarle odpravil na potovanje čez celino, ki sem ga nekoč načrtoval. Toda tokrat bom vedel, kam grem. Našel sem, kar sem iskal.

ZAKLJUČNA BESEDA

Če ste brali do tu, potem upam, da ste razumeli nekaj o tem, kako lahko Jezus spremeni vaše življenje – prav danes, prav zdaj.

Če imate še kaj vprašanj, se prosim pogovorite z nekom. Mogoče vam je to knjigo podaril krščanski prijatelj. Pogovorite se s sorodniki ali prijateljem, ki so kristjani, ali pa se jim pridružite v lokalni cerkvi in potem prosite koga za pogovor.

Lahko pa se obrnete neposredno na Sveto pismo, ki je Božja beseda za vse čase. Pove vam, kako vas je greh ločil od Boga, pa tudi kako se lahko vrnete k njemu preko Jezusa. Vzemite si nekaj časa za branje in preučevanje Svetega pisma, morda za začetek Janezovega evangelija. Prosite Boga, da vam ga pomaga razumeti.

Mogoče mislite, da je z vami vse v redu, ker niste nikoli storili kaj tako zlobnega kot jaz. Vendar Sveto pismo pravi, da smo vsi zgrešili Božjo voljo. »Saj so vsi grešili in so brez Božje slave,« piše v Pismu Rimljanom 3,23. To vključuje tudi vas.

Po drugi strani vas je življenje morda vodilo še v temnejše kote kot mene in mislite, da ste šli predaleč, da bi vam Bog še lahko odpustil. Toda prav tako kot Sveto pismo zagotavlja, da smo vsi grešili, zagotavlja tudi, da nam je vse lahko odpuščeno. Ena od obljub pravi: »Če priznamo svoje grehe, je Bog zvest in pravičen, da nam jih odpusti in nas očisti vsake nepravčnosti.« Tudi za vas to velja.

Mogoče hočete izkusiti to odpuščanje v svojem življenju. Upam, da hočete. Mogoče bi radi najprej vse skupaj malo bolj premislili – morda pa ste že pripravljeni, da ga sprejmete prav zdaj. Preprosto je.

Molite to kratko molitev: *»Bog Oče, verjamem, da si mi govoril in mi pokazal, da sem zaradi greha ločen od tebe. Verjamem, da je Jezus Kristus, tvoj Sin, odvzel mojo kazen, ko je umrl na križu in vstal od mrtvih. Prosim te, da odpustiš vse moje grehe in da Jezus pride v moje življenje in prevzame vodstvo. Obračam se stran od vsega, kar se je zgodilo v preteklosti in od danes naprej*

predajam svoje življenje tebi. Zahvaljujem se ti, da si prav zdaj odgovoril na mojo molitev.»

Če ste lahko iz srca molili to molitev, vam čestitam!

Dobrodošli v družino!

Ne zadržujte tega zase. Povejte drugim kristjanom, ki jih poznate. Ohrabрили vas bodo in vam pomagali v vašem krščanskem življenju.

John Goodfellow, Andy Butcher:
ČLOVEK Z ULICE

Naslov izvirnika: Streetwise

Prevod:
Klemen Vidic, Boštjan Cerk

Jezikovni pregled:
Stanka Kašnar

Urednik:
Boštjan Cerk

Naslovnica:
Vic Mitchell; obdelava Studio Oko

Cena knjige (mehka vezava): 8,00 €

Cena elektronske izdaje: brezplačno

Informacije in naročila:

Tel.: (01) 3631 048

E-pošta: info@ekaris.net

Spletna stran: www.ekaris.net (založništvo)

Založba Karis je dejavnost podjetja Ekaris, d.o.o., Preserje.